

Sytuacja demograficzna województwa lubuskiego w 2025 r.

Demographic situation of Lubuskie Voivodship in 2025

Sytuacja demograficzna województwa lubuskiego w 2025 r.

Demographic situation of Lubuskie Voivodship in 2025

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze Statistical Office in Zielona Góra

Zielona Góra 2026

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze - Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych

Statistical Office in Zielona Góra - Lubuskie Regional Research Centre

pod kierunkiem

supervised by

Iwony Goździckiej

Zespół autorski

Editorial team

Angela Burchardt, Agnieszka Król, Zuzanna Sikora, Iwona Surgucka

Tłumaczenie

Translation

Kamil Grabarczyk

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Edyta Leśniarek

Recenzent

Reviewer

Robert Wróbel

ISSN 2545-1294

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

www.zielonagora.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Centrum Informatyki
Statystycznej

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10

Zam. XXX/2026/nakł. 70

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze przekazuje Państwu publikację „Sytuacja demograficzna województwa lubuskiego w 2025 r.". Jest to opracowanie tematyczne, zawierające podstawowe dane statystyczne dotyczące aktualnego stanu i struktury ludności województwa oraz informacje o przebiegu zjawisk i procesów demograficznych. Publikacja może być użytecznym źródłem informacji przy ocenie aktualnej sytuacji demograficznej województwa, umożliwiającym obserwację kierunku i tempa zachodzących zmian.

Publikacja przedstawia wyniki bilansu ludności, który został sporządzony według stanu w dniu 31.12.2025 r. dla wszystkich jednostek podziału administracyjnego województwa.

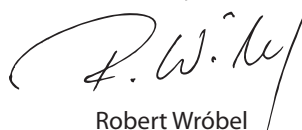
Niniejsza publikacja zawiera niezbędne wyjaśnienia metodyczne oraz analizę danych statystycznych. W uwagach metodycznych podano źródło, metody badań oraz ważniejsze pojęcia i definicje prezentowanych wskaźników. Analiza dotyczy obszarów związanych z procesami ludnościowymi w województwie lubuskim – stanu i struktury populacji, statystyki związanej z procesami starzenia się ludności, ruchu naturalnego, charakterystyki małżeństw i rozwodów oraz procesów migracyjnych. Podsumowaniem dokonanych analiz jest klasyfikacja województwa, powiatów i gmin według stosowanych typologii demograficznych.

W celu pełniejszego zobrazowania procesów ludnościowych w opracowaniu zamieszczono wykresy i mapy. Opracowanie jest również dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu. Wersja elektroniczna uzupełniona jest tabelarycznym zestawieniem najważniejszych danych dotyczących ludności w województwie lubuskim w 2025 r.

Przekazując publikację wyrażamy nadzieję, że spełni ona oczekiwania odbiorców, jednocześnie prosimy o nadsyłanie uwag, które postaramy się uwzględnić w kolejnych edycjach.

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze składa podziękowania wszystkim osobom i instytucjom uczestniczącym w pracach związanych z bieżącymi badaniami demograficznymi.

p.o. Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Zielonej Górze

Robert Wróbel

Zielona Góra, lipiec 2026 r.

Preface

The Statistical Office in Zielona Góra presents the publication entitled „Demographic situation of Lubuskie Voivodship in 2025”. This is a thematic study, containing basic statistical data on the current state and structure of the Voivodship’s population as well as information on demographic phenomena and processes. The publication can be a valuable source of information in assessing the current demographic situation of the Voivodship, enabling observation of the direction and pace of the changes in this field.

The publication shows the results of the population balance which was done as of December 31, 2025 for all the units of the administrative division of the Voivodship.

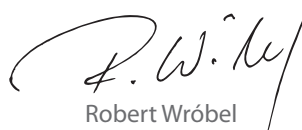
The publication contains essential methodological notes and statistical analyses. The methodological notes provide the source, research methods, major concepts and definitions of the indicators used. The analysis concerns areas related to population processes in Lubuskie Voivodship – the state and structure of the population, statistics related to the ageing processes of the population, vital statistics, characteristics of marriages and divorces and migration processes. A conclusion of the performed analyses is the classification of the Voivodship, powiats and gminas according to the demographic typologies used.

In order to provide a complete picture of the subject of population processes, diagrams and maps are included. The study is also available in an electronic version on the Statistical Office in Zielona Góra website. The electronic version is supplemented with a tabular summary of the most important population data in Lubuskie Voivodship in 2025.

By presenting this publication we hope it will meet the expectations of the recipients, at the same time we ask you to send us your comments, which may contribute to the next editions of the publication.

The Statistical Office in Zielona Góra would like to express gratitude to all persons and institutions which contribute in current demographic research.

acting Director
of the Statistical Office
in Zielona Góra

Robert Wróbel

Zielona Góra, July 2026

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	14
Symbols. Major abbreviations	
Synteza	15
Synthesis	17
Rozdział 1. Powierzchnia i liczba ludności	19
Chapter 1. Area and population	
1.1. Powierzchnia i podział terytorialny.	19
1.1. Area and territorial division	
1.2. Liczba ludności	20
1.2. Population	
1.3. Gęstość zaludnienia	21
1.3. Population density	
Rozdział 2. Struktura ludności.	23
Chapter 2. Population structure	
2.1. Ludność według płci.	23
2.1. Population by sex	
2.2. Ludność według miejsca zamieszkania.	24
2.2. Population by place of residence	
2.3. Ludność według biologicznych grup wieku.	25
2.3. Population by biological age groups	
2.4. Ludność według ekonomicznych grup wieku.	28
2.4. Population by working age groups	
Rozdział 3. Starzenie się populacji	31
Chapter 3. Ageing processes of population	
3.1. Miary starzenia się społeczeństwa	31
3.1. Measures of ageing of population	
Rozdział 4. Ruch naturalny ludności	40
Chapter 4. Vital statistics	
4.1. Urodzenia żywe.	40
4.1. Live births	
4.2. Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności	42
4.2. Female fertility and reproduction rates of population	
4.3. Zgony	44
4.3. Deaths	

Spis treści (dok.)

Contents (cont.)

	Str. Page
4.4. Przyrost naturalny	49
4.4. Natural increase	
4.5. Przeciętne dalsze trwanie życia.	50
4.5. Life expectancy	
Rozdział 5. Małżeństwa, separacje i rozwody	51
Chapter 5. Marriages, separations and divorces	
5.1. Małżeństwa zawarte	51
5.1. Marriages contracted	
5.2. Separacje.	56
5.2. Separations	
5.3. Rozwody	58
5.3. Divorces	
Rozdział 6. Migracje	64
Chapter 6. Migration	
6.1. Migracje wewnętrzne i zagraniczne na pobyt stały	64
6.1. Internal and international migration for permanent residence	
6.2. Migracje wewnętrzne.	67
6.2. Internal migration	
6.3. Migracje zagraniczne	70
6.3. International migration	
Rozdział 7. Analiza potencjału demograficznego jednostek terytorialnych województwa lubuskiego	74
Chapter 7. Demographic potential analysis of territorial units of Lubuskie Voivodship	
7.1. Trójkąt Osanna.	74
7.1. Osann's Triangle	
7.2. Typologia demograficzna gmin według Webba	76
7.2. Webb's demographic typology of gminas	
Uwagi metodologiczne.	78
Methodological notes.	82

Spis tablic

List of tables

	Nr No	Str. Page
Ludność.....	1	21
Population		
Ludność według płci	2	23
Population by sex		
Ludność według miejsca zamieszkania	3	25
Population by place of residence		
Ludność według grup wieku.....	4	26
Population by age groups		
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	5	28
Working and non-working age population		
Ruch naturalny ludności.....	6	40
Vital statistics		
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności	7	43
Female fertility and reproduction rates of population		
Zgony według wybranych przyczyn.....	8	46
Deaths by selected causes		
Przeciętne dalsze trwanie życia.....	9	50
Life expectancy		
Małżeństwa zawarte	10	51
Marriages contracted		
Małżeństwa według wykształcenia małżonków w 2025 r.....	11	55
Marriages by educational level in 2025		
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców w 2025 r.	12	56
Marriages contracted by previous marital status of bridegrooms and brides in 2025		
Separacje orzeczone prawomocnie	13	57
Separations adjudicated legally		
Rozwody	14	59
Divorces		
Powierzenie wykonywania władzy rodzicielskiej po rozwodzie w 2025 r.....	15	63
Entrusting the execution of parental authority after divorce in 2025		
Migracje wewnętrzne i zagraniczne	16	64
Internal and international migration		
Migracje wewnętrzne	17	67
Internal migration		
Migracje zagraniczne	18	70
International migration		
Ludność według ekonomicznych grup wieku na podstawie typologii trójkąta Osanna w 2025 r.....	19	74
Population by economic age groups based on Osann triangle typology in 2025		

Spis wykresów

List of charts

	Nr No	Str. Page
Mediana wieku ludności	1	31
Median age of population		
Mediana wieku ludności według płci	2	32
Median age by sex		
Współczynnik starości demograficznej.....	3	34
Old-age ratio		
Współczynnik starości demograficznej według płci	4	34
Old-age ratio by sex		
Indeks starości	5	36
Ageing index		
Miara podwójnego starzenia	6	37
Double ageing ratio		
Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego	7	39
Parent support ratio		
Współczynnik małżeństw	8	52
Marriage rate		
Struktura nowożeńców według grup wieku i płci	9	54
Structure of bridegrooms and brides by age groups and sex		
Mediana wieku nowożeńców zawierających związek małżeński po raz pierwszy	10	54
Median age of bridegrooms and brides at first marriage		
Małżeństwa zawarte według stanu cywilnego oraz grup wieku w 2025 r.	11	56
Marriages contracted by marital status and age groups in 2025		
Liczba separacji na 100 tys. ludności	12	58
Separations per 100 thousand population		
Współczynnik rozwodów	13	59
Divorce rate		
Rozwody według wieku małżonków w momencie orzeczenia rozwodu w 2025 r.	14	61
Divorces by age of spouses at the time of divorce in 2025		
Rozwody według wybranych przyczyn rozpadu pożycia małżeńskiego w 2025 r.	15	62
Divorces by selected causes of the breakdown of marriage in 2025		
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w 2025 r.	16	63
Divorces in 2025 by the number of underage children		
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 osób.....	17	65
Internal and international migration net per 1000 population		
Struktura napływu w ruchu wewnątrzwojewódzkim.....	18	68
Structure of inflow in the intra-voivodship movement		

Spis wykresów (dok.)

List of charts (cont.)

	Nr No	Str. Page
Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności.....	19	70
Net internal migration per 1000 population		
Struktura imigrantów według grup wieku.....	20	71
Structure of immigrants by age groups		
Struktura emigrantów według grup wieku	21	72
Structure of emigrants by age groups		
Saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności	22	73
International migration net per 1000 population		

Spis map

List of maps

	Nr No	Str. Page
Podział województwa według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2025 r.	1	19
Division of voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2025		
Zmiana liczby ludności według powiatów i gmin w 2025 r.	2	21
Population change by powiats and gminas in 2025		
Gęstość zaludnienia według powiatów i gmin w 2025 r.	3	22
Population density by powiats and gminas in 2025		
Współczynnik feminizacji według powiatów i gmin w 2025 r.	4	24
Feminisation rate by powiats and gminas in 2025		
Ludność w wieku 0-14 lat według powiatów i gmin w 2025 r.	5	27
Population aged 0-14 by powiats and gminas in 2025		
Ludność w wieku 65 lat i więcej według powiatów i gmin w 2025 r.	6	27
Population aged 65 and more by powiats and gminas in 2025		
Współczynnik obciążenia demograficznego według powiatów i gmin w 2025 r.	7	30
Dependency ratio by powiats and gminas in 2025		
Mediana wieku według powiatów w 2025 r.	8	33
Median age by powiats in 2025		
Współczynnik starości demograficznej według powiatów w 2025 r.	9	35
Old-age ratio by powiats in 2025		
Indeks starości według powiatów w 2025 r.	10	36
Ageing index by powiats in 2025		
Miara podwójnego starzenia według powiatów w 2025 r.	11	38
Double ageing ratio by powiats in 2025		
Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego według powiatów w 2025 r.	12	39
Parent support ratio by powiats in 2025		
Urodzenia żywe według powiatów i gmin w 2025 r.	13	41
Live births by powiats and gminas in 2025		
Zgony z powodu nowotworów według powiatów w 2024 r.	14	46
Deaths due to neoplasms by powiats in 2024		
Zgony z powodu chorób układu krążenia według powiatów w 2024 r.	15	47
Deaths due to circulatory system diseases by powiats in 2024		
Zgony z powodu chorób układu oddechowego według powiatów w 2024 r.	16	47
Deaths due to respiratory system diseases by powiats in 2024		
Przyrost naturalny według powiatów i gmin w 2025 r.	17	49
Natural increase by powiats and gminas in 2025		
Współczynnik małżeństw według powiatów w 2025 r.	18	53
Marriage rate by powiats in 2025		

Spis map (dok.)

List of maps (cont.)

	Nr No	Str. Page
Rozwody według powiatów w 2025 r.	19	60
Divorces by powiats in 2025		
Migracje wewnętrzne i zagraniczne na pobyt stały według powiatów i gmin w 2025 r.	20	66
Internal and international migration for permanent residence by powiats and gminas in 2025		
Migracje międzywojewódzkie do i z województwa lubuskiego w 2025 r.	21	69
Intervoivodship migration to and from Lubuskie Voivodship in 2025		
Kwalifikacja powiatów według ekonomicznych grup wieku na podstawie typologii trójkąta Osanna w 2025 r.	22	75
Qualification of powiats by economic age groups based on Osann's triangle typology in 2025		
Typy rozwoju ludnościowego gmin według metody Webba w 2025 r.	23	76
Types of population progress in gminas according to Webb's method in 2025		

Spis tablic w Aneksie tabelarycznym

Tablice dostępne w formacie plików MS Excel

List of tables in Annex

Tables available in MS Excel file format

	Nr No
Podstawowe dane demograficzne (2000, 2004-2025)	I
Basic data on population size (2000, 2004-2025)	
Ruch naturalny oraz migracje ludności według województw w 2025 r.	II
Vital statistics and migration by voivodships in 2025	
Wybrane wskaźniki demograficzne według województw w 2025 r.	III
Selected demographic indicators by voivodships in 2025	
Ludność według płci i wieku w 2025 r.	1
Population by sex and age in 2025	
Ludność według płci, podregionów i powiatów w 2025 r.	2
Population by sex, subregions and powiats in 2025	
Ruch naturalny ludności według podregionów i powiatów w 2025 r.	3
Vital statistics by subregions and powiats in 2025	
Małżeństwa zawarte według podregionów i powiatów w 2025 r.	4
Marriages contracted by subregions and powiats in 2025	
Separacje orzeczone prawomocnie według podregionów i powiatów w 2025 r.	5
Legal separations by subregions and powiats in 2025	
Rozwody według podregionów i powiatów w 2025 r.	6
Divorces by subregions and powiats in 2025	
Urodzenia żywe według wieku matki, podregionów i powiatów w 2025 r.	7
Live births by age of mother, subregions and powiats in 2025	
Zgony według płci, wieku, podregionów i powiatów w 2025 r.	8
Deaths by sex, age of deceased, subregions and powiats in 2025	
Migracje wewnętrzne ludności według płci migrantów, podregionów i powiatów w 2025 r.	9
Internal migration of population by sex of migrants, subregions and powiats in 2025	
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności według podregionów i powiatów w 2025 r.	10
Internal and international migration of population by subregions and powiats in 2025	
Ludność zameldowana na pobyt czasowy ponad 3 miesiące według płci, podregionów i powiatów w 2025 r.	11
Population registered for temporary stay above 3 months by sex, subregions and powiats in 2025	
Powierzchnia i ludność według płci, podregionów, powiatów i gmin w 2025 r.	12
Area and population by sex, subregions, powiats and gminas in 2025	
Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin w 2025 r.	13
Population by sex, age groups, subregions, powiats and gminas in 2025	

Spis tablic w Aneksie tabelarycznym (dok.)

Tablice dostępne w formacie plików MS Excel

List of tables in Annex (cont.)

Tables available in MS Excel file format

	Nr No
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym według płci, podregionów, powiatów i gmin w 2025 r.	14
Working and non-working age population by sex, subregions, powiats and gminas in 2025	
Ruch naturalny ludności według podregionów, powiatów i gmin w 2025 r.	15
Vital statistics by subregions, powiats and gminas in 2025	
Ruch naturalny ludności według płci, podregionów, powiatów i gmin w 2025 r.	16
Vital statistics by sex, subregions, powiats and gminas in 2025	
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według podregionów, powiatów i gmin w 2025 r.	17
Internal migration of population for permanent residence by subregions, powiats and gminas in 2025	
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały według płci migrantów, podregionów, powiatów i gmin w 2025 r.	18
Internal and international migration of population for permanent residence by sex of migrants, subregions, powiats and gminas in 2025	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. data not available or not reliable.
„W tym” Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point.

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
pkt	punkt point
p. proc.	punkt procentowy percentage point

Synteza

Województwo lubuskie, położone w środkowo-zachodniej Polsce, zajmuje 13 988 km², co stanowi 4,5% powierzchni kraju. Według stanu na 31 grudnia 2025 r. w regionie mieszkało 963,6 tys. osób, tj. 2,6% ludności Polski.

Średnia gęstość zaludnienia w województwie lubuskim w końcu 2025 r. wyniosła 69 osób na 1 km², co lokowało region na 14. miejscu w kraju. Ponad połowę mieszkańców stanowiły kobiety. Pomimo systematycznego spadku liczby ludności miast i zasiedlania terenów podmiejskich, utrzymuje się wysoki poziom urbanizacji – 63,9%.

Obserwuje się istotne zmiany w strukturze ludności według wieku, wynikające przede wszystkim z postępującego starzenia demograficznego oraz utrzymującej się od początku lat 90. niskiej dzietności. W ogólnej populacji województwa wyraźnie zwiększył się udział osób starszych (w wieku 65 lat i więcej), przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku 15-64 lata oraz dzieci i młodzieży w wieku 0-14 lat.

Przeciętny wiek mieszkańców województwa przekracza średnią krajową. W 2025 r. mediana wieku ludności w regionie wyniosła ponad 44 lata. Współczynnik starości (udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogóle ludności) osiągnął 21,6%. Udział osób sędziwych (w wieku 85 lat i więcej) w populacji osób starszych wyniósł 9,1%. Pogorszyła się relacja pokoleniowa dziadków i wnuczków – w 2025 r. na 100 osób w wieku 0-14 lat przypadało 158 osób w wieku 65 lat i więcej (w 2015 r. – 98).

Niekorzystne zmiany w strukturze ludności według wieku są szczególnie widoczne w dużych miastach – Gorzowie Wlkp., Zielonej Górze, Nowej Soli, Żarach i Żaganiu. W miastach tych odnotowano wyraźny spadek odsetka osób w wieku produkcyjnym w porównaniu z 2015 r., przy wzroście udziału ludności w wieku poprodukcyjnym. W wyniku tych zmian wzrosło obciążenie demograficzne ludności w wieku produkcyjnym osobami w wieku nieprodukcyjnym.

Obserwowane przemiany demograficzne wskazują, że obecna sytuacja ludnościowa województwa lubuskiego nie gwarantuje stabilnego rozwoju demograficznego. Zmniejszająca się liczba urodzeń oraz rosnąca liczba zgonów skutkują stopniowym spadkiem liczby mieszkańców. W regionie notuje się niekorzystne zmiany w zakresie przyrostu naturalnego, który szybko maleje. Rok 2025 był ósmym z kolei, w którym odnotowano ubytek naturalny, a współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł minus 5,6 na 1000 ludności.

W 2025 r. w województwie lubuskim zawarto 3365 związków małżeńskich (2,5% wszystkich małżeństw zawartych w kraju), przy czym ich liczba zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim. W województwie 73,7% ogółu małżeństw stanowiły małżeństwa cywilne (najwyższy odsetek w kraju). W strukturze nowożeńców według wieku zmniejszył się udział osób młodych (do 34 lat), przy wzroście udziału osób w wieku 35 lat i więcej.

W 2025 r. w województwie lubuskim sądy orzekły o rozpadzie 1617 związków małżeńskich. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba rozwodów wzrosła o 5,8%. Najwięcej rozwiązanych małżeństw odnotowano w grupie osób w wieku 40-44 lata w momencie wniesienia powództwa. Główną przyczyną rozpadu małżeństw pozostawała niezgodność charakterów.

W 2025 r. napływ ludności do województwa lubuskiego w ruchu wewnętrznym i zagranicznym był niższy niż odpływ. W rezultacie, podobnie jak w poprzednich latach, saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały było ujemne. Współczynnik salda migracji stałej ukształtował się na poziomie minus 0,7 na 1000 ludności.

Saldo migracji wewnętrznych w województwie determinują migracje międzywojewódzkie. W 2025 r., podobnie jak we wszystkich latach prezentowanego okresu, napływ ludności do województwa lubuskiego był mniejszy niż odpływ. Największe ujemne saldo migracji wewnętrznych odnotowano w ruchu między województwem lubuskim i wielkopolskim (minus 0,5 tys. osób) oraz między lubuskim i dolnośląskim (minus 0,4 tys.).

Z ogółu imigrantów w województwie 97,1% stanowiły osoby przyjeżdżające z krajów europejskich, w tym najwięcej z Ukrainy, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Holandii oraz Białorusi. Wśród emigrantów 97,8% wyjeżdżało do krajów europejskich, głównie do Niemiec, Wielkiej Brytanii, Holandii, Irlandii i Danii. W 2025 r. napływ ludności na pobyt stały z zagranicy był większy niż odpływ, co skutkowało dodatnim saldem migracji zagranicznych.

Executive summary

The Lubuskie Voivodship, located in mid western Poland, covers an area of 13,988 km², which represents 4.5% of the country's territory. As of 31 December 2025, the region was inhabited by 963.6 thousand people, accounting for 2.6% of the population of Poland.

The average population density in the Lubuskie Voivodship at the end of 2025 was 69 persons per 1 km², placing the region 14th in the country. Women constituted more than half of the population. Despite the systematic decline in the number of urban residents and the settlement of suburban areas, the level of urbanisation remained high at 63.9%.

Significant changes in the age structure of the population have been observed, resulting primarily from progressing demographic ageing and persistently low fertility since the early 1990s. In the total population of the voivodship, the share of older persons (aged 65 and over) increased markedly, accompanied by a decrease in the share of persons aged 15–64 and of children and youth aged 0–14.

The average age of the region's inhabitants exceeds the national average. In 2025, the median age of the population exceeded 44 years. The old age rate (the share of persons aged 65 and over in the total population) reached 21.6%. The share of the oldest old (aged 85 and over) within the population of older persons amounted to 9.1%. The generational ratio between grandparents and grandchildren deteriorated — in 2025, there were 158 persons aged 65 and over per 100 persons aged 0–14 (compared with 98 in 2015).

Unfavourable changes in the age structure are particularly visible in large cities — Gorzów Wielkopolski, Zielona Góra, Nowa Sól, Żary and Żagań — where the oldest population is concentrated. These cities recorded a clear decline in the share of persons of working age compared with 2015, along with an increase in the share of the post working age population. As a result, the demographic burden on the working age population increased.

The observed demographic changes indicate that the current population situation of the Lubuskie Voivodship does not ensure stable demographic development. The decreasing number of births and the rising number of deaths result in a gradual decline in the number of inhabitants. The region records unfavourable trends in natural increase, which has been rapidly decreasing. The year 2025 was the eighth consecutive year with a natural decrease, and the natural increase rate amounted to minus 5.6 per 1,000 population.

In 2025, 3,365 marriages were contracted in the Lubuskie Voivodship, accounting for 2.5% of all marriages contracted in Poland. Compared with the previous year, the number of marriages decreased. The region had the highest share of civil marriages in the country, accounting for 73.7% of all marriages. In the age structure of newly married persons, the share of younger people (aged up to 34 years) decreased, while the share of persons aged 35 years and over increased.

In 2025, courts in the Lubuskie Voivodship issued 1,617 divorce judgments. Compared with the previous year, the number of divorces increased by 5.8%. The highest number of dissolved marriages was recorded among persons aged 40–44 at the time of filing the lawsuit. The main cause of marital breakdown remained incompatibility of characters.

In 2025, the inflow of population to the Lubuskie Voivodship through both internal and international migration was lower than the outflow. As a result, similarly to previous years, the net balance of permanent internal and international migration remained negative. The net permanent migration rate stood at -0.7 per 1,000 population.

Internal migration in the Lubuskie Voivodship is primarily driven by inter-voivodship migration. In 2025, as in all years of the period under review, the number of people moving into the voivodship was lower than the number moving out. The largest negative net internal migration was recorded in migration between the Lubuskie and Wielkopolskie voivodships (-0.5 thousand persons) and between the Lubuskie and Dolnośląskie voivodships (-0.4 thousand).

Of all immigrants to the voivodship, 97.1% arrived from European countries, with the largest numbers coming from Ukraine, Germany, the United Kingdom, the Netherlands and Belarus. Among emigrants, 97.8% moved to European countries, mainly Germany, the United Kingdom, the Netherlands, Ireland and Denmark. In 2025, the number of people arriving from abroad for permanent residence exceeded the number leaving the country, resulting in a positive net international migration balance.

Rozdział 1. Powierzchnia i liczba ludności

Chapter 1. Area and population

1.1. Powierzchnia i podział terytorialny

1.1. Area and territorial division

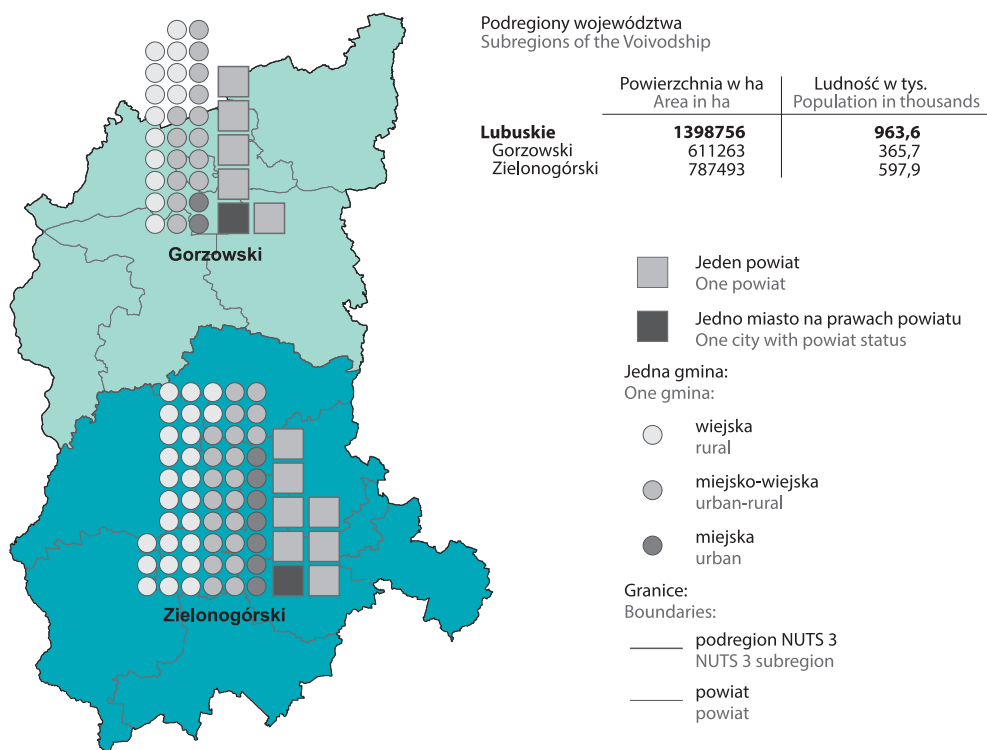
Województwo lubuskie, położone w środkowo-zachodniej części Polski, zajmuje obszar 13988 km², stanowiący 4,5% powierzchni kraju. Pod względem powierzchni lubuskie zajmuje 13. miejsce w kraju, przed województwem śląskim, świętokrzyskim i opolskim.

Zgodnie z Klasyfikacją Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), lubuskie wraz z województwami wielkopolskim i zachodniopomorskim tworzy makroregion północno-zachodni.

Mapa 1. Podział województwa według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2025 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 1. Division of Voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2025
As of 31 December

Na obszarze województwa utworzone zostały podregiony:

- **gorzowski** obejmujący powiaty: gorzowski, międzyrzecki, słubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński oraz miasto na prawach powiatu Gorzów Wlkp., o łącznej powierzchni 6113 km², tj. 43,7% powierzchni województwa ogółem.
- **zielonogórski**, w skład którego wchodzi powiaty: krośnieński, nowosolski, świebodziński, zielonogórski, żagański, żarski, wschowski oraz miasto na prawach powiatu Zielona Góra, łącznie 7875 km² powierzchni, tj. 56,3% powierzchni województwa.

W 2025 r. struktura administracyjna województwa lubuskiego obejmowała 12 powiatów, 2 miasta na prawach powiatu oraz 82 gminy: 9 miejskich, 35 miejsko-wiejskich i 38 wiejskich. W porównaniu z 2015 r. liczba gmin miejsko-wiejskich wzrosła o 2, przy takim samym spadku liczby gmin wiejskich. Zmiany te wynikają z przekształcenia gmin wiejskich Otyń w powiecie nowosolskim i Brody w powiecie żarskim w gminy miejsko-wiejskie.

Największym obszarowo powiatem był powiat żarski (10,0% powierzchni województwa), następnie krośnieński i międzyrzecki (po 9,9%). Najmniejszą powierzchnię miały natomiast powiaty: wschowski (4,5%) i nowosolski (5,5%) oraz miasta na prawach powiatu: Zielona Góra (2,0%) oraz Gorzów Wlkp. (0,6%).

1.2. Liczba ludności

1.2. Population

Według stanu w dniu 31 grudnia 2025 r. w województwie lubuskim mieszkało 963,6 tys. osób, co stanowiło 2,6% ogólnej populacji kraju. Pod względem liczby ludności województwo zajmowało 15. miejsce w kraju. Mniejszą liczbę ludności zanotowano w województwie opolskim.

Od ponad dekady obserwuje się systematyczny spadek liczby ludności w województwie, a od 2020 r. tempo tego ubytku wzrosło. W końcu 2025 r. liczba mieszkańców województwa była o 6,2 tys. osób (tj. o 0,6%) mniejsza w porównaniu z rokiem poprzednim (w Polsce zanotowano spadek o 0,4%). W odniesieniu do 2015 r. liczba ludności w województwie zmniejszyła się o 54,5 tys. osób, tj. o 5,4% (w Polsce o 2,9%).

W porównaniu z 2024 r. stan ludności w województwie lubuskim zmniejszył się w zdecydowanej większości powiatów, w tym w największym stopniu w powiecie międzyrzeckim i żarskim (po 1,1%). Wzrost liczby mieszkańców odnotowano w powiecie gorzowskim (o 0,1%).

Ludność (Population) - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zamieszkałych na stałe w danej jednostce administracyjnej i rzeczywiście tam przebywających oraz osób przebywających czasowo ponad 3 miesiące w tej jednostce, których stałym miejscem zamieszkania jest inna gmina w kraju.

W stosunku do 2015 r. liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się w 13 powiatach, w tym najbardziej w powiecie żagańskim (o 10,8%). Wzrost liczby ludności nastąpił w powiecie gorzowskim (o 4,6%).

Spośród 82 gmin, w 70 zaobserwowano spadek liczby ludności, przy czym największy dotyczył gminy miejskiej Gozdnicza (o 17,5%). Znaczny ubytek (na poziomie 10-14%) wystąpił także w gminach wiejskich: Bledzew, Wymiarki i Bytnica, miejskich: Łęknica, Żagań, Żary i Nowa Sól oraz miejsko-wiejskich: Szprotawa, Torzym, Iłowa i Lubsko. Gminy te znajdują się na terenie powiatów międzyrzeckiego, krośnieńskiego, żagańskiego, żarskiego, sulęcińskiego i nowosolskiego. W 12 gminach odnotowano wzrost liczby ludności, przy czym największy dotyczył gmin wiejskich: Deszczno, Zabór i Santok (po ok. 19-21%), położonych w powiatach zielonogórskim i gorzowskim.

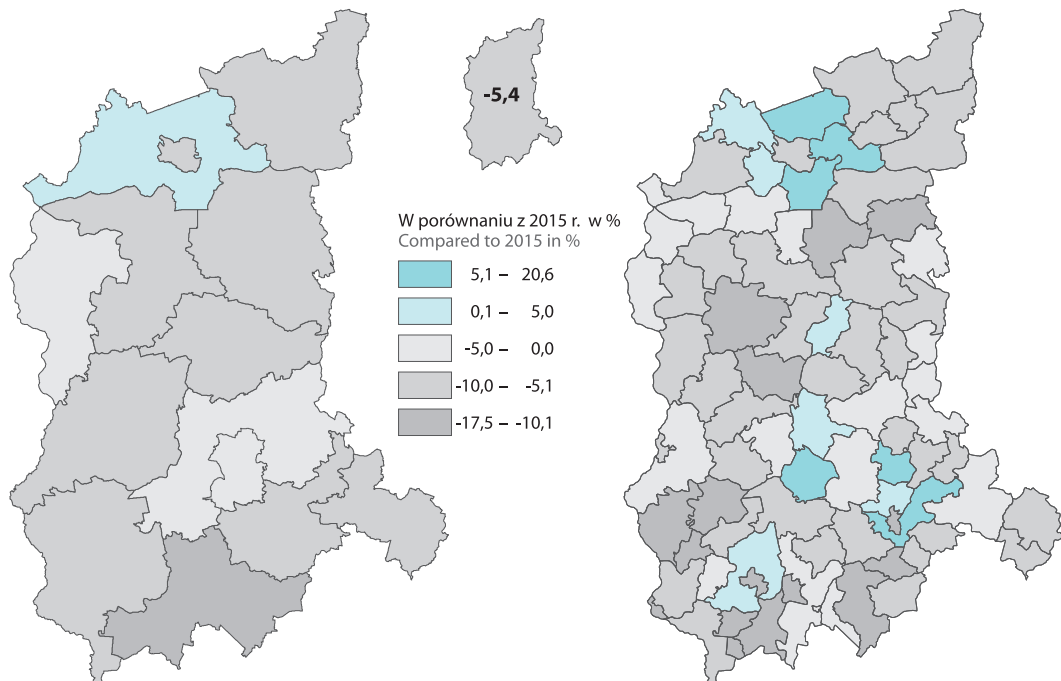
W 2025 r. łącznie ponad 26,2% ludności województwa lubuskiego stanowili mieszkańcy miast na prawach powiatu: Zielona Góra (138,5 tys. osób) i Gorzów Wlkp. (113,6 tys. osób). Spośród powiatów najliczniejszy był powiat żarski, który liczył 89,4 tys. osób, tj. 9,3% ludności województwa. Znaczące ze względu na liczbę ludności były także powiaty: nowosolski (81,4 tys. osób), zielonogórski (74,5 tys.), gorzowski (74,2 tys. osób) oraz żagański (72,2 tys.). Najmniej ludności zamieszkiwało powiat sulęciński (32,9 tys.) i powiat wschowski (36,8 tys.).

W omawianym okresie 63,9% ludności województwa mieszkało na obszarach miejskich. Wśród miast o największej liczbie mieszkańców (oprócz miast na prawach powiatu) znajdowały się miasta w południowej części województwa: Nowa Sól (35,2 tys. osób), Żary (33,9 tys.), Żagań (22,8 tys.) i Świebodzin (20,5 tys.). Znaczną liczbą mieszkańców charakteryzowały się także miasta: Kostrzyn nad Odrą (17,3 tys. osób), Międzyrzecz (16,4 tys.), Słubice (16,0 tys.), Gubin i Sulechów (po 15,2 tys. osób). Najmniejszym miastem były Brody i liczyły 0,8 tys. mieszkańców.

Tablica 1. Ludność
Stan w dniu 31 grudnia
 Table 1. Population
 As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
OGÓŁEM w tys. TOTAL in thousands	1018,1	993,3	969,8	963,6
Na 1 km ² powierzchni ogólnej Per 1 km ² of total area	73	71	69	69

Mapa 2. Zmiana liczby ludności według powiatów i gmin w 2025 r.
Stan w dniu 31 grudnia
 Map 2. Population change by powiats and gminas in 2025
 As of 31 December

1.3. Gęstość zaludnienia

1.3. Population density

Gęstość zaludnienia (Population density) - liczba ludności przypadająca na 1 km² powierzchni danego obszaru.

Średnia gęstość zaludnienia w końcu 2025 r. w województwie lubuskim wyniosła 69 osób na 1 km² (przy średniej w Polsce – 119), lokując województwo na 14. miejscu w kraju. Najwyższy poziom wskaźnika wystąpił w województwie śląskim (346 osób), a najniższy w województwie warmińsko-mazurskim (55 osób).

Gęstość zaludnienia w województwie lubuskim pozostała na tym samym poziomie co w poprzednim roku. W porównaniu z 2015 r. liczba mieszkańców na 1 km² zmniejszyła się o 4 osoby.

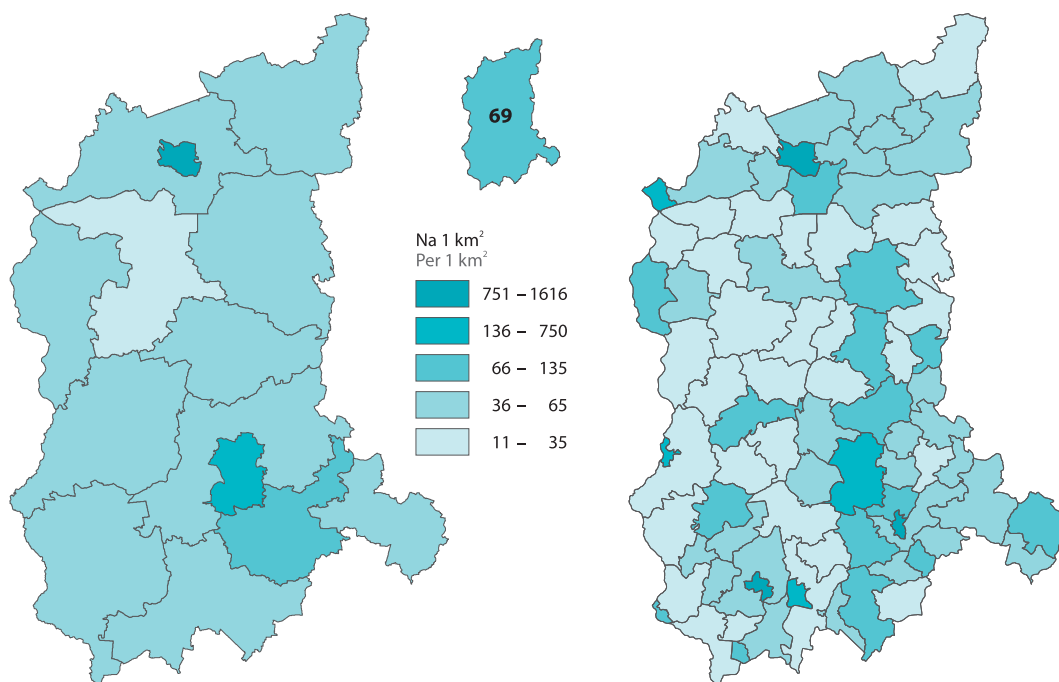
W miastach województwa lubuskiego w 2025 r. na 1 km² przypadało średnio 698 osób, a na obszarach wiejskich 27 osób. W porównaniu z 2015 r. wartość wskaźnika w miastach zmniejszyła się o 64, a na wsi pozostała na tym samym poziomie.

Omawiany wskaźnik wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa. W miastach na prawach powiatu: Gorzów Wlkp. i Zielona Góra wyniósł odpowiednio 1325 i 503 osoby na 1 km². Wśród powiatów najbardziej zaludniony był powiat nowosolski, gdzie na 1 km² przypadało 105 osób. Wysoka gęstość zaludnienia charakteryzowała także powiaty: żarski i żagański (po 64 osoby). Najmniejszą liczbę ludności na 1 km² notuje się w powiecie sulcińskim - 28 osób. W przekroju gmin województwa największą gęstość zaludnienia odnotowano w gminie miejskiej Nowa Sól, gdzie na 1 km² przypadało 1616 osób. Wysokie wartości wskaźnika zaludnienia obserwowano również m.in. w gminach miejskich: Żary (1021 osób), Gubin (736) oraz Żagań (565 osób). Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w gminach wiejskich: Bytnica (11 osób na 1 km²), Brody i Maszewo (po 13 osób).

W porównaniu z 2015 r. gęstość zaludnienia zmniejszyła się w większości powiatów województwa. Największe zmiany, zaobserwowano w mieście na prawach powiatu Gorzów Wlkp., w którym liczba osób na 1 km² zmniejszyła się o 119. Wzrost gęstości zaludnienia w porównaniu z 2015 r. odnotowano w mieście na prawach powiatu Zielona Góra (o 5 osób na 1 km²) i w powiecie gorzowskim (o 3 osoby). Spośród gmin województwa lubuskiego, w 68 zaobserwowano spadek liczby ludności na 1 km², w tym największy w gminach miejskich: Nowa Sól (o 196 osób na 1 km²), Żary (o 122), Żagań (o 85) oraz Gubin (o 78 osób na km²). W 13 gminach gęstość zaludnienia wzrosła w porównaniu z 2015 r. Były to zazwyczaj gminy skupione wokół największych ośrodków miejskich. Wzrost wskaźnika charakteryzował m.in. gminy wiejskie: Deszczno (o 11 osób do 67 osób na km²), Santok (o 10 do 58), Zabór (o 9 do 52), Kłodawę (o 5 do 40), także Nową Sól (o 4 do 43) i Świdnicę (o 3 osoby do 43 na 1 km²). W gminie Kargowa gęstość zaludnienia pozostała na niezmiennym poziomie.

Mapa 3. Gęstość zaludnienia według powiatów i gmin w 2025 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Map 3. Population density by powiats and gminas in 2025
As of 31 December

Rozdział 2. Struktura ludności

Chapter 2. Population structure

W omawianych latach obserwowano istotne zmiany w strukturze ludności według wieku, wynikające przede wszystkim z postępującego starzenia demograficznego oraz utrzymującej się od początku lat 90. niskiej dzietności. W efekcie w ogólnej populacji województwa wyraźnie zwiększył się udział osób starszych, w wieku 65 lat i więcej, przy spadku udziału ludności w wieku 15-64 lata oraz dzieci i młodzieży w wieku 0-14 lat.

2.1. Ludność według płci

2.1. Population by sex

W 2025 r. województwo lubuskie zamieszkiwało 496,5 tys. kobiet i 467,1 tys. mężczyzn. Kobiety stanowiły ponad połowę populacji, przy czym ich udział w ogólnej liczbie ludności (51,5%) był nieco mniejszy niż średnio w kraju (51,7%). W porównaniu z 2015 r. udział kobiet w województwie wzrósł o 0,2 p. proc.

Współczynnik feminizacji w województwie wyniósł 106 i był nieco mniejszy niż średnio w kraju (107). W miastach na 100 mężczyzn przypadało 110 kobiet, a na wsi – 100. W porównaniu z poprzednim rokiem współczynnik feminizacji nie zmienił się, a w stosunku do 2015 r. zwiększył się o 1 (w kraju wskaźnik utrzymał się na poziomie z 2015 r.).

Współczynnik feminizacji (Feminisation ratio) określa wzajemne relacje między liczbą kobiet i mężczyzn, tj. liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.

Wielkość współczynnika feminizacji była zróżnicowana w zależności od wieku ludności. Wśród osób w wieku 0-52 lata notowano liczebną przewagę mężczyzn – współczynnik feminizacji wyniósł 96. Z kolei w grupie osób w wieku powyżej 52 lat wskaźnik wyniósł 126, a w starszych rocznikach (70 lat i więcej) sięgał 158, wskazując wyraźną przewagę liczebną kobiet nad mężczyznami.

W układzie przestrzennym, największe wartości współczynnika feminizacji charakteryzowały miasta na prawach powiatu: Gorzów Wkp. (113 kobiet na 100 mężczyzn) i Zielona Góra (111), najmniejsze natomiast powiat sulciński (100), w którym liczba kobiet była równa liczbie mężczyzn. Spośród gmin, największe wartości wskaźnika notowano w gminie miejskiej Żary (113), a najmniejsze w gminie wiejskiej Trzebiechów (93).

Tablica 2. Ludność według płci^a
Stan w dniu 31 grudnia
Population by sex^a
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
OGÓŁEM w tys. TOTAL in thousands	1018,1	993,3	969,8	963,6
Mężczyźni w tys. Males in thousands	522,4	510,4	499,3	496,5
Kobiety w tys. Females in thousands	495,7	483,0	470,5	467,1
Kobiety na 100 mężczyzn Females per 100 males	105	106	106	106

^a Dane o liczbie i strukturze ludności od 2020 r. zostały zbilansowane przy przyjęciu za bazę wyjściową wyników NSP 2021.

^a The data on the number and structure of population since 2020 have been compiled on the basis of the Population and Housing Census 2021.

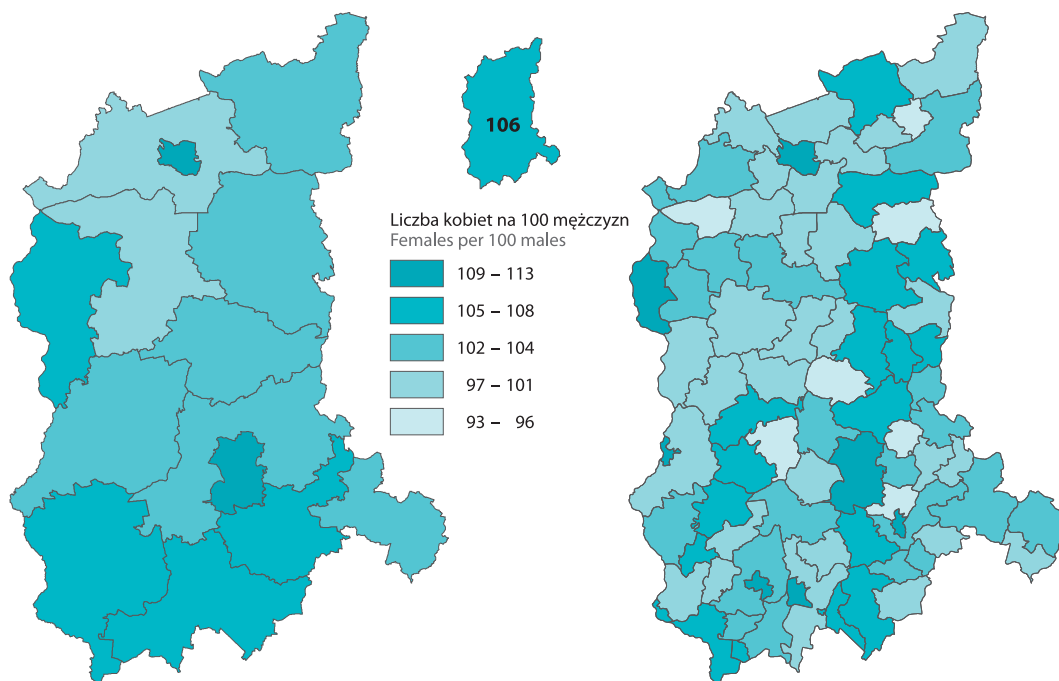
W większości miast w województwie populacja kobiet przewyższa liczebnie populację mężczyzn. Wyjątek stanowią dwa najmniejsze miasta – Otyń i Brody, w których zanotowano przewagę liczby mężczyzn nad liczbą kobiet.

Mapa 4. Współczynnik feminizacji według powiatów i gmin w 2025 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 4. Feminisation ratio by powiats and gminas in 2025

As of 31 December

2.2. Ludność według miejsca zamieszkania

2.2. Population by place of residence

Spadek liczby ludności w województwie lubuskim dotyczy zarówno mieszkańców miast, jak i mieszkańców obszarów wiejskich.

Liczba ludności zamieszkałej w miastach systematycznie maleje m.in. w związku z jej przemieszczaniem się na tereny podmiejskie większych miast. W 2025 r. w miastach województwa lubuskiego mieszkało 615,3 tys. osób. Liczba ta zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim rokiem o 5,3 tys. (0,8%), a w odniesieniu do 2015 r. – o 46,0 tys. (7,0%).

Wskaźnik urbanizacji (Urbanisation ratio) określa udział ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności na danym obszarze.

W 2025 r. udział ludności miejskiej w populacji województwa wyniósł 63,9%, wobec 59,3% średnio w kraju. Był to jeden z wyższych wskaźników urbanizacji wśród województw (5. lokata). Najbardziej zurbanizowane było województwo śląskie (75,6%), natomiast najmniej województwo podkarpackie (41,0%).

W porównaniu z 2024 r. stopień urbanizacji w województwie lubuskim zmniejszył się o 0,1 p. proc., a w relacji do 2015 r. – o 1,1 p. proc.

Wskaźnik urbanizacji jest wyraźnie zróżnicowany przestrzennie. W 2025 r. w podregionie zielonogórskim wskaźnik był wyższy niż w podregionie gorzowskim i wyniósł odpowiednio 64,6% i 62,6%. Największą wartość wskaźnika, wyższą niż średnia w województwie, odnotowano w powiecie nowosolskim (64,2%). Względnie wysoki wskaźnik charakteryzował także powiat słubicki (63,3%). Najslabiej zurbanizowany był powiat gorzowski (31,8%), następnie zielonogórski i sulęciński (po ok. 42%).

W porównaniu z 2015 r. w większości powiatów odnotowano spadek stopnia urbanizacji, w tym największy w powiecie zielonogórskim (o 3,8 p. proc.) i nieco mniejszy w gorzowskim (o 3,4 p. proc.). Wzrost wskaźnika charakteryzował powiat strzelecko-drezdenecki (o 0,4 p. proc.) i sulęciński (o 0,3 p. proc.).

**Tablica 3. Ludność^a według miejsca zamieszkania
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 3. Population^a by place of residence
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
w tys. in thousands				
OGÓŁEM TOTAL	1018,1	993,3	969,8	963,6
Miasto Urban area	661,3	642,5	620,5	615,3
Wieś Rural area	356,7	350,8	349,3	348,3
w % ogółem in % of total				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0
Miasto Urban area	65,0	64,7	64,0	63,9
Wieś Rural area	35,0	35,3	36,0	36,1

a Dane o liczbie i strukturze ludności od 2020 r. zostały zbilansowane przy przyjęciu za bazę wyjściową wyników NSP 2021.

a The data on the number and structure of population since 2020 have been compiled on the basis of the Population and Housing Census 2021.

W 2025 r. liczba ludności wsi wyniosła 348,3 tys., tj. 36,1% ogółu ludności w województwie wobec 40,7% w kraju. Liczba ludności wiejskiej zmniejszyła się zarówno w porównaniu z 2024 r. (o 0,3%), jak i w odniesieniu do 2015 r. (o 2,4%).

2.3. Ludność według biologicznych grup wieku

2.3. Population by biological age groups

W wyniku trwającej depresji urodzeniowej spowodowanej spadkiem płodności kobiet, utrzymuje się spadek liczby dzieci i młodzieży (w wieku 0-14 lat). W 2025 r. liczba ludności z tej grupy wieku wyniosła 131,9 tys. i w porównaniu z 2015 r. zmniejszyła się o 22,0 tys., tj. o 14,3%. W relacji do poprzedniego roku spadek w tej grupie wieku wyniósł 5,6 tys., tj. 4,1%.

Udział dzieci i młodzieży w wieku 0-14 lat w strukturze ludności wyniósł 13,7% (o 0,5 p. proc. mniej niż w 2024 r. i o 1,4 p. proc. mniej niż w 2015 r.). Odsetek ludności z tej grupy wieku w kraju wyniósł 14,2%.

Równocześnie w województwie stale rośnie liczba osób w starszym wieku (65 lat i więcej). W 2025 r. w porównaniu z poprzednim rokiem liczba ta wzrosła o 2,0%, a w relacji do 2015 r. – o 38,4%. Wyraźnie zwiększył się także udział tej grupy w liczbie ludności województwa – w porównaniu z 2015 r. o 6,8 p. proc. do 21,6%. W rezultacie odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji województwa lubuskiego był większy niż odsetek osób młodych (do 15 roku życia). W kraju odsetek osób starszych kształtował się na poziomie 21,1%.

Zmniejszanie się liczby osób w wieku 15-64 lata wynika m.in. z wchodzenia do tej grupy coraz mniej licznych roczników urodzonych po 1990 r. oraz z przechodzenia do wieku 65 lat i więcej licznych roczników z drugiej połowy lat 50. Z tego powodu od kilku lat zmniejsza się liczba osób w tzw. wieku dorosłym. W 2025 r. grupa ta liczyła 623,5 tys. osób, tj. 64,7% ogółu ludności.

Tablica 4. Ludność według grup wieku

Stan w dniu 31 grudnia

Table 4. Population by age groups

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
w tys. in thousands				
OGÓŁEM TOTAL	1018,1	993,3	969,8	963,6
W wieku: 0 – 14 lat Aged: 0 – 14 years	154,0	154,1	137,6	131,9
15 – 64 lata 15 – 64 years	713,7	657,0	628,1	623,5
65 lat i więcej 65 years and more	150,4	182,2	204,1	208,2
w % ogółem in % of total				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0
W wieku: 0 – 14 lat Aged: 0 – 14 years	15,1	15,5	14,2	13,7
15 – 64 lata 15 – 64 years	70,1	66,2	64,7	64,7
65 lat i więcej 65 years and more	14,8	18,3	21,1	21,6

Spośród powiatów w województwie lubuskim najwyższy udział dzieci (w wieku 0-14 lat) w ogólnej liczbie ludności odnotowano w powiatach: gorzowskim (15,3%), zielonogórskim (14,7%), świebodzińskim (14,6%), sulęcińskim (14,5%) oraz wschowskim (14,2%). Najmniejszy udział ludności w wieku 0-14 lat wystąpił w mieście na prawach powiatu Gorzów Wlkp. (12,4%) oraz w powiecie żagańskim (12,7%).

Największy odsetek osób w wieku 65 lat i więcej odnotowano w mieście na prawach powiatu Gorzów Wlkp. (24,4%), następnie w powiecie żagańskim (22,8%) oraz w mieście na prawach powiatu Zielona Góra (22,6%). Najmniejszy udział tej grupy wieku wystąpił w powiecie gorzowskim (17,5%) oraz słubickim (19,0%).

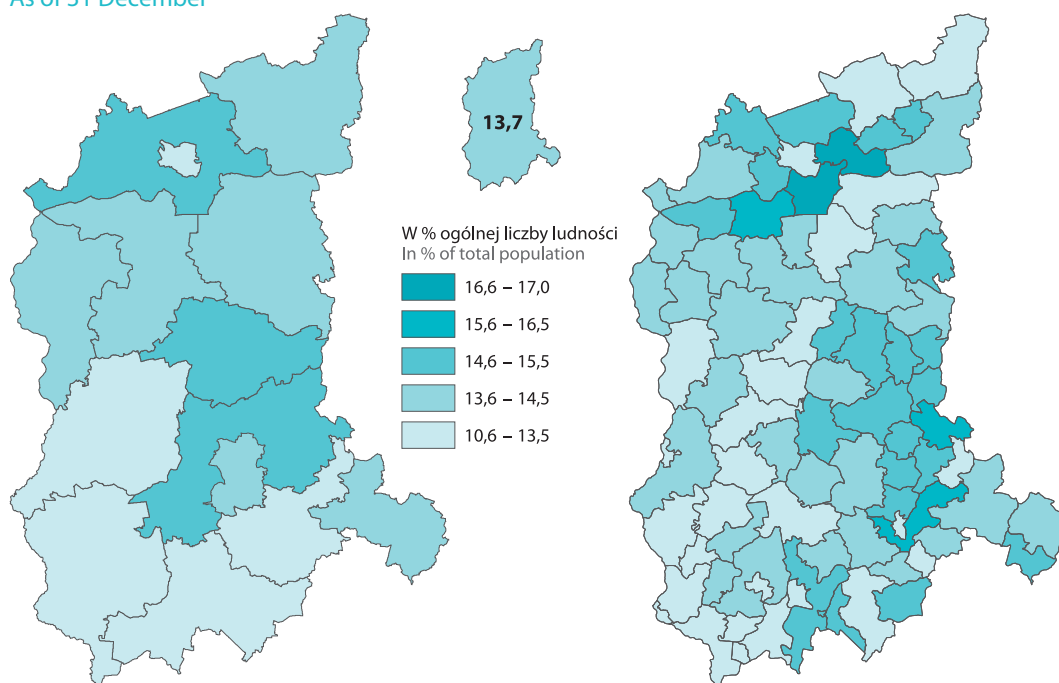
W porównaniu z 2015 r. we wszystkich powiatach nastąpił spadek odsetka osób młodych w strukturze ludności, przy czym największy odnotowano w powiatach wschowskim i strzelecko-drezdeneckim (po 2,2 p. proc.) oraz w mieście na prawach powiatu Gorzów Wlkp. o 2,0 p. proc.

Jednocześnie we wszystkich powiatach odnotowano wyraźne zwiększenie udziału osób starszych, w wieku 65 lat i więcej, przy czym największy wzrost wystąpił w Gorzowie Wlkp. oraz w powiecie żagańskim (po 7,8 p. proc.).

Spośród gmin województwa lubuskiego najwięcej dzieci i młodzieży zanotowano w gminie wiejskiej Santok, a udział tej grupy w ogólnej liczbie ludności wyniósł 17,0%. Jednocześnie udział osób w starszym wieku w tej gminie był jednym z najniższych w województwie – 15,3%. Wśród gmin o największym odsetku osób młodych znalazły się ponadto gminy wiejskie: Deszczno (16,9%), Nowa Sól (16,1%), Krzeszyce (15,8%), Kłodawa (15,5%), Zabór (15,5%), a także gminy miejsko-wiejskie: Kargowa (15,9%) i Zbąszynek (15,3%). W gminach wiejskich: Deszczno, Kłodawa i Zabór udział osób starszych w liczbie ludności także był najmniejszy i mieścił się w przedziale od 14% do 16%.

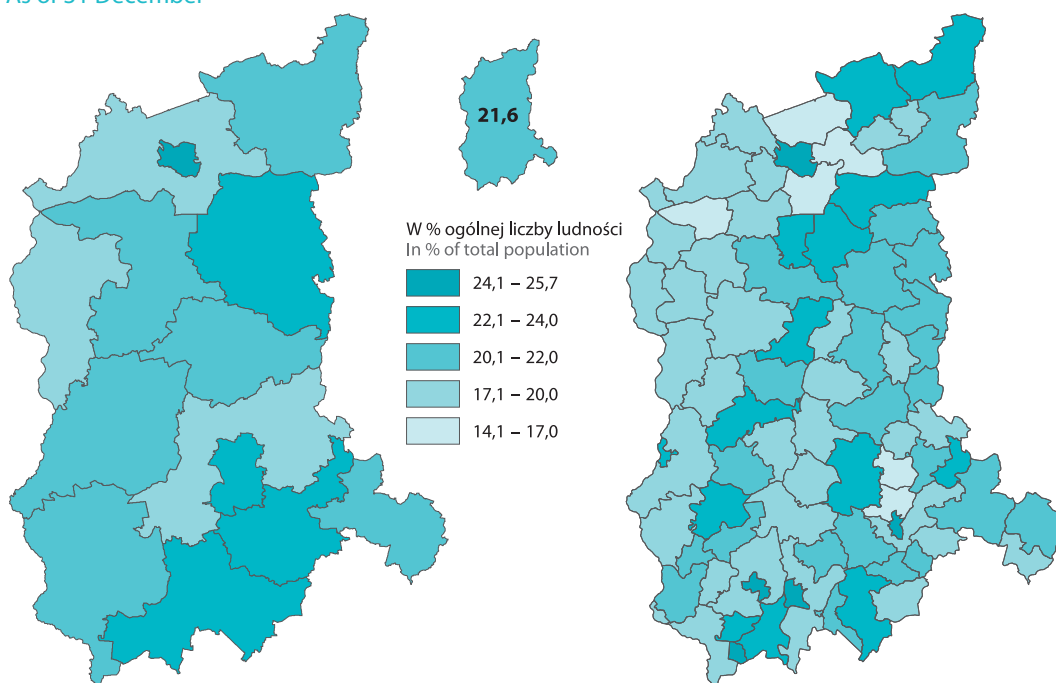
**Mapa 5. Ludność w wieku 0-14 lat według powiatów i gmin w 2025 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 5. Population aged 0-14 by powiats and gminas in 2025
As of 31 December

**Mapa 6. Ludność w wieku 65 lat i więcej według powiatów i gmin w 2025 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 6. Population aged 65 and more by powiats and gminas in 2025
As of 31 December

Najstarsza ludność koncentruje się głównie w dużych ośrodkach miejskich takich jak: Nowa Sól, Żagań, Żary i Gorzów Wlkp., w których prawie 1/4 mieszkańców to osoby w wieku 65 lat i więcej. Wysoki udział osób starszych (ok. 23%) odnotowano również w mieście na prawach powiatu Zielona Góra, a także w gminach miejsko-wiejskich: Dobiegniew, Skwierzyna, Krosno Odrzańskie i Szprotawa.

W porównaniu z 2015 r. największy spadek udziału osób młodych (w wieku 0-14 lat) w liczbie ludności wystąpił w gminie wiejskiej Siedlisko (o 4,2 p. proc.). Wysoki spadek odnotowano również w mieście Łęknica (o 3,3 p. proc.) oraz w gminach: wiejskiej Kolsko i miejsko-wiejskiej Bytom Odrzański (po 3,2 p. proc.). Zmniejszenie odsetka osób młodych – przekraczające 2 p. proc. – wystąpiło także w gminach miejsko-wiejskich: Cybinka, Brody, Sława, Strzelce Krajeńskie, Szprotawa, Ośno Lubuskie i Torzym, a ponadto m.in. w gminach wiejskich: Bledzew, Bytnica i Górzycy.

Z kolei największy wzrost udziału osób w wieku 65 lat i więcej odnotowano w gminie miejskiej Żagań (o 9,6 p. proc.). Nieco mniejszy wzrost wystąpił w gminie miejsko-wiejskiej Skwierzyna (o 9,2 p. proc.), w gminie miejskiej Gozdnica (o 9,1 p. proc.), w gminach wiejskich: Kolsko (o 8,7 p. proc.), Wymiarki (o 8,4 p. proc.) i Przytoczna (o 8,1 p. proc.), a także w gminach miejsko-wiejskich: Strzelce Krajeńskie, Krosno Odrzańskie i Brody oraz w miastach Nowa Sól i Żary (po ok. 8 p. proc.).

2.4. Ludność według ekonomicznych grup wieku

2.4. Population by working age groups

W prezentowanym okresie liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (w wieku 0-17 lat) zmniejszyła się. W 2025 r. liczba tej grupy wyniosła 166,2 tys. osób i była mniejsza w porównaniu z poprzednim rokiem o 5,4 tys. oraz w odniesieniu do 2015 r. – o 18,3 tys. Udział tej grupy w ogólnej liczbie ludności wyniósł 17,3% (wobec 17,7% w 2024 r. oraz 18,1% w 2015 r.) i był mniejszy niż średnio w kraju (17,7%).

W województwie widoczny jest proces przesuwania do grupy wieku poprodukcyjnego licznych roczników osób urodzonych w drugiej połowie lat 50. ub. wieku. Jednocześnie do grupy wieku produkcyjnego wchodzi coraz mniej liczne roczniki 18 latków, co jest skutkiem utrzymującej się od lat niskiej dzietności. W rezultacie sukcesywnie spada liczba i udział ludności w wieku produkcyjnym. W 2025 r. liczba osób z tej grupy wieku wyniosła 559 tys. i była mniejsza w porównaniu z 2024 r. o 3,5 tys. oraz w relacji do 2015 r. – o 83,3 tys. osób.

Udział ludności w wieku produkcyjnym w populacji mieszkańców województwa wyniósł 58,0%, tyle samo co w roku poprzednim oraz był o 5,1 p. proc. niższy niż w 2015 r. W kraju w 2025 r. odsetek osób w wieku produkcyjnym był nieznacznie wyższy i wyniósł 58,2%.

**Tablica 5. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 5. Working and non-working age population
As of 31 December**

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
w tys. in thousands				
OGÓŁEM TOTAL	1081,0	993,3	969,8	963,6
Wiek przedprodukcyjny (0 – 17 lat) Pre-working age (0 – 17 years)	184,5	182,0	171,6	166,2
Wiek produkcyjny (18 – 59/64 lata) Working age (18 – 59/64 years)	642,6	590,1	562,8	559,3
wiek mobilny (18 – 44 lata) mobility age (18 – 44 years)	405,0	366,0	332,0	324,7
wiek niemobilny (45 – 59/64 lata) non-mobility age (45 – 59/64 years)	237,7	224,1	230,9	234,6
Wiek poprodukcyjny (60/65 lat i więcej) Post-working age (60/65 years and more)	190,9	221,3	235,4	238,1

Tablica 5. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia

Table 5. Working and non-working age population (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
w % ogółem in % of total				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0
Wiek przedprodukcyjny (0 – 17 lat) Pre-working age (0 – 17 years)	18,1	18,3	17,7	17,3
Wiek produkcyjny (18 – 59/64 lata) Working age (18 – 59/64 years)	63,1	59,4	58,0	58,0
wiek mobilny (18 – 44 lata) mobility age (18 – 44 years)	39,8	36,8	34,2	33,7
wiek niemobilny (45 – 59/64 lata) non-mobility age (45 – 59/64 years)	23,3	22,6	23,8	24,3
Wiek poprodukcyjny (60/65 lat i więcej) Post-working age (60/65 years and more)	18,8	22,3	24,3	24,7
Współczynnik obciążenia demograficznego Dependency ratio				
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym Non-working age population per 100 persons of working age	58,4	68,3	72,3	72,3

Dane z 2025 r. wskazują na postępujący proces starzenia się populacji w wieku produkcyjnym. W porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł udział osób w wieku produkcyjnym niemobilnym (powyżej 44. roku życia) z 23,8% w 2024 r. do 24,3% w 2025 r. Jednocześnie zmniejszył się udział ludności w wieku produkcyjnym mobilnym, w 2025 r. grupa ta stanowiła 33,7% ogółu mieszkańców województwa, podczas gdy rok wcześniej było to 34,2% (w 2015 r. 39,8%).

Wskutek zmian strukturalnych w badanych latach w województwie zwiększył się współczynnik obciążenia (demograficznego), wyrażający obciążenie ludności w wieku produkcyjnym (tj. potencjalnych zasobów pracy) osobami w wieku nieprodukcyjnym.

W 2025 r. na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 72 osoby w wieku nieprodukcyjnym (w kraju – 71,8). Wskaźnik ten utrzymał się na poziomie z 2024 r., podczas gdy w 2015 r. wyniósł 58.

W układzie przestrzennym największy udział ludności w wieku produkcyjnym odnotowano w powiatach gorzowskim i słubickim (po ok. 60%). W tych powiatach udział osób w wieku poprodukcyjnym był najniższy i wynosił ok. 20-22%. W rezultacie oba powiaty charakteryzowały się najniższą w województwie wartością współczynnika obciążenia – na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 66 osób w wieku nieprodukcyjnym.

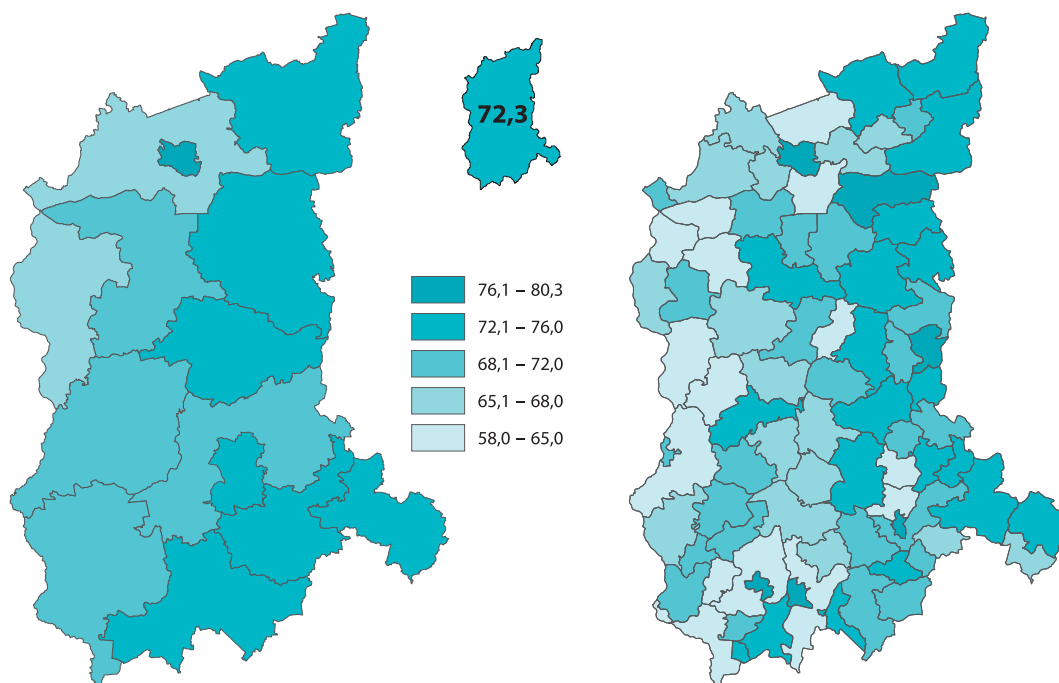
Relatywnie korzystna struktura wieku ekonomicznego cechowała również powiaty sulęciński i zielonogórski, w których odnotowano większy niż średnio w województwie odsetek osób w wieku produkcyjnym i mniejszy udział osób w wieku poprodukcyjnym. Współczynnik obciążenia wyniósł w powiecie sulęcińskim 69, a w powiecie zielonogórskim – 70. Najmniej korzystna relacja analizowanych grup wieku ludności charakteryzowała miasta na prawach powiatu: Gorzów Wlkp. i Zieloną Górę, gdzie odsetek potencjalnych zasobów pracy był najniższy w województwie i wyniósł ok. 57%. Ponadto w Gorzowie Wlkp. odnotowano najwyższy wśród powiatów udział osób w wieku poprodukcyjnym (27,4%). Wysoki poziom wskaźnika wystąpił również m.in. w Zielonej Górze oraz w powiatach żagańskim i nowosolskim (po ok. 25-26%).

Współczynnik obciążenia demograficznego (Dependency ratio) określa relacje między poszczególnymi ekonomicznymi grupami wieku ludności, tj. liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Spośród gmin województwa lubuskiego największy udział osób w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie miejskiej Łęknica (63,3%). Względnie wysoki udział wystąpił również w gminach wiejskich: Gubin, Słońsk, Deszczno, Górzycy i Żary (po ok. 62%).

Mapa 7. Współczynnik obciążenia demograficznego według powiatów i gmin w 2025 r. Stan w dniu 31 grudnia

Map 7. Dependency ratio by powiats and gminas in 2025
As of 31 December

Z kolei najmniejszy odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w gminie wiejskiej Deszczno (16,8%), następnie w gminie wiejskiej Santok (18,2%), a także w gminach Zabór, Słońsk i Kłodawa (po 19,0%). W rezultacie w tych gminach współczynnik obciążenia był relatywnie niski.

W porównaniu z 2015 r. największy spadek odsetka osób w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie miejsko-wiejskiej Skwierzyna (o 8,2 p. proc.). Nieco mniejszy spadek wystąpił w gminie wiejskiej Przytoczna (o 7,7 p. proc.), a także w gminach miejskiej Gozdnicą i Żagań oraz w gminach miejsko-wiejskich: Sulechów, Małomice i Zbąszynek (po ok. 7 p. proc.).

Rozdział 3. Starzenie się populacji

Chapter 3. Ageing processes of population

3.1. Miary starzenia się społeczeństwa

3.1. Measures of ageing of population

W 2025 r. obserwowano dalsze pogorszenie podstawowych wskaźników odzwierciedlających zmiany w strukturze ludności według wieku oraz wynikającą z nich rosnącą skalę starzenia się populacji. Udział osób starszych w ogólnej liczbie mieszkańców ponownie wzrósł, przy jednoczesnym spadku udziału osób młodych. Od 2020 r. przeciętny wiek mieszkańców województwa przekracza średnią krajową i nadal rośnie, co potwierdza przyspieszający proces starzenia się regionu.

Mediana wieku ludności

Median age of population

Mediana wieku (Median age) wskazuje przeciętny wiek osób w danej zbiorowości. Wartość mediany wyznacza granicę wieku, którą połowa osób w danej zbiorowości już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

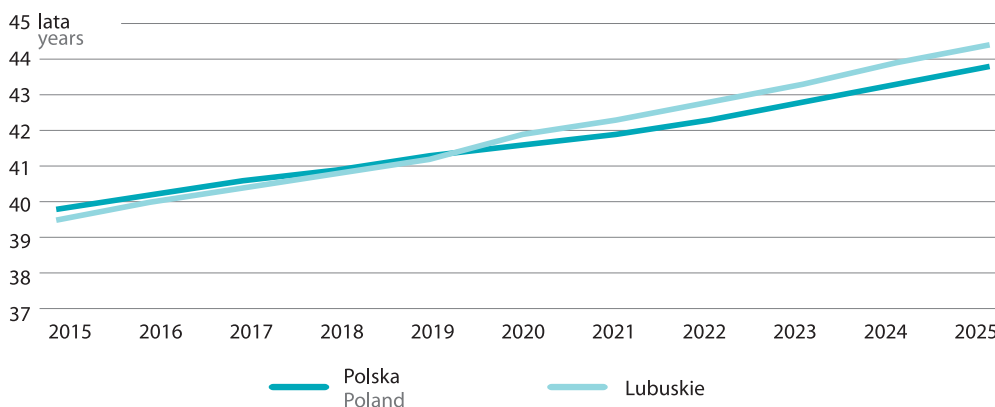
W 2025 r. mediana wieku ludności w województwie lubuskim wyniosła 44,4 roku wobec 43,8 roku średnio w kraju. Wskaźnik ten był o 0,5 roku wyższy niż w 2024 r. oraz o 4,9 roku wyższy w porównaniu z 2015 r. W skali kraju mediana wieku wzrosła o 0,5 roku względem 2024 r. oraz o 4 lata w stosunku do 2015 r.

W układzie województw rozpiętość tego wskaźnika wyniosła 3,8 roku – od 42,1 roku w województwie małopolskim do 45,9 roku w województwie świętokrzyskim.

Wykres 1. Mediana wieku ludności

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 1. Median age of population
As of 31 December

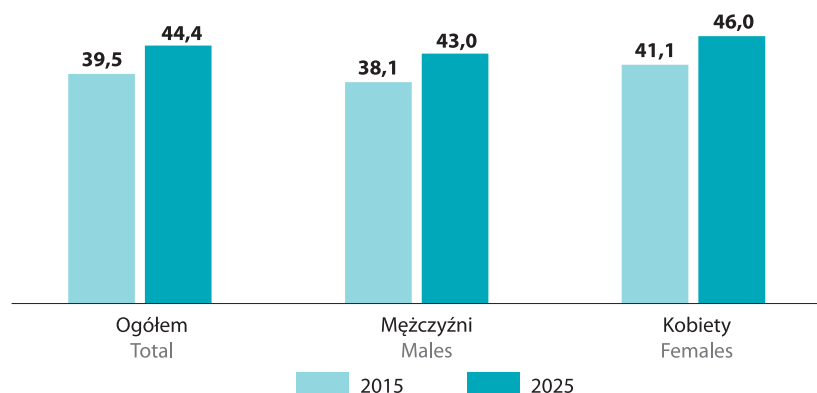
Omawiany wskaźnik wskazuje na większy stopień zaawansowania procesu starzenia się mieszkańców miast niż wsi. Wiek środkowy ludności w miastach wyniósł 45,3 roku i był wyższy od mediany wieku mieszkańców wsi o 2,4 roku (42,9 roku).

Kobiety w województwie lubuskim są średnio o 3 lata starsze od mężczyzn. W 2025 r. wiek środkowy kobiet wyniósł 46 lat, a mężczyzn 43 lata (w kraju odpowiednio 45,4 roku i 42,3 roku).

Najmniejsze zróżnicowanie mediany wieku kobiet i mężczyzn notuje się w województwach, w których ludność jest najmłodsza – w województwie pomorskim, gdzie wiek środkowy kobiet (43,4 roku) był wyższy od wieku mężczyzn o 2,4 roku oraz w województwie małopolskim, gdzie różnica ta wyniosła 2,7 roku (kobiety 43,5 roku). Z kolei największe zróżnicowanie mediany wieku kobiet i mężczyzn odnotowano w województwie łódzkim, gdzie kobiety (średnio w wieku 47,7 roku) były o 4,3 roku starsze od mężczyzn.

Wykres 2. Mediana wieku ludności według płci Stan w dniu 31 grudnia

Chart 2. Median age by sex
As of 31 December

Zarówno w porównaniu z 2015 r., jak i 2024 r. mediana wieku kobiet w województwie lubuskim wzrosła w takim samym stopniu jak mediana wieku mężczyzn – odpowiednio o 4,9 roku oraz o 0,6 roku.

Mediana wieku kobiet w miastach w 2025 r. była o 3,5 roku wyższa niż na wsi – wyniosła odpowiednio 47,2 roku i 43,7 roku. Analogicznie w przypadku mężczyzn: w miastach wiek środkowy wyniósł 43,5 roku, natomiast na wsi był niższy o 1,4 roku i wyniósł 42,1 roku.

W powiatach i miastach na prawach powiatu województwa lubuskiego mediana wieku ludności kształtowała się w przedziale od 42,7 roku w powiecie gorzowskim do 46,0 lat w mieście na prawach powiatu Gorzów Wlkp. Młodsza niż przeciętnie w województwie populacją wyróżniały się powiaty: gorzowski (42,7 roku), słubicki i sulęciński (po 43,3 roku), zielonogórski (43,5 roku), wschowski (43,6 roku) oraz świebodziński (43,8 roku). Wysoką medianę wieku ludności, oprócz Gorzowa Wlkp., odnotowano w powiecie żagańskim (45,5 roku).

We wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu mediana wieku ludności wzrosła w porównaniu z 2015 r., przy czym największy wzrost odnotowano w powiecie wschowskim (o 5,6 roku). Wyrazny wzrost tego wskaźnika wystąpił także w powiatach: żagańskim (o 5,5 roku), strzelecko-drezdeneckim (o 5,4 roku), międzyrzeckim i żarskim (po 5,3 roku) oraz w Gorzowie Wlkp. (o 5,2 roku). Najmniejszy wzrost mediany wieku zanotowano w Zielonej Górze (o 4,2 roku).

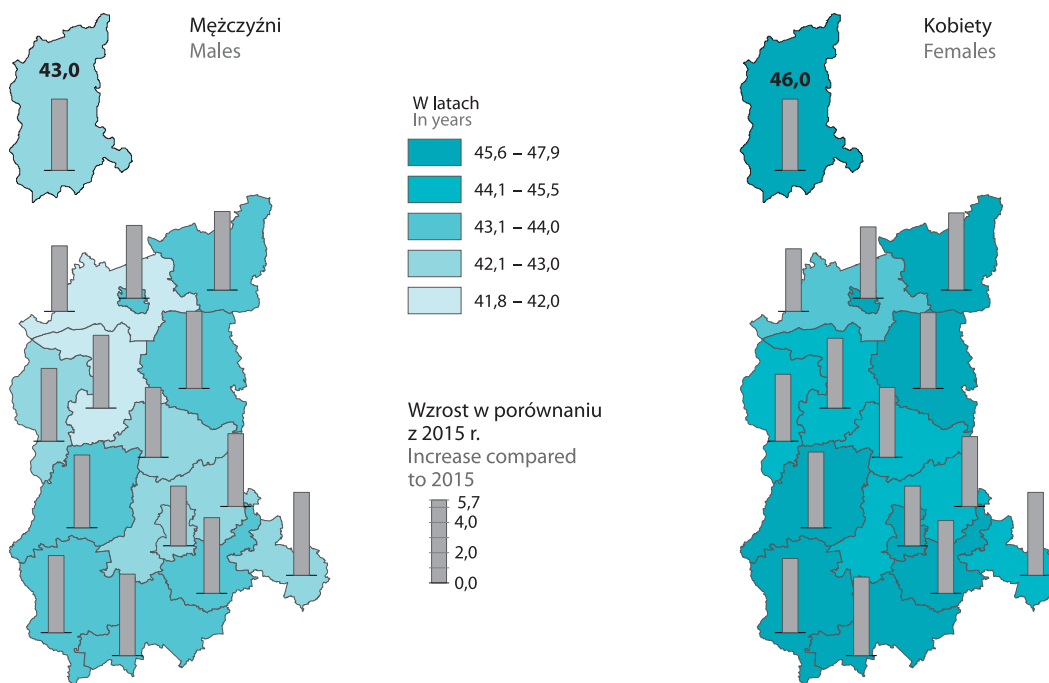
W województwie lubuskim mediana wieku mężczyzn w powiatach i miastach na prawach powiatu wahała się w przedziale od 41,8 roku w powiecie gorzowskim do 44,0 lat w Gorzowie Wlkp. W przypadku kobiet najmniejszą wartość wskaźnika odnotowano w powiecie gorzowskim (43,5 roku), a największą w Gorzowie Wlkp. (47,9 roku).

We wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu mediana wieku kobiet była wyższa niż mężczyzn. Największe zróżnicowanie wskaźników według płci wystąpiło w Gorzowie Wlkp., gdzie kobiety były średnio o 3,9 roku starsze od mężczyzn. Do grupy jednostek, w których kobiety były starsze od mężczyzn o 3 lata lub więcej, należały również powiaty: krośnieński, międzyrzecki, żarski i żagański. Najmniejszą różnicę mediana wieku kobiet i mężczyzn odnotowano w powiecie gorzowskim (1,7 roku).

Mapa 8. Mediana wieku według powiatów w 2025 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 8. Median age by powiats in 2025
As of 31 December

Współczynnik starości demograficznej

Old-age ratio

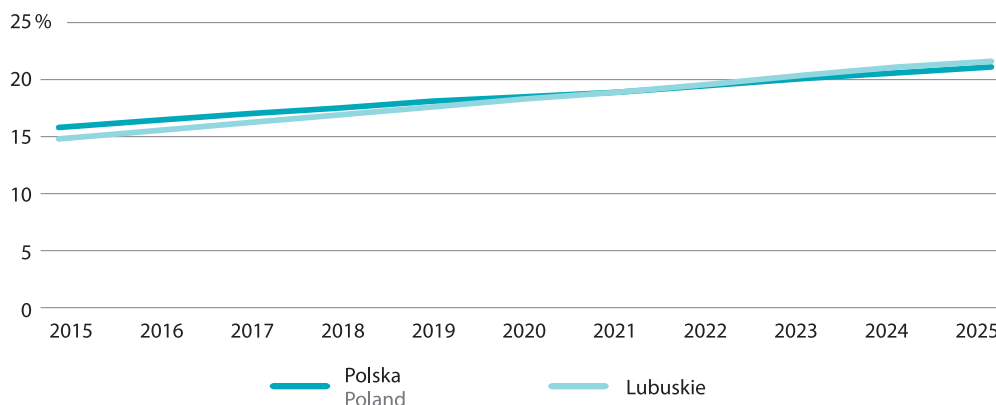
Współczynnik starości demograficznej lub wskaźnik starości (Old-age ratio) - relacja liczby ludności w starszym wieku (65 lat i więcej) do ogólnej liczby ludności.

Współczynnik starości jest jedną z miar określających zaawansowanie procesu starzenia się ludności. W 2025 r. osoby w wieku 65 lat i więcej stanowiły 21,6% populacji województwa, tj. o 0,5 p. proc. więcej niż w kraju. Spośród województw najniższy współczynnik starości odnotowano w województwie małopolskim (19,2%), a najwyższy w województwie świętokrzyskim (23,8%).

W województwie lubuskim, podobnie jak w innych województwach, udział ludności w wieku 65 lat i więcej w ogólnej populacji systematycznie rośnie. W porównaniu z 2024 r. współczynnik zwiększył się o 0,5 p. proc., a w relacji do 2015 r. – o 6,8 p. proc. W skali kraju wzrost omawianego współczynnika wyniósł odpowiednio 0,5 p. proc. i 5,3 p. proc. Wyższy niż w województwie lubuskim wzrost odsetka osób w wieku 65 lat i więcej w porównaniu z 2015 r. odnotowano w województwach: zachodniopomorskim (o 7,2 p. proc.) oraz warmińsko-mazurskim (o 6,9 p. proc.). Najmniejszy wzrost tego współczynnika charakteryzował województwa mazowieckie (o 3,6 p. proc.) i małopolskie (o 3,9 p. proc.).

Wykres 3. Współczynnik starości demograficznej (w %)
Stan w dniu 31 grudnia

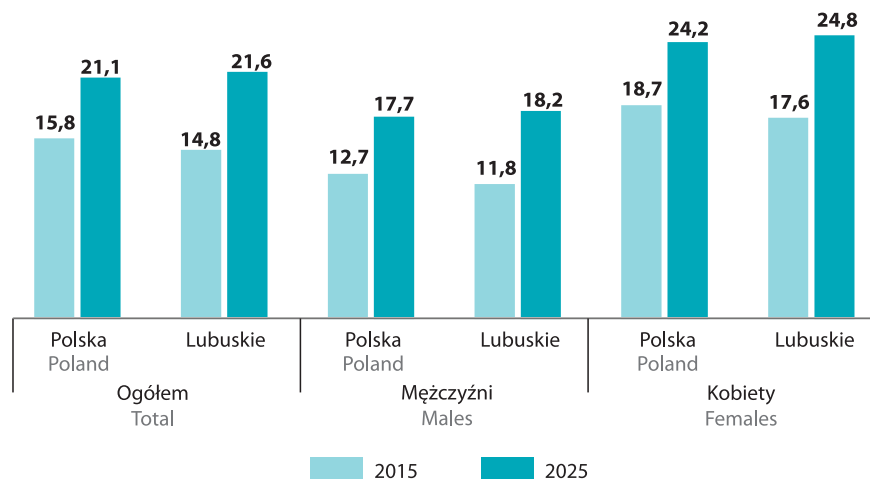
Chart 3. Old-age ratio (in %)
 As of 31 December

W populacji mężczyzn współczynnik starości demograficznej wyniósł 18,2% (w kraju 17,7%) i był o 6,4 p. proc. wyższy niż w 2015 r. W przypadku kobiet współczynnik starości osiągnął wartość 24,8% (w kraju 24,2%), co oznacza wzrost o 7,2 p. proc. w porównaniu z 2015 r. Zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet wzrost współczynnika w województwie był wyższy niż średnio w kraju (w kraju odpowiednio o 5,0 p. proc. i o 5,5 p. proc.).

Wykres 4. Współczynnik starości demograficznej według płci (w %)
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 4. Old-age ratio by sex (in %)
 As of 31 December

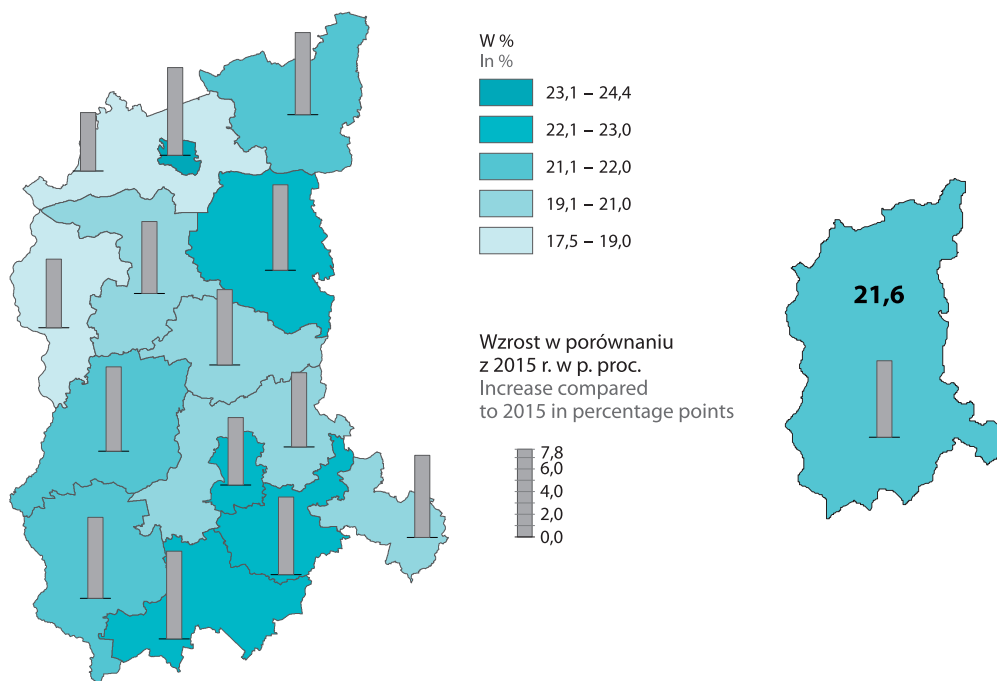

Spośród powiatów i miast na prawach powiatu województwa lubuskiego proces starzenia się ludności jest najbardziej zaawansowany w Gorzowie Wlkp., gdzie udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie mieszkańców wyniósł 24,4%. Wyższą niż średnia w województwie wartość współczynnika odnotowano także w Zielonej Górze (22,6%) oraz w powiatach: żagańskim (22,8%), nowosolskim (22,3%), międzyrzeckim (22,1%), strzelecko-drezdeneckim (22,0%) i żarskim (21,7%). Najmniejszą wartość współczynnika starości demograficznej zanotowano w powiecie gorzowskim (17,5%).

Największy wzrost współczynnika starości demograficznej w stosunku do 2015 r. wystąpił w Gorzowie Wlkp. oraz w powiecie żagańskim (po 7,8 p. proc.). Znaczny wzrost wystąpił także w powiatach: międzyrzeckim (o 7,6 p. proc.) oraz krośnieńskim (o 7,5 p. proc.). Najmniejszy wzrost omawianego współczynnika zanotowano w powiecie gorzowskim (o 5,2 p. proc.).

**Mapa 9. Współczynnik starości demograficznej według powiatów w 2025 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 9. Old-age ratio by powiats in 2025
As of 31 December

Indeks starości
Ageing index

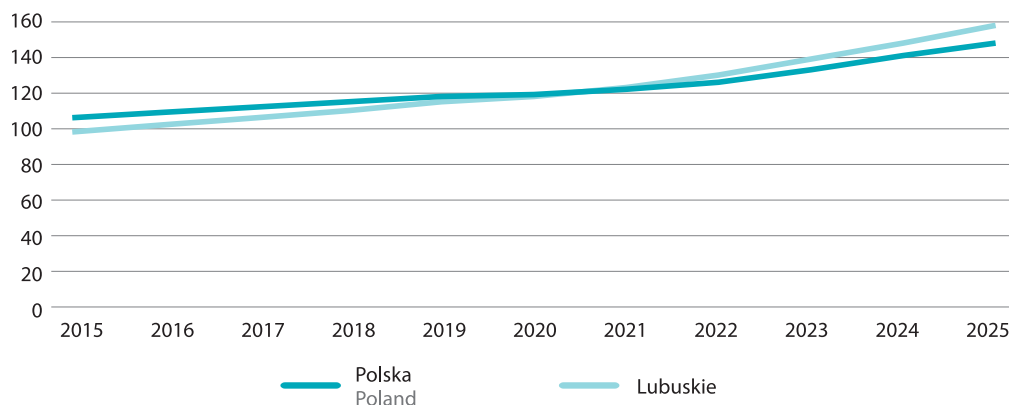
Indeks starości (Ageing index) - relacja pokoleniowa dziadków i wnuczków, tj. liczba osób w wieku 65 i więcej lat przypadająca na 100 osób w wieku 0-14 lat.

W omawianych latach obserwuje się systematyczny wzrost udziału osób starszych oraz – po 2020 r. – wyraźny spadek udziału osób młodych w populacji województwa lubuskiego. W rezultacie relacja pokoleniowa dziadków i wnuczków znacząco się pogorszyła. W 2025 r. na 100 osób w wieku 0-14 lat przypadało 158 osób w wieku 65 lat i więcej, wobec 148 w 2024 r. i 98 w 2015 r. W kraju indeks starości wyniósł 148 (wobec 141 w poprzednim roku i 106 w 2015 r.).

W układzie województw rozpiętość indeksu starości wyniosła 62 pkt, przy najniższej wartości w województwie małopolskim i pomorskim (po 126) oraz najwyższej w województwie świętokrzyskim (188). Wśród województw o względnie niskiej wartości wskaźnika (poniżej średniej krajowej) znalazły się województwa: wielkopolskie i mazowieckie (po 130) oraz podkarpackie (140). Z kolei wysokie wartości indeksu starości (powyżej 170) odnotowano w województwach: świętokrzyskim (188), łódzkim (175), zachodniopomorskim (173) i opolskim (172).

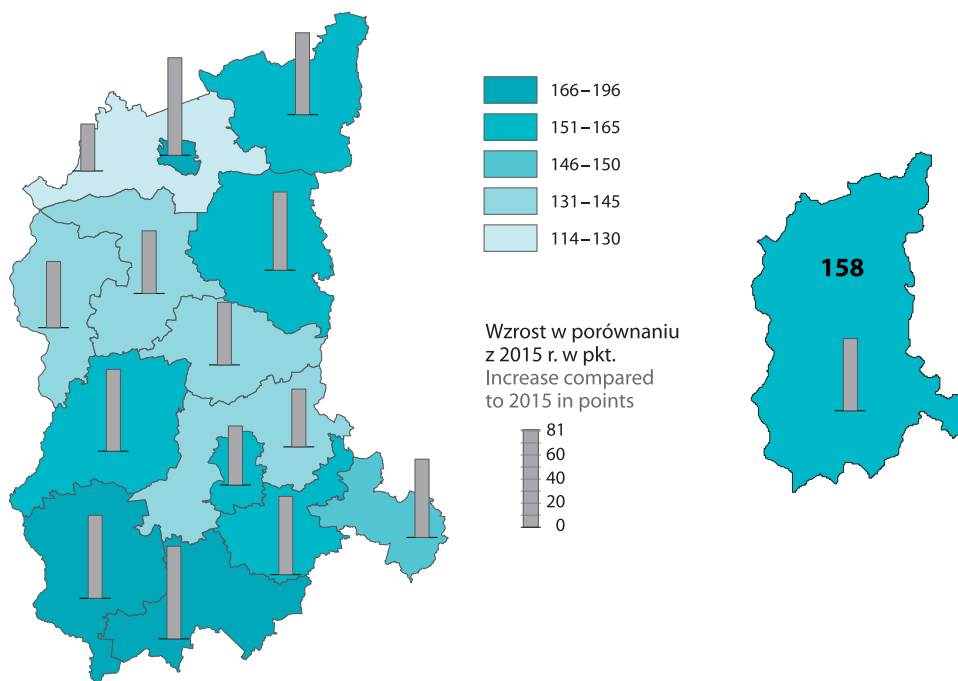
Wśród powiatów i miast na prawach powiatu w województwie lubuskim najniższy indeks starości odnotowano w powiecie gorzowskim (114). Znacznie mniej korzystne relacje pokoleniowe wystąpiły w mieście na prawach powiatu – Gorzów Wlkp. – na każde 100 wnuków przypadało 196 dziadków, co wyraźnie wskazuje na przewagę starszego pokolenia. Wysokie wartości indeksu charakteryzują także powiaty: żagański (180), żarski (167) oraz nowosolski (165).

Wykres 5. Indeks starości
Stan w dniu 31 grudnia
 Chart 5. Ageing index
 As of 31 December

We wszystkich powiatach indeks starości znacząco pogorszył się w porównaniu z 2015 r., najbardziej w Gorzowie Wlkp. (wzrost o 81 pkt), a także w powiatach: żagańskim (o 77 pkt), żarskim (o 69 pkt), krośnieńskim i strzelecko-drezdeneckim (po 68 pkt). Najmniejszy wzrost wskaźnika odnotowano w powiecie gorzowskim (o 39 pkt).

Mapa 10. Indeks starości według powiatów w 2025 r.
Stan w dniu 31 grudnia
 Map 10. Ageing index by powiats in 2025
 As of 31 December

Miara podwójnego starzenia

Double ageing ratio

Miara podwójnego starzenia (Double ageing ratio) – udział osób w wieku 85 lat i więcej w populacji osób w wieku 65 lat i więcej.

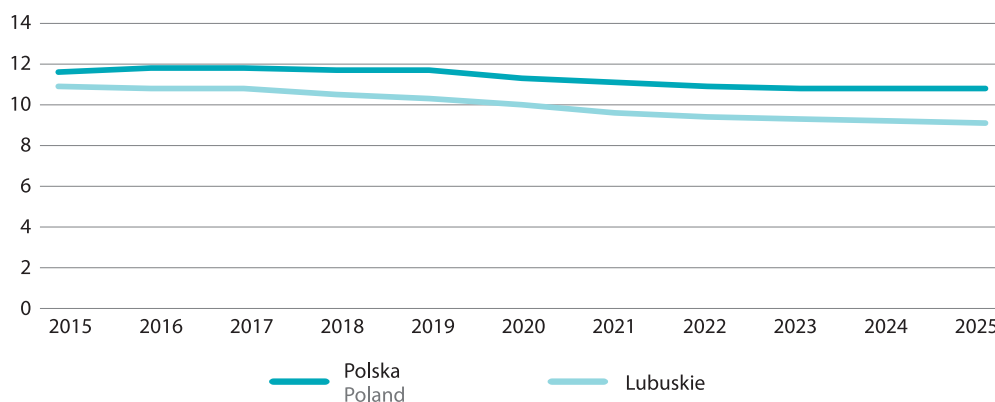
W województwie lubuskim udział osób w wieku 85 lat i więcej wśród seniorów (65 lat i więcej) był niższy niż średnia krajowa i w analizowanych latach wykazywał tendencję spadkową. W 2025 r. wyniósł 9,1% (wobec 10,8% w kraju). W porównaniu z rokiem poprzednim odsetek ten zmniejszył się o 0,1 p. proc., a w relacji do 2015 r. – o 1,8 p. proc. Wskaźnik w kraju utrzymał poziom z 2024 r., natomiast w porównaniu z 2015 r. obniżył się o 0,8 p. proc.

Wykres 6. Miara podwójnego starzenia (w %)

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 6. Double ageing ratio (in %)

As of 31 December

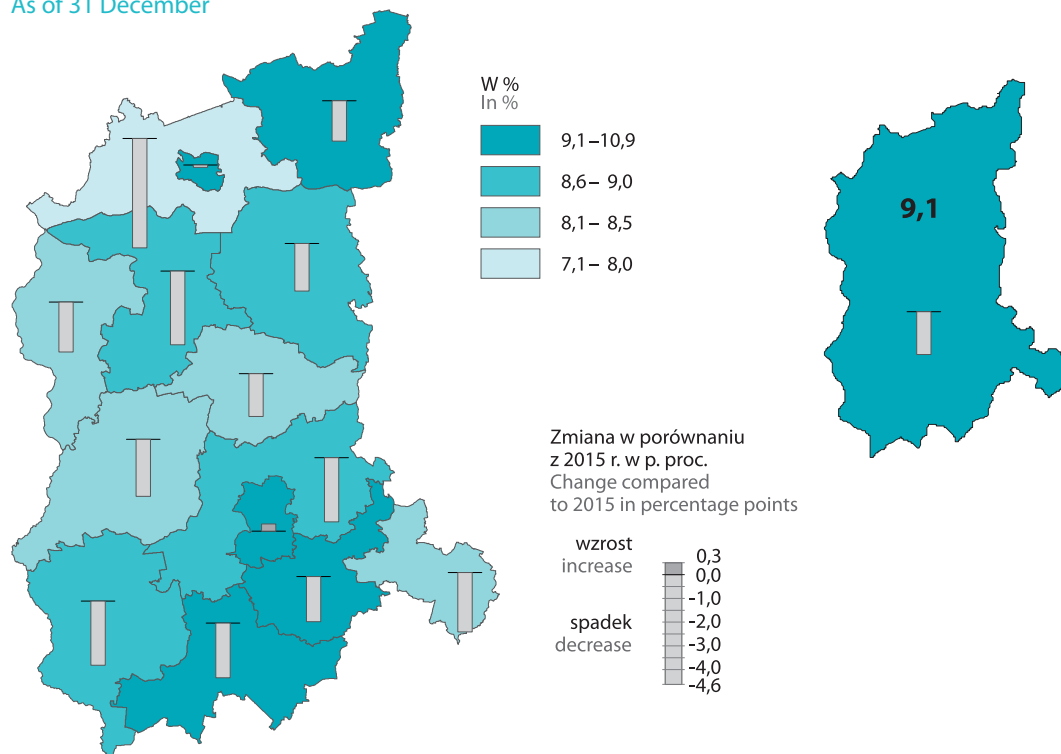
Udział osób sędziwych w liczbie osób starszych w województwie lubuskim był najniższy spośród wszystkich województw. Stosunkowo niską wartość miary podwójnego starzenia odnotowano również w województwach: zachodniopomorskim, wielkopolskim i warmińsko-mazurskim (poniżej 10,0%). Natomiast najwyższy odsetek osób sędziwych wystąpił w województwie podlaskim (12,4%).

We wszystkich powiatach województwa, z wyjątkiem Zielonej Góry, wskaźnik podwójnego starzenia był niższy od średniej w kraju. Najwyższy udział osób w wieku 85 lat i więcej w ludności w wieku 65 lat i więcej odnotowano w Zielonej Górze (10,9%), a następnie w Gorzowie Wlkp. oraz w powiecie nowosolskim (po 9,5%). W pozostałych powiatach wskaźnik utrzymywał się na poziomie 8-9%, przy czym najniższą wartość – 7,1% – zanotowano w powiecie gorzowskim.

Spadek odsetka osób sędziwych w porównaniu z 2015 r. odnotowano w większości powiatów województwa (z wyjątkiem Zielonej Góry), przy czym największy – w powiecie gorzowskim (o 4,6 p. proc.). Znaczny spadek prezentowanego wskaźnika wystąpił również w powiatach: sulęcińskim (o 3,1 p. proc.), żarskim i zielonogórskim (po 2,7 p. proc.), a także w powiecie wschowskim (o 2,5 p. proc.).

**Mapa 11. Miara podwójnego starzenia według powiatów w 2025 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 11. Double ageing ratio by powiats in 2025
As of 31 December

Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego
Parent support ratio

Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego (Parent support ratio) – relacja osób w wieku 85 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 50-64 roku.

Wzrost udziału osób starszych – w tym w wieku 85 lat i więcej – w ogólnej liczbie ludności, przy spadku udziału osób w wieku 50-64 lata, wpływa na pogorszenie możliwości wsparcia dla osób sędziwych, wynikających z relacji pomiędzy liczebnością poszczególnych grup wieku.

W 2025 r. na 100 osób w wieku 50-64 lata przypadało 10,4 osoby w wieku 85 lat i więcej. Było to więcej niż w poprzednich latach: o 0,1 osoby w porównaniu z 2024 r. oraz o 2,9 osoby w stosunku do 2015 r. W kraju wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego wyniósł 12,1 osoby, tj. odpowiednio o 0,1 i 3,3 więcej.

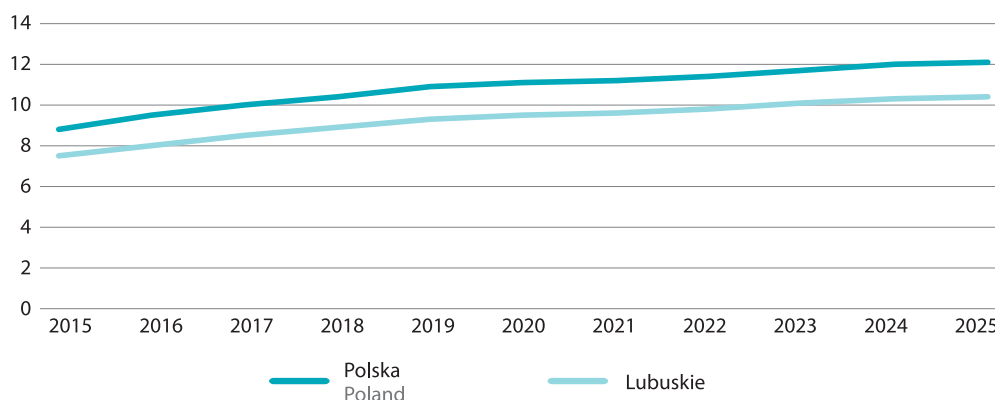
Relacja pokolenia osób sędziwych do osób w wieku 50-64 lata w województwie lubuskim jest nieco bardziej korzystna niż w większości województw. Podobną wartość wskaźnika wsparcia międzypokoleniowego odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim, natomiast najniższą – w województwie wielkopolskim (10,3). W dziesięciu województwach wskaźnik ten był wyższy od średniej w kraju, przy czym najwyższy wystąpił w województwie świętokrzyskim (13,7).

Spośród powiatów i miast na prawach powiatu w województwie lubuskim w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego był wyższy niż średnio w kraju (wyniósł odpowiednio 14,0 i 12,5). Znaczna liczba osób sędziwych przypadających na 100 osób w wieku 50-64 lata charakteryzuje powiat nowosolski (11,3) i żagański (10,9). Najniższą wartość wskaźnika wsparcia międzypokoleniowego odnotowano w powiecie gorzowskim (6,3).

W większości powiatów prezentowana relacja pokoleniowa pogorszyła się w porównaniu z 2015 r., najbardziej w miastach na prawach powiatu – w Zielonej Górze (o 5,7 pkt) i w Gorzowie Wlkp. (o 5,2 pkt), a także w powiatach żagańskim i nowosolskim (po 3,0 pkt). Najmniejszy wzrost wskaźnika wsparcia międzypokoleniowego odnotowano w powiecie sulcińskim (o 1,5 pkt). Z kolei w powiecie gorzowskim wskaźnik ten zmniejszył się (o 0,6 pkt).

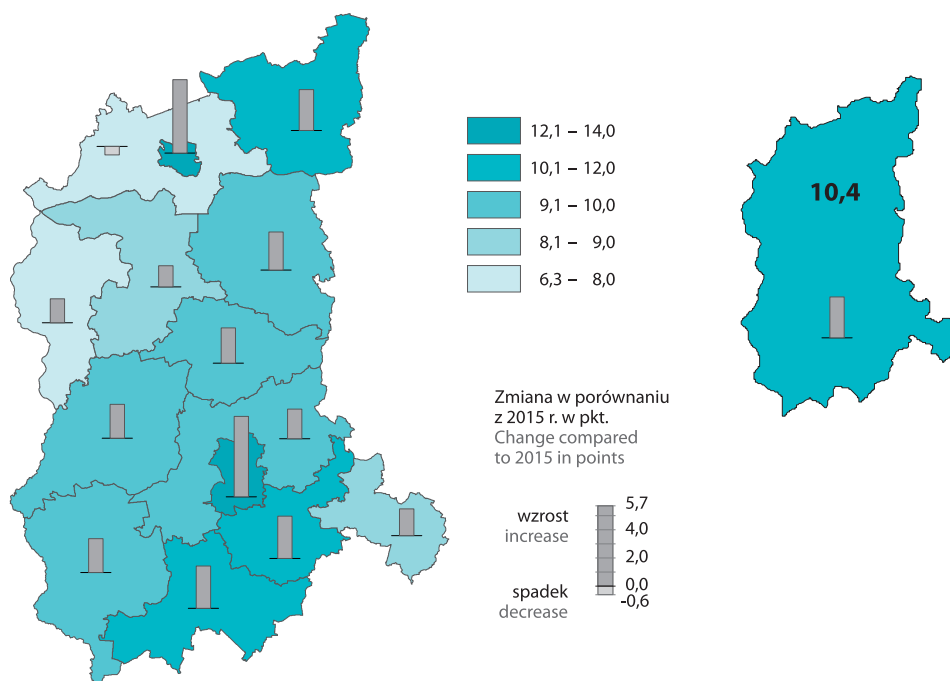
Wykres 7. Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 7. Parent support ratio
As of 31 December

Mapa 12. Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego według powiatów w 2025 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Map 12. Parent support ratio by powiats in 2025
As of 31 December

Rozdział 4. Ruch naturalny ludności

Chapter 4. Vital statistics

Obserwowane przemiany demograficzne wskazują, że obecna sytuacja ludnościowa województwa lubuskiego nie gwarantuje stabilnego rozwoju demograficznego. Zmniejszająca się liczba urodzeń i wzrastająca liczba zgonów skutkują stopniowym spadkiem liczby mieszkańców. Zdecydowanie mniejsza w przyszłości liczba kobiet w wieku rozrodczym będzie miała negatywny wpływ na przyszłą liczbę urodzeń.

Zanotowano dalsze przesunięcie się momentu, w którym kobiety decydują się na urodzenie dziecka. Mediana wieku kobiet, które w 2025 r. urodziły pierwsze dziecko wyniosła 28,7 roku, tj. o 2,0 lata więcej niż w 2015 r. Od 2011 r. współczynnik dzietności w województwie utrzymuje się blisko progu skrajnie niskiej płodności. W 2025 r. wskaźnik ten wyniósł 1,03 i był nieznacznie niższy od odnotowanego w kraju (1,07).

W województwie lubuskim obserwuje się niekorzystne zmiany w zakresie przyrostu naturalnego, który szybko maleje. Rok 2025 był ósmym z kolei, w którym pogłębił się ubytek naturalny – liczba urodzeń była mniejsza od liczby zgonów o 5,4 tys., a współczynnik przyrostu naturalnego ukształtował się na poziomie minus 5,6‰. Ubytek naturalny ludności odnotowano we wszystkich powiatach i gminach, przy czym najwyższy charakteryzował powiaty: sulęciński (minus 8,6‰), międzyrzecki (minus 7,9‰) i strzelecko-drezdenecki (minus 7,0‰) oraz gminy wiejskie Przytoczna (minus 13,4‰) i Bojadła (minus 11,7‰), a także gminę miejsko-wiejską Lubniewice (minus 11,4‰).

4.1. Urodzenia żywe

4.1. Live births

Po wyraźnym wzroście w latach 2016-2017 (do 10,3 tys.), w kolejnych latach liczba urodzeń żywych z roku na rok była coraz mniejsza. W 2024 r. liczba urodzeń spadła do 5,9 tys., a w 2025 r. – do 5,4 tys. i była mniejsza o 4,0 tys. (o 42,2%) w porównaniu z 2015 r.

Odnotowany spadek liczby urodzeń (poniżej poziomu urodzeń z 2003 r. określanego mianem niżu demograficznego) potwierdza, że kształtujące się w poprzednich latach procesy ludnościowe spowodowały, że województwo weszło w okres pogłębiającego się kryzysu demograficznego. Podobne zmiany obserwowane są w całym kraju.

Tablica 6. Ruch naturalny ludności
Table 6. Vital statistics

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
w tys. in thousands				
Urodzenia żywe Live births	9,4	8,6	5,9	5,4
Zgony Deaths	10,2	12,6	10,7	10,8
Przyrost naturalny Natural increase	-0,7	-4,0	-4,8	-5,4
na 1000 ludności ^a per 1000 population ^a				
Urodzenia żywe Live births	9,2	8,7	6,0	5,6
Zgony Deaths	10,0	12,7	11,0	11,2
Przyrost naturalny Natural increase	-0,7	-4,0	-5,0	-5,6

^a Dane o liczbie ludności od 2020 r. zostały zbilansowane przy przyjęciu za bazę wyjściową wyników NSP 2021.
^a The data on the number of population since 2020 have been compiled on the basis of the Population and Housing Census 2021.

Urodzenia żywe na 1000 ludności

Live births per 1000 population

W 2025 r. współczynnik urodzeń żywych w województwie lubuskim wyniósł 5,6‰ (w kraju 6,4‰). W porównaniu z 2024 r. wskaźnik ten obniżył się o 0,4 pkt i o 3,6 pkt w odniesieniu do 2015 r.

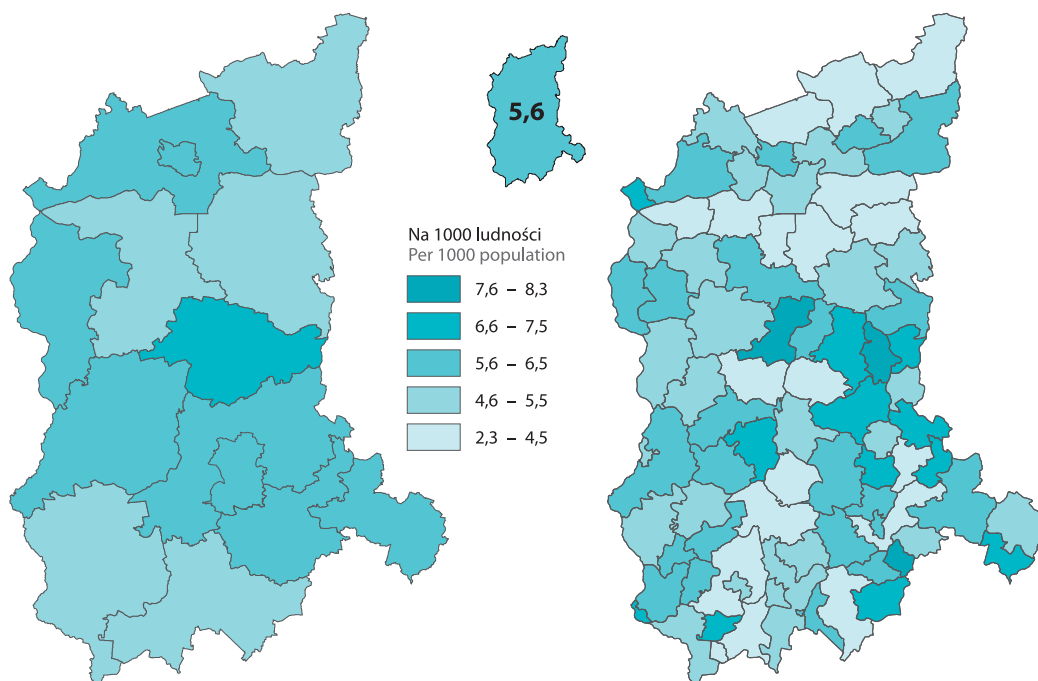
W miastach liczba urodzeń żywych na 1000 ludności wyniosła 5,8, a na wsi 5,4. Podobnie zjawisko kształtowało się w 2024 r. – liczba urodzeń w miastach była wyższa niż na wsi i wyniosła odpowiednio 6,2 i 5,7 na 1000 ludności. Z kolei w 2015 r. więcej urodzeń żywych zanotowano na wsi (9,4 na 1000 ludności) niż w miastach (9,2).

W układzie przestrzennym w 2025 r. najwyższa liczba urodzeń charakteryzowała kolejno województwa: małopolskie, mazowieckie oraz pomorskie i wielkopolskie, w których na 1000 ludności przypadało ok. 7 urodzeń żywych. Jest to uwarunkowane relatywnie młodszą strukturą wieku mieszkańców tych województw. Najmniej urodzeń (powyżej 5 na 1000 ludności) zanotowano w województwach: świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim.

Spośród powiatów województwa lubuskiego najwyższą liczbę urodzeń żywych na 1000 ludności odnotowano w powiecie świebodzińskim (6,7), a najniższą w powiecie międzyrzeckim (4,6). W porównaniu z 2015 r. we wszystkich powiatach zanotowano spadek współczynnika urodzeń żywych, w tym największy w powiatach: strzelecko-drezdeneckim (o 4,9 pkt), międzyrzeckim oraz wschowskim (po 4,8 pkt).

Spośród gmin województwa lubuskiego najwyższy współczynnik urodzeń żywych w 2025 r. odnotowano w gminie wiejskiej Łagów (8,3‰). Wysokie wartości współczynnika wystąpiły także w gminach miejsko-wiejskich: Bytom Odrzański i Szlichtyngowa, a także w gminie wiejskiej Szczaniec (po ok. 8‰). Natomiast najniższą wartość tego wskaźnika zanotowano w gminie miejsko-wiejskiej Lubniewice (2,3‰) oraz w gminie wiejskiej Kłodawa (3,5‰).

Mapa 13. Urodzenia żywe według powiatów i gmin w 2025 r.
Map 13. Live births by powiats and gminas in 2025

W porównaniu z 2015 r. w niemal wszystkich gminach odnotowano pogorszenie wartości współczynnika urodzeń żywych. Największy spadek tego wskaźnika wystąpił w gminie wiejskiej Bytnica (o 8,5 pkt). Wysoki spadek zanotowano także w gminie wiejskiej Krzeszyce (o 8,1 pkt) oraz w gminie miejsko-wiejskiej Kargowa i gminach wiejskich Bojadła i Przytoczna (po ok. 7,0 pkt). Współczynnik urodzeń żywych wzrósł w gminie wiejskiej Tuplice (o 0,7 pkt).

Struktura urodzeń według wieku matki

Structure of births by mother age

W 2025 r. większość urodzeń żywych (łącznie 64,4%) zarejestrowano wśród matek w wieku: 25-29 lat (31,3%) oraz 30-34 lata (33,1%). Ponad 20% urodzeń żywych zanotowano wśród kobiet po 35 roku życia, a 15,2% – do 25 roku życia.

W porównaniu z 2015 r. obserwuje się przesunięcie urodzeń w kierunku starszych roczników wieku matek. Zmniejszył się odsetek urodzeń wśród kobiet w wieku 20-24 lata o 5,4 p. proc. oraz wśród matek w wieku 25-29 lat – o 1,1 p. proc. Jednocześnie wzrósł odsetek urodzeń w grupie kobiet w wieku 30-34 lata – o 2,7 p. proc., 35-39 lat – o 4,0 p. proc. oraz w wieku 40-44 lata – o 2,1 p. proc.

Biorąc pod uwagę kolejność urodzenia dziecka, spadek liczby urodzeń w porównaniu z 2015 r. dotyczył dzieci urodzonych jako drugie, których udział zmniejszył się na korzyść urodzeń pierwszych, trzecich i kolejnych. W 2025 r. urodzenia drugie stanowiły 34,8% ogółu urodzeń żywych, podczas gdy w 2015 r. urodzenia drugie stanowiły 38,2% wszystkich urodzeń żywych. Równocześnie zwiększył się odsetek dzieci urodzonych jako pierwsze, trzecie i czwarte, który wyniósł odpowiednio 46,7% (wobec 44,4% w 2015 r.), 12,0% (wobec 10,5%) i 4,0% (wobec 2,7%).

Odsetek urodzeń małżeńskich w województwie wyniósł 54,6% i zmniejszył się w odniesieniu do 2015 r. o 6,3 p. proc. Dla porównania w kraju w związkach małżeńskich urodziło się 71,6% wszystkich dzieci.

4.2. Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności

4.2. Female fertility and reproduction rates of population

Bieżąca liczba urodzeń jest zależna od wielu czynników, w tym od liczby kobiet w wieku prokreacyjnym (15–49 lat) i struktury tej populacji, a także postaw i zachowań prokreacyjnych ludności. W województwie lubuskim liczebność kobiet w wieku rozrodczym wyraźnie się zmniejszyła: w 2025 r. było 216,4 tys. kobiet w tym wieku, tj. o 10,7% mniej niż w 2015 r. (242,3 tys.).

Obserwuje się spadek płodności wśród matek nastoletnich i przesunięcie płodności kobiet w kierunku starszych roczników wieku. Najwyższa płodność charakteryzuje kobiety w wieku 25-29 lat. W 2025 r. na 1000 kobiet z tej grupy wieku przypadały 73 urodzenia żywe, tj. o 9 mniej w porównaniu z 2015 r. Względnie wysoką płodność notuje się wśród kobiet w wieku 30-34 lata – 65 urodzeń żywych (o 2 mniej niż w 2015 r.). Z kolei na 1000 kobiet w wieku 20-24 lata liczba urodzeń wyniosła 32, tj. o 22 mniej niż w 2015 r.

Tablica 7. Płodność kobiet^a i współczynniki reprodukcji ludności
Table 7. Female^a fertility and reproduction rates of population

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
Płodność - urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:				
15-49 lat years	38,7	37,8	26,6	25,0
15-19	16,5	11,3	5,7	4,5
20-24	54,3	57,2	33,8	31,9
25-29	81,8	94,4	76,3	73,3
30-34	66,3	71,9	63,3	64,5
35-39	28,0	33,0	26,7	25,1
40-44	5,3	7,2	5,7	5,3
45-49	0,2	0,3	0,5	0,2
Współczynniki: Rates:				
dziętności ogólnej total fertility	1,253	1,376	1,068	1,030
reprodukcji brutto gross reproduction	0,601	0,674	0,506	0,509
dynamiki demograficznej demographic dynamics	0,928	0,684	0,549	0,503

^a Dane o liczbie ludności od 2020 r. zostały zbilansowane przy przyjęciu za bazę wyjściową wyników NSP 2021.

^a The data on the number of population since 2020 have been compiled on the basis of the Population and Housing Census 2021.

Zmiany wzorca płodności przekładają się na wzrost mediany wieku matek. W 2025 r. mediana wieku kobiet, które urodziły dziecko, wyniosła 30,5 roku i była o 1,2 roku wyższa niż w 2015 r. Wśród kobiet rodzących po raz pierwszy mediana wieku wzrosła do 28,7 roku, tj. o 2,0 lata. Wiek środkowy matek w kraju przy pierwszym urodzeniu był wyższy niż w województwie i wyniósł 29,5 roku.

Współczynnik dziętności

Fertility rate

Współczynnik dziętności (Fertility rate) określa liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu częstotliwych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie.

Urodzenia są istotnym czynnikiem wpływającym na liczbę i strukturę ludności. Aby zapewnić stabilny rozwój demograficzny regionu, w danym roku na każde 100 kobiet w wieku 15-49 lat powinno przypadać średnio co najmniej 210-215 urodzonych dzieci. W 2025 r. w województwie lubuskim na 100 kobiet w wieku rozrodczym przypadały 103 urodzenia (w 2024 r. – 107, a w 2015 r. – 125). W kraju liczba ta była niewiele wyższa i wyniosła 107. Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim z odkładania na później przez ludzi młodych decyzji o założeniu rodziny, czy też świadomej rezygnacji z posiadania potomstwa. Od 2011 r. współczynnik dziętności w regionie utrzymuje się blisko progu skrajnie niskiej płodności.

W 2025 r. we wszystkich województwach wartość współczynnika dziętności kształtowała poniżej 2,15, przy czym najwyższe współczynniki zanotowano w województwach mazowieckim (1,155) i małopolskim (1,125), a najniższe w świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim (po 0,981) oraz zachodniopomorskim (0,987).

Współczynnik reprodukcji brutto

Gross reproduction rate

Współczynnik reprodukcji (Gross reproduction rate) brutto określa liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta będąc w wieku rozrodczym (15–49 lat) rodzić będzie z częstotliwością jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik (niezmienne współczynniki płodności).

Pomiędzy 2015 r. i 2020 r. współczynnik reprodukcji brutto charakteryzujący aktualną płodność wzrósł z 0,601 do 0,674, po czym zaczął spadać. W 2025 r. wskaźnik ten obniżył się do poziomu 0,509 i był niższy od jego średniej wartości w kraju (0,520).

W 2025 r. we wszystkich województwach średnia liczba żywo urodzonych dzieci płci żeńskiej przypadających na 1 kobietę w wieku rozrodczym kształtowała się poniżej wartości 1, przy czym najwyższe wartości współczynnika odnotowano w województwach mazowieckim (0,561) i wielkopolskim (0,550), najniższe natomiast w opolskim (0,481), warmińsko-mazurskim (0,484) i zachodniopomorskim (0,485).

4.3. Zgony

4.3. Deaths

W 2025 r. liczba zgonów w województwie wyniosła 10,8 tys. i zwiększyła się o 0,2 tys. (1,6%) w porównaniu z poprzednim rokiem oraz o 0,7 tys. (6,6%) w odniesieniu do 2015 r.

W regionie znacząco obniżyła się umieralność niemowląt. W 2025 r. zarejestrowano 15 zgonów niemowląt (dzieci w wieku poniżej 1 roku życia), tj. o 24 zgony (61,5%) mniej niż w 2015 r. W kraju było to 777 zgonów, tj. o 47,4% mniej w porównaniu z 2015 r.

Zgony na 1000 ludności

Deaths per 1000 population

W 2025 r. współczynnik zgonów ogółem w województwie lubuskim wyniósł 11,2‰. Poziom umieralności zwiększył się w relacji do notowanego przed rokiem (o 0,2 zgonu na 1000 ludności), a także w odniesieniu do 2015 r. (o 1,3 zgonu). W kraju średnia wartość współczynnika zgonów była nieco niższa od notowanej w województwie (10,9‰).

W układzie przestrzennym wskaźnik ten mieścił się w przedziale od 9,4‰ w województwie małopolskim do 13,0‰ w województwie łódzkim. Wyższą umieralnością charakteryzowały się również województwa świętokrzyskie i śląskie (po ok. 13‰).

Współczynnik zgonów w województwie lubuskim był wyższy w miastach (11,5‰) niż na wsi (10,7‰).

Zróznicowanie natężenia zgonów widoczne było także w powiatach. W 2025 r. najwyższy poziom – 12,8 zgonów na 1000 mieszkańców – odnotowano w powiecie sulcińskim. Relatywnie wysoka umieralność była także w powiatach żarskim (12,6 zgonów na 1000 mieszkańców) i międzyrzeckim (12,1). Natomiast najmniej zgonów na 1000 mieszkańców zarejestrowano w powiecie wschowskim (9,3) oraz w mieście na prawach powiatu Zielona Góra i powiecie słubickim (po 10,5). W porównaniu z 2015 r. największy wzrost współczynnika zgonów notowano w powiatach międzyrzeckim (o 2,1 pkt) i sulcińskim (o 2,0 pkt), natomiast w powiecie wschowskim odnotowano spadek wartości współczynnika (o 1,2 pkt). W powiecie krośnieńskim wartość współczynnika nie zmieniła się w odniesieniu do 2015 r.

Wśród gmin województwa lubuskiego najwyższy poziom współczynnika zgonów odnotowano w gminie wiejskiej Przytoczna (17,6‰). Relatywnie wysoki współczynnik zarejestrowano w gminie wiejskiej Bojadła (15,6‰), a także w mieście Gozdnicza oraz gminach wiejskich Trzebiechów i Słońsk (po ok. 15‰). Najniższą wartość współczynnika zanotowano w gminie wiejskiej Maszewo (7,0‰).

W porównaniu z 2015 r. największy wzrost współczynnika zgonów odnotowano w gminie wiejskiej Przytoczna (o 8,9 pkt). Wysoki wzrost notowano także w gminach wiejskich: Siedlisko (o 6,9 pkt), Deszczno (o 5,1 pkt), Trzebiechów (o 4,7 pkt) oraz Pszczew i Szczaniec (po 4,3 pkt). Największy spadek wartości współczynnika zgonów wystąpił w gminach wiejskich: Maszewo (o 8,2 pkt), Lipinki Łużyckie (o 5,5 pkt) oraz Bobrowice (o 5,4 pkt).

Współczynnik zgonów niemowląt – liczony na 1000 urodzeń żywych – wyniósł 2,8‰ i był niższy o 1,4 pkt w porównaniu z 2015 r. Wskaźnik ten był niższy od średniej umieralności niemowląt w kraju o 0,5 pkt.

W województwie lubuskim w 2025 r. wartość współczynnika zgonów niemowląt była jedną z najniższych w kraju. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w województwie kujawsko-pomorskim (4,6‰), najniższą natomiast w podkarpackim (2,3‰).

Zgony według przyczyn i płci

Deaths by causes and sex

Głównymi przyczynami zgonów w województwie pozostają choroby układu krążenia i choroby nowotworowe. W 2024 r. stanowiły one 64,6% przyczyn wszystkich zgonów. Wskaźnik śmiertelności z powodu chorób układu krążenia w przeliczeniu na 100 tys. ludności wyniósł 418 (w kraju – 400), natomiast z powodu chorób nowotworowych – 290 (w kraju – 294). Śmiertelność w wyniku chorób układu krążenia była wyższa wśród kobiet niż wśród mężczyzn. W 2024 r. z tej przyczyny zmarło 428 kobiet i 406 mężczyzn, licząc na 100 tys. ludności danej płci. Natomiast w przypadku zgonów spowodowanych nowotworami wskaźnik śmiertelności dla mężczyzn był wyższy – 318, w porównaniu z 264 dla kobiet.

Z powodu chorób układu oddechowego w województwie zmarły 63 osoby w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców, natomiast z powodu chorób układu trawiennego – 51 osób. Przyczyny zewnętrzne, czyli wypadki, urazy i zatrucia spowodowały 58 zgonów na 100 tys. ludności.

W 2024 r. zgony z powodu COVID-19 stanowiły 0,4% ogólnej liczby zgonów. Wskaźnik śmiertelności z powodu tej choroby układu oddechowego w przeliczeniu na 100 tys. ludności wyniósł 5 (tak jak w kraju).

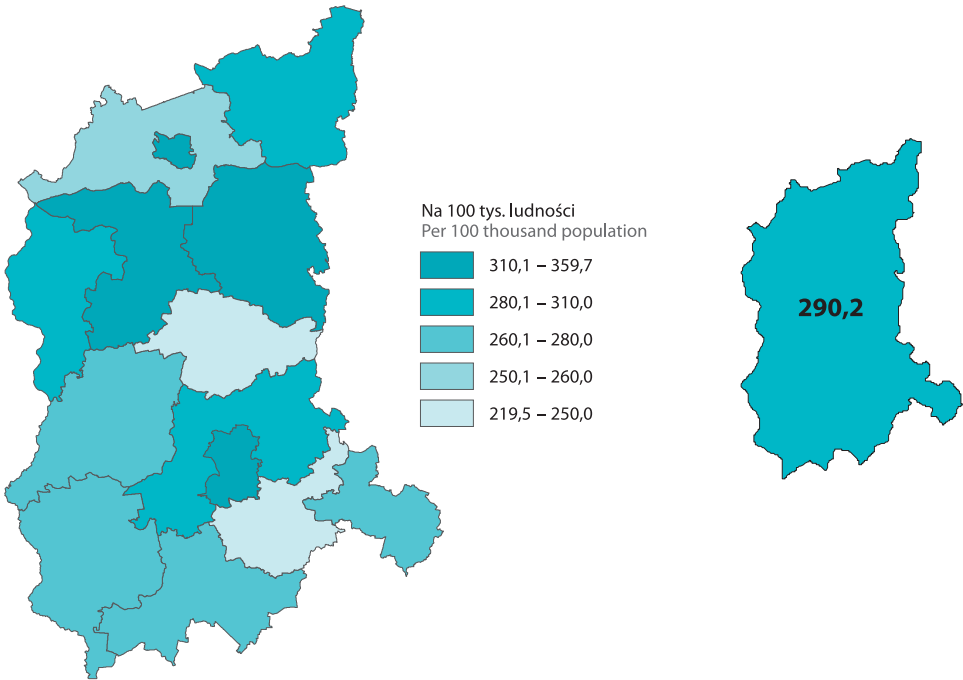
W okresie 2015-2020 r. wzrosła śmiertelność mieszkańców województwa z powodu nowotworów, która następnie spadła w 2021 r. i ponownie zaczęła wzrastać od 2022 r. W 2024 r. na każde 100 tys. ludności zarejestrowano o 4 zgony więcej niż w 2023 r. oraz o 33 zgony więcej niż 2015 r.

W 2024 r. śmiertelność z powodu chorób układu krążenia była najwyższa w województwie dolnośląskim (511 zgonów w przeliczeniu na 100 tys. ludności). Kolejne miejsce ze względu na wysoką śmiertelność z tej przyczyny zajęły województwa lubelskie (488) i świętokrzyskie (470). Najniższy poziom zgonów z powodu chorób układu krążenia odnotowano w województwach wielkopolskim (300) i kujawsko-pomorskim (339). Z powodu nowotworów najwięcej zgonów zanotowano w województwach łódzkim (334 zgony na 100 tys. ludności) i świętokrzyskim (330), a najmniej w województwie podkarpackim (239).

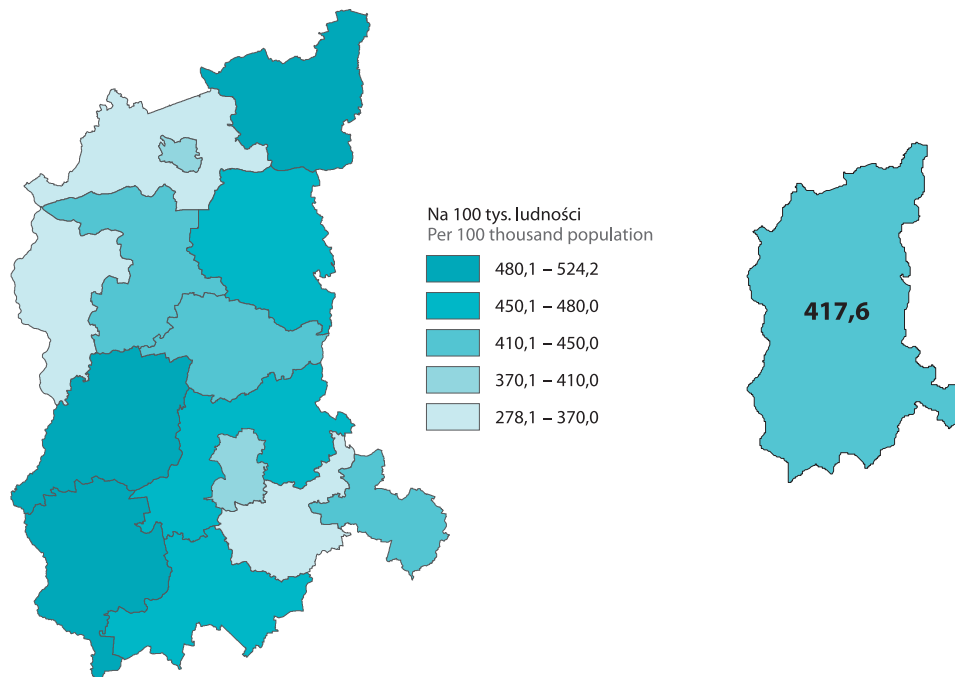
Tablica 8. Zgony według wybranych przyczyn
Table 8. Deaths by selected causes

Wyszczególnienie	2015	2023	2024	Specification
OGÓŁEM	10156	10740	10663	TOTAL
na 100 tys. ludności per 100 thousand population				
OGÓŁEM	996,2	1098,7	1096,9	TOTAL
w tym:				of which:
Nowotwory	257,4	285,9	290,2	Neoplasms
Choroby układu krążenia	435,8	431,6	417,6	Diseases of the circulatory system
Choroby układu oddechowego	37,6	61,7	63,3	Diseases of the respiratory system
Choroby układu trawiennego	26,7	51,8	51,2	Diseases of the digestive system
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	49,4	52,8	57,6	Injuries and poisonings by external cause

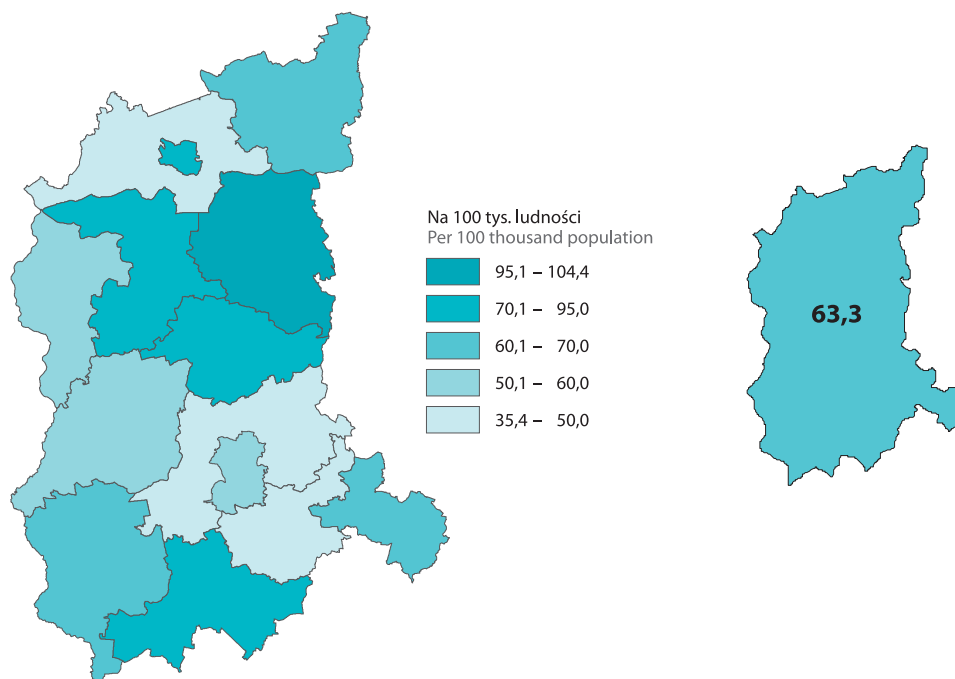
Mapa 14. Zgony z powodu nowotworów według powiatów w 2024 r.
Map 14. Deaths due to neoplasms by powiats in 2024

Mapa 15. Zgony z powodu chorób układu krążenia według powiatów w 2024 r.
 Map 15. Deaths due to circulatory system diseases by powiats in 2024

Mapa 16. Zgony z powodu chorób układu oddechowego według powiatów w 2024 r.
 Map 16. Deaths due to respiratory system diseases by powiats in 2024

W 2024 r. z powodu nowotworów najwięcej osób zmarło w powiecie sulęcińskim (360 zgonów na 100 tys. ludności), w powiecie międzyrzeckim (350 zgonów) i w mieście na prawach powiatu Gorzów Wlkp. (341 zgonów). Natomiast najmniej zgonów z powodu nowotworów odnotowano w powiecie nowosolskim (220 zgonów na 100 tys. ludności). Największy wzrost śmiertelności w odniesieniu do 2015 r. zanotowano w mieście na prawach powiatu Gorzów Wlkp. (o 125 zgonów więcej w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców), w powiecie międzyrzeckim (o 108 więcej) oraz w powiecie sulęcińskim (o 88 więcej).

Najwyższą śmiertelność z powodu chorób układu krążenia notowano w powiecie krośnieńskim (524 zgony w przeliczeniu na 100 tys. ludności), w strzelecko-drezdeneckim (489), żarskim (480) i zielonogórskim (472). W porównaniu z 2015 r. wzrost natężenia zgonów z powodu chorób układu krążenia zanotowano w 7 powiatach, w tym największy w Gorzowie Wlkp. (o 114 zgonów więcej w przeliczeniu na 100 tys. ludności) i w powiecie strzelecko-drezdeneckim (o 62 zgony więcej). Z kolei największy spadek zarejestrowano w powiatach: nowosolskim (o 194 zgony mniej) oraz wschowskim (o 101 mniej).

Z powodu chorób układu oddechowego w 2024 r. najwięcej zgonów odnotowano w powiecie międzyrzeckim (104 osoby na 100 tys. ludności), najmniej natomiast w powiecie nowosolskim (35). Największy w województwie wzrost śmiertelności z powodu chorób układu oddechowego w porównaniu z 2015 r. odnotowano w mieście na prawach powiatu Gorzów Wlkp. (o 56 na 100 tys. mieszkańców). Wysoki wzrost zgonów z tej przyczyny w odniesieniu do 2015 r. zanotowano także w powiecie międzyrzeckim (o 53) oraz w powiecie sulęcińskim (o 51).

Zgony według przyczyn i grup wieku Deaths by causes and age groups

Mediana wieku osób zmarłych w 2025 r. w województwie lubuskim wyniosła 75,8 roku, przy czym dla mężczyzn było to 71,9 roku, a dla kobiet 81,2 roku. Mediana wieku zmarłych mieszkańców miast była wyższa (76,6) niż mieszkańców wsi (74,4). W porównaniu z 2015 r. wiek środkowy osób zmarłych wzrósł o 1,0 rok (wśród mężczyzn – o 3,7 roku, a wśród kobiet – o 0,2 roku). W miastach mediana wieku zmarłych wzrosła o 2,0 lata, wobec spadku na wsi o 0,7 roku.

Mediana wieku osób zmarłych w województwie lubuskim była najniższa w kraju. Największa wartość tego wskaźnika charakteryzowała województwo małopolskie (78,7 roku), podlaskie (78,5 roku) oraz podkarpackie (78,4 roku). Przeciętnie w kraju wskaźnik wyniósł 77,2 roku.

Zgony osób w wieku poniżej 65 lat uważa się za przedwczesną umieralność (65 lat przyjmuje się jako granicę wieku starszego). W 2024 r. w województwie lubuskim zmarło 2,2 tys. osób w wieku 0-64 lata. Wskaźnik przedwczesnej umieralności (liczba zgonów osób w wieku do 65 lat na 10 tys. ludności w tym wieku) wyniósł 29,3, w porównaniu z 25,7 przeciętnie w kraju.

Najwyższy wskaźnik przedwczesnej umieralności zaobserwowano w województwie łódzkim (31,4), a najniższy w województwie małopolskim (20,8).

Analizując przyczyny zgonów ludności według poszczególnych grup wieku w regionie zauważa się, że w młodszych grupach wieku zgony były powodowane częściej przyczynami zewnętrznymi. W 2024 r. w grupach ludności w wieku 15-19 lat oraz 20-24 lata zanotowano odpowiednio 17 i 36 zgonów na 100 tys. ludności w tych grupach wieku spowodowanych przyczynami zewnętrznymi (wobec odpowiednio 27 i 58 zgonów ogółem na 100 tys. ludności w tych grupach wieku). Wśród osób w wieku 25-29 lat zanotowano 50 zgonów spowodowanych przyczynami zewnętrznymi (wobec 78 zgonów ogółem w przeliczeniu na 100 tys. ludności w tej grupie wieku).

Natężenie zgonów z powodu nowotworów rośnie z wiekiem. Na 100 tys. ludności w wieku 50-54 lata z powodu nowotworów zmarło 81 osób, tj. niemal 3-krotnie więcej niż wśród osób w wieku 40-44 lata (30 zgonów na 100 tys. ludności w tej grupie wieku). Z powodu nowotworu płuc zmarły 273 osoby w wieku 70-74 lata na 100 tys. osób w tej grupie wieku, tj. prawie 6-krotnie więcej niż w grupie osób w wieku 55-59 lat (47 zgonów).

4.4. Przyrost naturalny

4.4. Natural increase

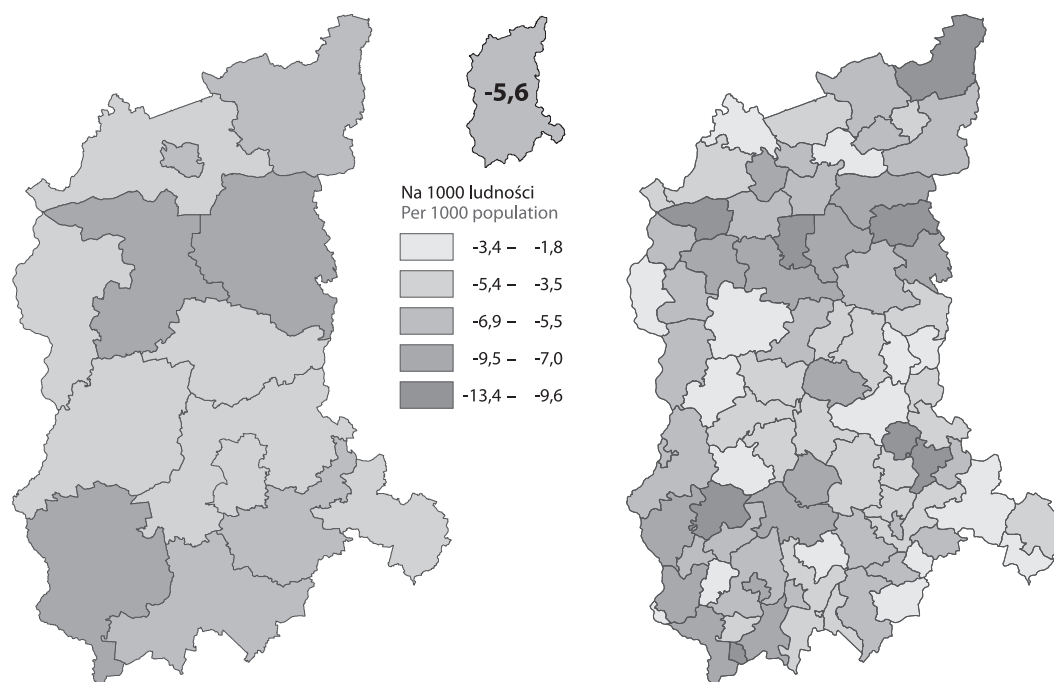
W województwie obserwuje się niekorzystne zmiany w zakresie przyrostu naturalnego, który od 2018 r. pozostaje ujemny. W 2025 r. liczba urodzeń żywych była mniejsza od liczby zgonów o 5,4 tys., przed rokiem o 4,8 tys. osób, a w 2015 r. o 0,7 tys. osób. Współczynnik przyrostu naturalnego ukształtował się na poziomie minus 5,6‰, wobec minus 5,0‰ w 2024 r. i minus 0,7‰ w 2015 r. W kraju wskaźnik ten w 2025 r. osiągnął poziom minus 4,5‰.

Ujemny przyrost naturalny w regionie odnotowano zarówno w miastach, jak i na wsi, przy czym w miastach ubytek był większy – współczynnik wyniósł minus 5,7‰ wobec minus 5,3‰ na wsi.

W 2025 r. wszystkie województwa zanotowały ujemny przyrost naturalny, przy czym jego natężenie było wyraźnie zróżnicowane. Wartość współczynnika mieściła się w przedziale od minus 6,8‰ w województwie łódzkim do minus 2,0‰ w województwie małopolskim.

Mapa 17. Przyrost naturalny według powiatów i gmin w 2025 r.

Map 17. Natural increase by powiats and gminas in 2025

W województwie lubuskim ubytek naturalny ludności odnotowano we wszystkich powiatach. Najwyższy dotyczył powiatu sulęcińskiego (współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł minus 8,6‰), a następnie powiatów międzyrzeckiego (minus 7,9‰) i strzelecko-drezdeneckiego (minus 7,0‰).

Ubytek naturalny wystąpił również we wszystkich gminach regionu. Najniższy współczynnik przyrostu naturalnego zanotowano w gminie wiejskiej Przytoczna (minus 13,4‰). Wysokie wartości ubytku odnotowano także w gminie wiejskiej Bojadła (współczynnik wyniósł minus 11,7‰), gminie miejsko-wiejskiej Lubniewice (minus 11,4‰) oraz w gminie miejskiej Gozdnicza (minus 11,3‰). Najwyższe, choć nadal ujemne, wartości współczynnika przyrostu naturalnego wystąpiły w gminie miejskiej Łęknica (minus 1,8‰), gminie miejsko-wiejskiej Szlichtyngowa (minus 2,1‰) oraz w gminie wiejskiej Santok (minus 2,2‰).

W porównaniu z 2015 r. w większości gmin zanotowano spadek współczynnika przyrostu naturalnego. Największy spadek obserwowany był w gminach wiejskich: Przytoczna (o 15,7 pkt), Krzeszyce (o 11,2 pkt), Siedlisko (o 10,8 pkt) i Bojadła (o 10,5 pkt), a także w gminach miejsko-wiejskich Nowogród Bobrzański i Kargowa oraz w gminie wiejskiej Deszczno (po ok. 9 pkt.). W czterech gminach nastąpiła poprawa wskaźnika, w wiejskich: Maszewo, Lipinki Łużyckie i Bobrowice oraz w gminie miejskiej Łęknica.

4.5. Przeciętne dalsze trwanie życia

4.5. Life expectancy

Od początku lat 90-tych ub. wieku długość życia mieszkańców województwa lubuskiego systematycznie się zwiększa, przy czym nadal utrzymuje się widoczna różnica między trwaniem życia mężczyzn i kobiet. W 2025 r. oczekiwana długość życia ludności uległa nieznacznemu wydłużeniu zarówno wśród mężczyzn, jak i wśród kobiet. W porównaniu z 2024 r. przeciętne trwanie życia zwiększyło się o 0,27 roku dla kobiet, a dla mężczyzn nieznacznie się zmniejszyło (o 0,05 roku) i wyniosło (w momencie urodzenia) 74,25 roku w przypadku mężczyzn oraz 82,02 lata dla kobiet.

Tablica 9. Przeciętne dalsze trwanie życia
Table 9. Life expectancy

Wyszczególnienie Specification		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
		0	15	30	45	60
mężczyźni males						
OGÓŁEM TOTAL	2015	72,76	58,22	44,03	30,22	18,40
	2020	71,84	57,23	42,83	29,15	17,33
	2024	74,30	59,61	45,22	31,57	19,40
	2025	74,25	59,61	45,24	31,69	19,55
Miasta Urban areas		74,51	59,91	45,64	32,14	19,99
Wieś Rural areas		73,69	59,01	44,51	30,86	18,70
kobiety females						
OGÓŁEM TOTAL	2015	80,90	66,29	51,52	37,01	23,67
	2020	80,01	65,28	50,53	36,06	22,63
	2024	81,75	67,03	52,28	37,79	24,15
	2025	82,02	67,34	52,57	38,07	24,39
Miasta Urban areas		82,46	67,77	53,00	38,52	24,83
Wieś Rural areas		81,02	66,39	51,60	37,08	23,38

W porównaniu z 2015 r. oczekiwana długość życia dla mężczyzn i kobiet w województwie zwiększyła się odpowiednio o 1,49 roku i 1,12 roku. Zmniejszyła się przy tym różnica pomiędzy trwaniem życia mężczyzn i kobiet – z 8,14 roku do 7,77 roku.

Wskaźniki trwania życia dla mężczyzn są korzystniejsze w miastach. Średnia długość życia mężczyzn mieszkających w miastach wyniosła 74,51 roku, tj. o 0,82 roku więcej niż dla mężczyzn na wsiach. Również w przypadku kobiet wyższe parametry odnotowano w miastach – 82,46 roku, tj. o 1,44 roku więcej niż wśród mieszkanek wsi.

Rozdział 5. Małżeństwa, separacje i rozwody

Chapter 5. Marriages, separations and divorces

W województwie lubuskim liczba zawartych małżeństw w 2025 r. zmniejszyła się zarówno w odniesieniu do poprzedniego roku, jak i w porównaniu z 2015 r. W porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się liczba separacji i rozwodów, jednak zmniejszyła się ona w odniesieniu do 2015 r.

5.1. Małżeństwa zawarte

5.1. Marriages contracted

Małżeństwo (Marriage) związek między dwiema osobami płci odmiennej, zawarty zgodnie z obowiązującym prawem, pociągający za sobą pewne wzajemne prawa i obowiązki, ustalone w przepisach i zwyczajach.

W 2025 r. w województwie lubuskim zawarto 3,4 tys. związków małżeńskich, co stanowiło 2,5% związków małżeńskich zawartych w kraju. W odniesieniu do poprzedniego roku liczba zawartych małżeństw zmniejszyła się o 1,0% (w kraju zanotowano spadek o 1,6%). W porównaniu z 2015 r. spadek liczby zawartych małżeństw wyniósł 33,2% (w kraju 29,5%).

Z ogółu małżeństw zawartych w 2025 r. w województwie lubuskim 68,4% stanowiły małżeństwa zawarte w miastach. Odsetek ten był o 3,5 p. proc. wyższy niż w 2015 r.

Województwo lubuskie charakteryzuje przewaga małżeństw cywilnych (73,7% ogółu zawartych małżeństw) nad wyznaniowymi (26,3%). W kontekście pozostałych województw odsetek małżeństw cywilnych jest najwyższy w kraju. Najmniejszy odsetek małżeństw cywilnych (38,2%) zawarto w województwie podkarpackim. W województwie lubuskim większy odsetek małżeństw cywilnych niż wyznaniowych występuje zarówno w miastach, jak i na terenach wiejskich (w miastach 75,3% zawartych małżeństw stanowiły małżeństwa cywilne, natomiast na wsi 70,2%). W porównaniu z 2015 r. odsetek małżeństw cywilnych zwiększył się o 23,9 p. proc. Był to najwyższy wzrost wśród województw. W kraju małżeństwa cywilne stanowiły średnio 57,5% zawartych małżeństw, tj. o 19,7 p. proc. więcej niż w 2015 r.

Tablica 10. Małżeństwa zawarte
Table 10. Marriages contracted

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
OGÓŁEM TOTAL	5040	3511	3400	3365
Cywilne Civil	2509	2091	2444	2481
Wyznaniowe Religious	2531	1420	956	884
w % in %				
Zawarte: Contracted:				
w miastach in urban areas	64,9	66,0	69,2	68,4
na wsiach in rural areas	35,1	34,0	30,8	31,6

Współczynnik małżeństw

Marriage rate

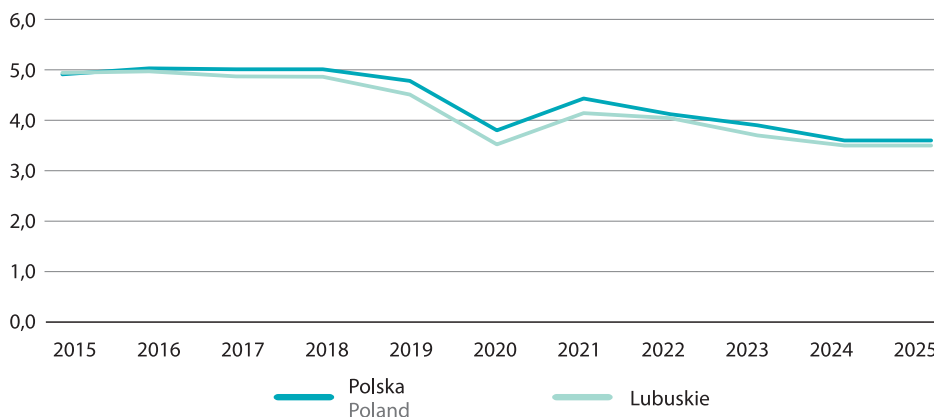
W 2025 r. współczynnik małżeństw w województwie lubuskim obniżył się w stosunku do notowanego w poprzednim roku. W przeliczeniu na 1000 ludności liczba małżeństw wyniosła 3,48, wobec 3,50 w 2024 r. W porównaniu z 2015 r. wartość współczynnika małżeństw była niższa o 1,46 pkt. W analizowanym okresie wskaźnik w województwie utrzymywał się na poziomie zbliżonym do jego wartości średniej w kraju (3,48 wobec 3,56).

W układzie przestrzennym najniższą wartość współczynnika małżeństw zanotowano w województwie świętokrzyskim (2,94), najwyższą natomiast w województwie pomorskim (4,00). W odniesieniu do 2024 r. współczynnik małżeństw w kraju zmniejszył się o 0,04 pkt, natomiast w relacji do 2015 r. zmniejszył się o 1,35 pkt, przy czym spadek liczby małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności zanotowano we wszystkich województwach.

W porównaniu z 2015 r. częściej zawierane były małżeństwa w miastach (gdzie współczynnik małżeństw wyniósł 3,73), niż na obszarach wiejskich – 3,05 (w 2015 r. odpowiednio 4,94 i 4,96). W kraju wartość współczynnika małżeństw w 2025 r. wyniosła dla obszarów miejskich 3,78, a dla wiejskich 3,25, natomiast w 2015 r. wyniosła odpowiednio 4,79 i 5,09.

Współczynnik małżeństw (Marriage rate) stosunek liczby małżeństw zawartych w danym okresie (zazwyczaj roku) do liczby ludności w połowie okresu lub średniej liczby ludności w tym okresie – wyrażony w ‰ (tj. na 1000 ludności).

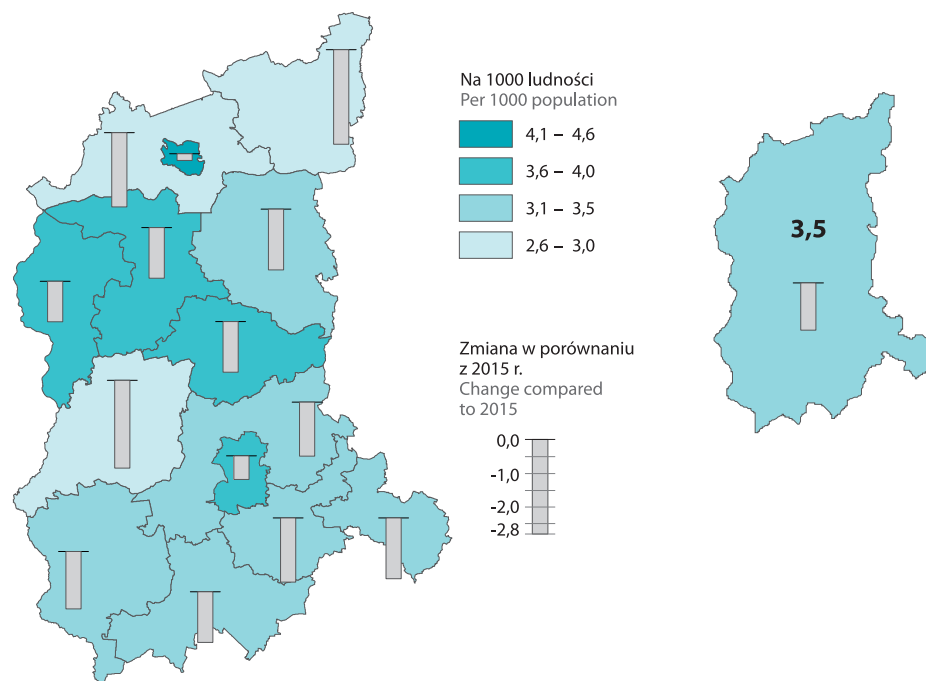
Wykres 8. Współczynnik małżeństw
Chart 8. Marriage rate

Omawiany wskaźnik wykazywał zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa. Najwyższą wartość współczynnika małżeństw zanotowano w Gorzowie Wlkp. (4,60) oraz w powiecie słubickim (3,98). Z kolei najmniejszą częstość zawierania małżeństw zaobserwowano w powiecie strzelecko-dreźnieckim (2,59). Niskie wartości wskaźnika wystąpiły także w powiatach gorzowskim i krośnieńskim (poniżej 3,00).

W porównaniu z 2015 r. we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu współczynnik małżeństw obniżył się, najbardziej w powiatach: strzelecko-dreźnieckim (z 5,41 w 2015 r. do 2,59 w 2025 r.), krośnieńskim (z 5,49 do 2,95) oraz gorzowskim (z 4,91 do 2,74). Najmniejszy spadek częstości zawierania małżeństw charakteryzował Gorzów Wlkp. (z 4,76 do 4,60), a także Zieloną Górę (z 4,44 do 3,75).

Mapa 18. Współczynnik małżeństw według powiatów w 2025 r.
 Map 18. Marriage rate by powiats in 2025

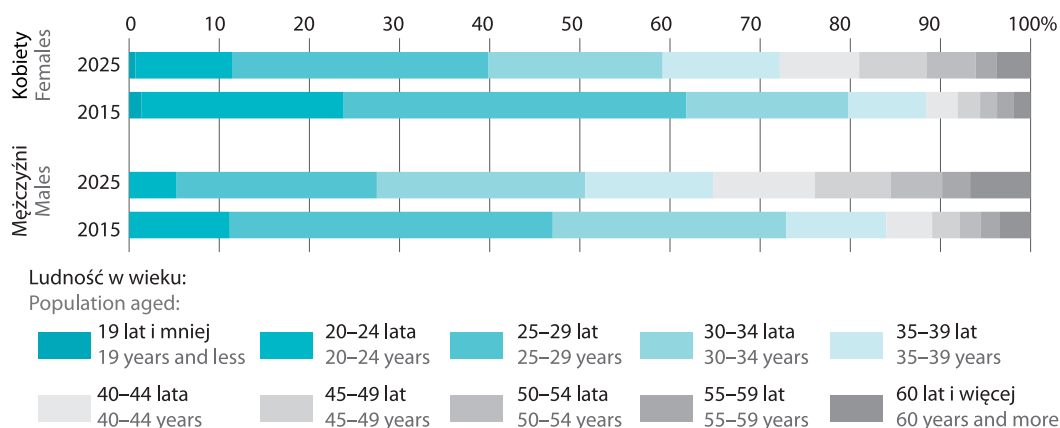
Małżeństwa zawarte według płci i wieku

Marriages contracted by sex and age

W strukturze nowożeńców według grup wieku zmniejszył się udział osób w wieku do 34 lat, przy wzroście udziału osób w wieku 35 lat i więcej. W 2025 r., podobnie jak w 2015 r., największą grupę nowożeńców stanowiły osoby w wieku 25-29 lat. Odsetek kobiet z tej grupy wieku wyniósł 28,4%, a mężczyzn – 22,2%, jednak zmniejszył się on w porównaniu z 2015 r. odpowiednio o 9,6 p. proc. i 13,6 p. proc. Znaczny spadek udziału w strukturze nowożeńców zanotowano także w przypadku kobiet i mężczyzn w wieku 20-24 lata – odpowiednio o 11,6 p. proc. do 10,8% oraz o 5,9 p. proc. do 5,2%. Jednocześnie w porównaniu z 2015 r. wystąpił wzrost odsetka nowożeńców obojga płci w wieku 35-39 lat: kobiet o 4,4 p. proc. do 13,0%, a mężczyzn o 3,1 p. proc. do 14,2%. Na uwagę zasługuje znaczący wzrost odsetka nowożeńców w wieku 40-44 lata, zarówno wśród kobiet (o 5,3 p. proc. do 8,8%), jak i wśród mężczyzn (o 6,2 p. proc. do 11,3%).

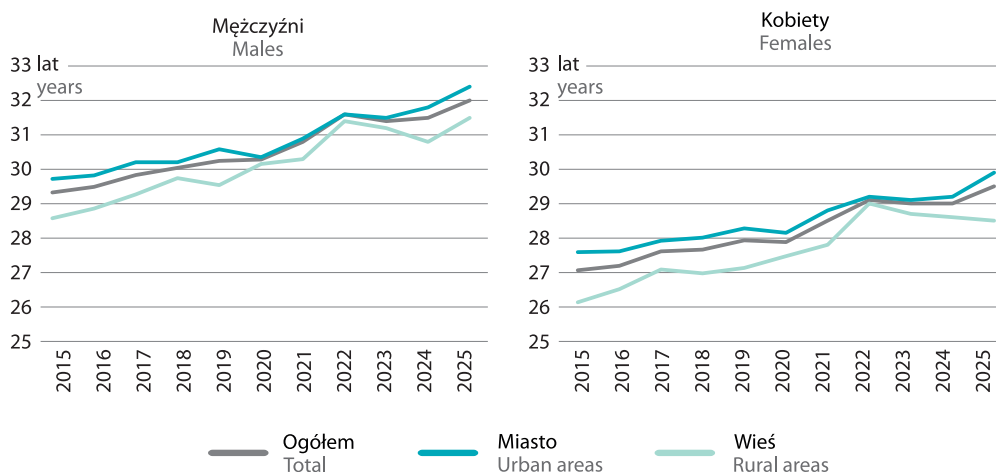
W większości zawartych małżeństw (68,1%) mężczyzna był starszy od kobiety, najczęściej o 1-2 lata (23,2%) lub o 3-5 lat (22,8%). Dalsze 15,2% stanowiły małżeństwa, w których mężczyzna był starszy od kobiety o 6-10 lat, a 7,0% – o 11 lat i więcej. Odwrotna sytuacja, tj. gdy kobieta była starsza od mężczyzny, miała miejsce w przypadku 20,9% małżeństw, przy czym 10,8% ogółu zawartych małżeństw stanowiły te, w których różnica wieku wyniosła 1-2 lata, 5,9% – 3-5 lat, 3,3% – 6-10 lat, a 0,9% – 11 lat i więcej. W pozostałych 11,0% wszystkich małżeństw kobieta była w takim samym wieku jak mężczyzna. W porównaniu z 2015 r. wystąpił spadek odsetka małżeństw, w których mężczyzna był starszy od kobiety o 3-5 lat, kiedy kobieta była starsza od mężczyzny o 1-2 lat oraz małżeństw, w których kobieta była w takim samym wieku jak mężczyzna.

Wykres 9. Struktura nowożeńców według grup wieku i płci
Chart 9. Structure of bridegrooms and brides by age groups and sex

W 2025 r. mediana wieku mężczyzn zawierających związek małżeński wyniosła 34,8 roku, a kobiet 32,3 roku. W miastach wiek środkowy mężczyzn wchodzących w związek małżeński wyniósł 35,0 lat, a na obszarach wiejskich 34,4 roku; dla kobiet było to odpowiednio 32,5 i 31,9 roku. W odniesieniu do 2015 r. mediana wieku nowożeńców wzrosła zarówno dla mężczyzn (o 4,3 roku), jak i dla kobiet (o 4,2 roku). U obojga płci mediana wieku wzrosła w mniejszym stopniu w miastach niż na wsi. Dla mężczyzn mieszkających w miastach mediana wieku wzrosła o 4,0 lata, a na obszarach wiejskich o 4,9 roku. Natomiast wśród kobiet mieszkających w miastach wzrost mediany wieku wyniósł 3,7 roku, a na obszarach wiejskich 4,9 roku.

Wykres 10. Mediana wieku nowożeńców zawierających związek małżeński po raz pierwszy
Chart 10. Median age of bridegrooms and brides at first marriage

Mediana wieku mężczyzn wchodzących w związek małżeński po raz pierwszy wyniosła 32,0 lata, a kobiet 29,5 roku. Wskaźnik ten, obok województwa zachodniopomorskiego (dla mężczyzn 32,1 roku i dla kobiet 30,0 lat), przyjmuje jedną z wyższych wartości w kraju. Najniższą medianę wieku wchodzących po raz pierwszy w związek małżeński odnotowano w województwie podkarpackim – dla mężczyzn 29,6 roku, a dla kobiet 27,4 roku. W kraju mediana wieku mężczyzn wchodzących po raz pierwszy w związek małżeński wyniosła 30,6 roku, natomiast kobiet 28,5 roku.

W miastach wiek środkowy mężczyzn wchodzących pierwszy raz w związek małżeński wyniósł 32,4 roku, a na obszarach wiejskich 31,5 roku. Dla kobiet wartości te wyniosły odpowiednio 29,9 i 28,5 roku.

Mażeństwa zawarte według poziomu wykształcenia

Marriages contracted by education level

W 2025 r. spośród mężczyzn zawierających małżeństwo największą grupę (42,6%) stanowili mężczyźni z wykształceniem średnim. Dalsze 26,0% stanowili mężczyźni z wykształceniem wyższym, a 22,8% – z zasadniczym zawodowym. Z kolei spośród kobiet zawierających małżeństwo 42,0% stanowiły kobiety z wykształceniem średnim, a 38,8% – z wykształceniem wyższym. Znacznie mniejszy niż w przypadku mężczyzn był odsetek kobiet z wykształceniem zasadniczym zawodowym (13,4%).

Udział małżeństw pomiędzy małżonkami o tym samym poziomie wykształcenia w ogólnej liczbie małżeństw (wskaźnik homogamii) w województwie wyniósł 51,1% i zmniejszył się w odniesieniu do 2015 r. o 0,2 p. proc. W kraju współczynnik ten był wyższy i wyniósł 55,8%. Małżeństwa osób z wykształceniem średnim stanowiły w województwie 22,9% wszystkich zawartych małżeństw, z wyższym 19,3%, z zasadniczym zawodowym 6,9%, a z podstawowym i gimnazjalnym 2,0%.

Tablica 11. Małżeństwa według wykształcenia^a małżonków w 2025 r.
Table 11. Marriages by education level^a in 2025

Poziom wykształcenia mężczyzny Education level of males	Poziom wykształcenia kobiety Education level of females				
	ogółem total	wyższe tertiary	policealne i średnie post-secondary and secondary	zasadnicze zawodowe basic vocational	gimnazjalne i podstawowe lower secondary and primary
OGÓŁEM TOTAL	3365	1304	1413	452	194
Wyższe Tertiary	874	650	197	21	6
Policealne i średnie Post-secondary and secondary	1437	505	772	122	38
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	767	123	344	233	67
Gimnazjalne i podstawowe Lower secondary and primary	284	26	100	76	63

a W podziale według poziomu wykształcenia nie uwzględniono małżeństw o wykształceniu nieustalonym.
 a The division by education level does not include marriages with undetermined education.

Mażeństwa zawarte według stanu cywilnego

Marriages contracted by marital status

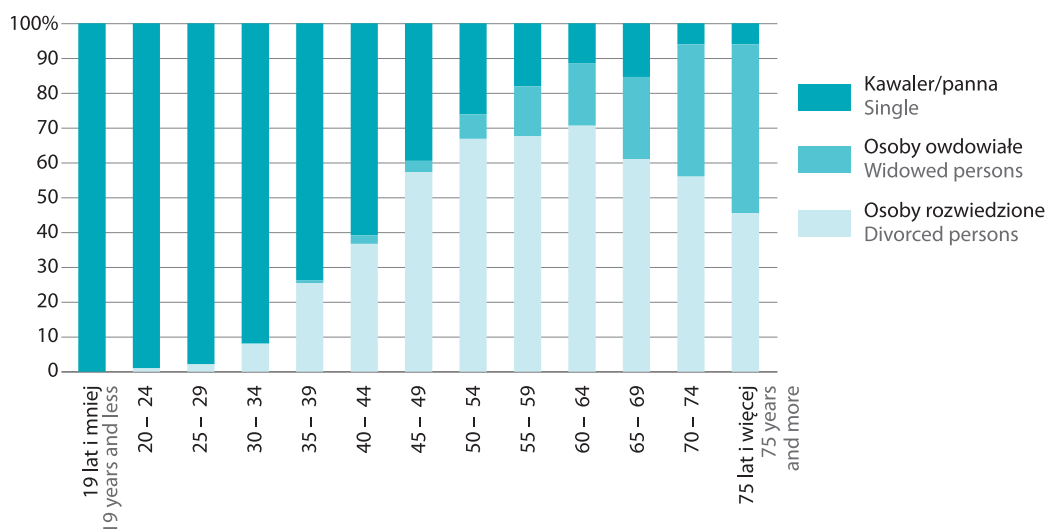
W 2025 r. w województwie lubuskim małżeństwa zawierane po raz pierwszy (kawaler z panną) stanowiły 65,1% ogółu zawartych małżeństw, natomiast małżeństwa zawierane po raz kolejny – 16,2%. W porównaniu z 2015 r. odsetek małżeństw zawartych po raz pierwszy obniżył się o 10,2 p. proc., przy wzroście odsetka związków zawieranych po raz kolejny o 5,9 p. proc. Zwiększył się także odsetek małżeństw osób rozwiedzionych z osobami wstępującymi w związek małżeński po raz pierwszy: rozwiedziony z panną – o 1,7 p. proc., rozwiedziona z kawalerem – o 2,3 p. proc.

W skali kraju małżeństwa pomiędzy pannami i kawalerami stanowiły 72,9% związków, natomiast małżeństwa zawarte po raz kolejny – 12,4% związków.

Tablica 12. Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców w 2025 r.
Table 12. Marriages contracted by previous marital status of bridegrooms and brides in 2025

Poprzedni stan cywilny mężczyzny Previous marital status of a male	Poprzedni stan cywilny kobiety Previous marital status of a female			
	ogółem total	panna single	wdowa widow	rozwiedziona divorced
OGÓŁEM TOTAL	3365	2475	109	781
Kawaler Single	2536	2191	33	312
Wdowiec Widower	82	15	20	47
Rozwiedziony Divorced	747	269	56	422

Wykres 11. Małżeństwa zawarte według stanu cywilnego oraz grup wieku w 2025 r.
Chart 11. Marriages contracted by marital status and age groups in 2025

5.2. Separacje

5.2. Separations

Separacja prawna (Legal separation) uchylenie wspólnoty małżeńskiej bez prawa wstępowania w nowy związek małżeński przez którąkolwiek ze stron. Orzeczenia o separacji dokonuje odpowiedni sąd w formie przewidzianej prawem. W odróżnieniu od rozwodu – separacja nie ma charakteru ostatecznego rozwiązania małżeństwa; na zgodne żądanie małżonków sąd orzeka zniesienie separacji.

W 2025 r. w województwie lubuskim sądy orzekły prawomocnie 9 separacji, tj. 1,6% orzeczonych separacji w kraju. W porównaniu z 2024 r. liczba separacji orzeczonych w województwie zwiększyła się o 1.

W odniesieniu do 2015 r. odnotowano spadek o 71,9% (w Polsce o 65,9%). W 2025 r. w województwie lubuskim zanotowano 4 przypadki zniesienia separacji małżeństw (tj. o 1 mniej niż w 2024 r. i tyle samo jak w 2015 r.).

Większość par, wobec których sąd orzekł separację, mieszkała w miastach. W województwie lubuskim w 2025 r. było to 88,9% wszystkich separacji orzeczonych (67,9% w Polsce). W porównaniu z 2015 r. odsetek ten zwiększył się o 13,9 p. proc.

Większość separacji występowała z powództwa żony – w 2025 r. orzeczono na tej podstawie 4 separacje. Z powództwa męża orzeczono 3 separacje. W porównaniu z 2015 r. liczba separacji z powództwa żony zmniejszyła się o 15, a z powództwa męża o 7. W przypadku separacji za zgodnym wnioskiem stron odnotowano spadek z 3 do 2.

Tablica 13. Separacje orzeczone prawomocnie
Table 13. Separations adjudicated legally

Wyszczególnienie	2015	2020	2024	2025	Specification
OGÓŁEM	32	11	8	9	TOTAL
Z powództwa męża	10	1	1	3	Petition of husband
Z powództwa żony	19	8	3	4	Petition of wife
Zgodny wniosek stron	3	2	4	2	Unanimous petition of both of persons
w % in %					
W miastach	75,0	63,6	75,0	88,9	In urban areas
Na wsiach	25,0	36,4	25,0	11,1	In rural areas

Współczynnik separacji Separations rate

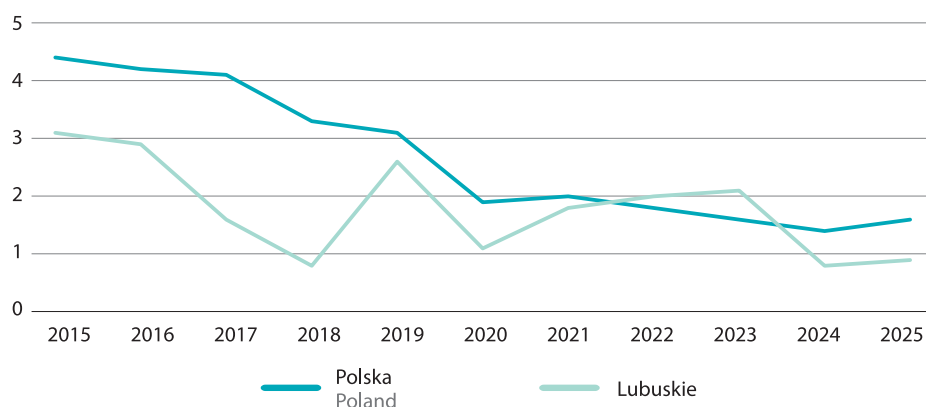
W przeliczeniu na 100 tys. ludności w województwie lubuskim orzeczono 0,9 separacji (przed rokiem 0,8), przy przeciętnej dla kraju 1,6. Wartość tego wskaźnika uplasowała województwo lubuskie na 13. lokacie (za wielkopolskim, zachodniopomorskim i świętokrzyskim). Najwyższe wartości współczynnika separacji notowano w województwach: łódzkim (3,5), śląskim (2,1) oraz kujawsko-pomorskim (1,9).

W porównaniu z 2015 r. liczba orzeczonych separacji na 100 tys. ludności zmniejszyła się zarówno w województwie lubuskim, jak i w kraju (odpowiednio o 2,2 pkt i o 2,9 pkt).

W miastach na 100 tys. ludności orzeczono 1,3 separacji, natomiast na terenach wiejskich 0,3 (przed rokiem w miastach i na terenach wiejskich współczynnik wyniósł odpowiednio 1,0 i 0,6). W odniesieniu do 2015 r. współczynnik separacji zmniejszył się o 2,3 pkt w miastach i o 2,0 pkt na wsi.

W województwie lubuskim w 2025 r. najwięcej separacji na 100 tys. ludności orzeczono w powiecie świebodzińskim (3,7). Wysoka wartość wskaźnika wystąpiła także w Zielonej Górze (2,2) oraz w powiecie krośnieńskim (1,9). Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w Gorzowie Wlkp. (0,9). W omawianym okresie nie orzeczono separacji w powiatach: gorzowskim, międzyrzeckim, słubickim, strzelecko-drezdeńskim, sulęcińskim, zielonogórskim, żarskim i wschowskim.

Wykres 12. Liczba separacji na 100 tys. ludności
Chart 12. Separations per 100 thousand population

Liczba separacji liczona na 1000 nowo zawartych małżeństw wyniosła w województwie lubuskim 2,7 (wobec 4,4 w kraju). Wśród województw był to trzeci najmniejszy wskaźnik – mniejszą wartość (1,9 i 2,4) zanotowano odpowiednio w województwach wielkopolskim i zachodniopomorskim. Najwięcej separacji na 1000 nowo zawartych małżeństw orzeczono w województwie łódzkim (9,9) i podkarpackim (6,0).

W porównaniu z 2015 r. omawiany wskaźnik zmniejszył się zarówno w województwie lubuskim, jak i w kraju, odpowiednio o 3,6 pkt i o 4,6 pkt. W miastach województwa lubuskiego na 1000 zawartych małżeństw orzeczono 3,5 separacji (wobec 7,3 w 2015 r.), a na terenach wiejskich 0,9 (wobec 4,5).

Separacje według liczby dzieci **Separations by number of children**

W 2025 r. 44,4% małżeństw, w stosunku do których orzeczono separację miała na utrzymaniu małoletnie dzieci (tj. w wieku poniżej 18 lat), wśród nich 75,0% małżonków miało jedno, a 25,0% 4 i więcej dzieci.

W porównaniu z 2015 r. odsetek małżeństw z dziećmi, w stosunku do których sąd orzekł separację, zmniejszył się o 5,6 p. proc., w tym odsetek małżeństw posiadających jedno dziecko zwiększył się o 8,3 p. proc.

W omawianym okresie wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi sąd powierzał najczęściej obojgu rodzicom (50,0% separacji małżeństw posiadających wspólne dziecko na wychowaniu). W 25,0% przypadków władzę rodzicielską wykonywała matka i w takiej samej liczbie przypadków – ojciec. Natomiast w 2015 r. odsetek orzeczeń sądu o wykonywaniu władzy rodzicielskiej powierzony razem matce i ojcu wyniósł 56,3%, a opieka powierzona matce – 43,8%.

5.3. Rozwody **5.3. Divorces**

Rozwód (Divorce) rozwiązanie związku małżeńskiego przez odpowiedni sąd w formie przewidzianej prawem.

W 2025 r. w województwie lubuskim sądy orzekły o rozpadzie 1617 związków małżeńskich, co stanowiło 2,7% ogółu rozwodów orzeczonych w kraju. W odniesieniu do poprzedniego roku liczba rozwodów zwiększyła się o 5,8%, natomiast w relacji do 2015 r. spadła o 22,5%. W kraju liczba rozwodów zwiększyła się o 5,6% w odniesieniu do poprzedniego roku, ale zmniejszyła się o 9,8% w stosunku do 2015 r.

Blisko $\frac{3}{4}$ rozwodów dotyczyło mieszkańców miast (72,7%, wobec 74,5% w poprzednim roku) i w odniesieniu do 2015 r. tendencja ta nie uległa zmianie. Odsetek rozwodów na wsi wyniósł 27,3% (wobec 25,5% w poprzednim roku i 25,2% w 2015 r.). Na przestrzeni dziewięciu lat nieznacznie zmniejszył się odsetek rozwodów z powództwa żon (65,4%, wobec 66,6% w 2015 r.), a zwiększył z powództwa mężów (34,6%, wobec 33,4% w 2015 r.).

Tablica 14. Rozwody
Table 14. Divorces

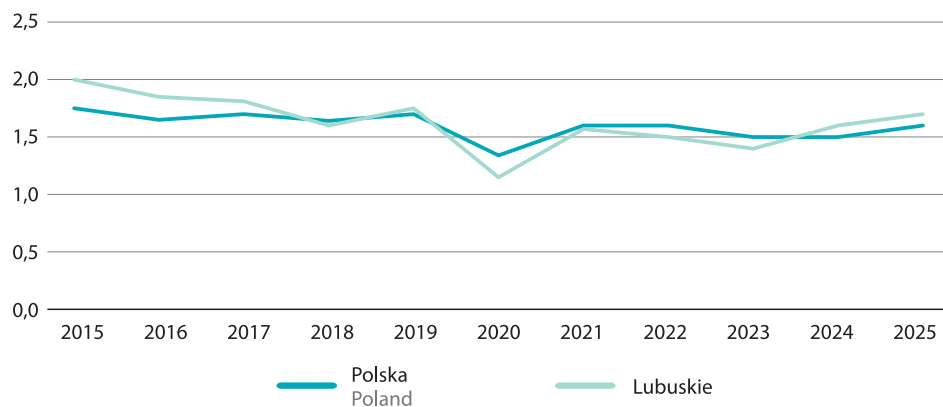
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
OGÓŁEM TOTAL	2087	1145	1529	1617
Z powództwa męża Petition of husband	697	391	529	560
Z powództwa żony Petition of wife	1390	754	1000	1057
w % in %				
W miastach In urban areas	74,8	73,4	74,5	72,7
Na wsiach In rural areas	25,2	26,6	25,5	27,3

Współczynnik rozwodów Divorces rate

W 2025 r. współczynnik rozwodów w województwie lubuskim wyniósł 1,7 na 1000 ludności (w 2015 r. – 2,0). W kraju natomiast ukształtował się na poziomie 1,6 (w 2015 r. – 1,8). W porównaniu z poprzednim rokiem omawiany wskaźnik wzrósł nieznacznie (o 0,1 pkt), zarówno w województwie jak i w kraju.

W przekroju województw najwyższy współczynnik rozwodów notowano w województwie warmińsko-mazurskim (1,9). W dalszej kolejności wysokie wskaźniki zanotowano w województwach dolnośląskim i kujawsko-pomorskim (po 1,8). Najniższy współczynnik rozwodów wystąpił w województwie świętokrzyskim (0,9).

Wykres 13. Współczynnik rozwodów
Chart 13. Divorce rate

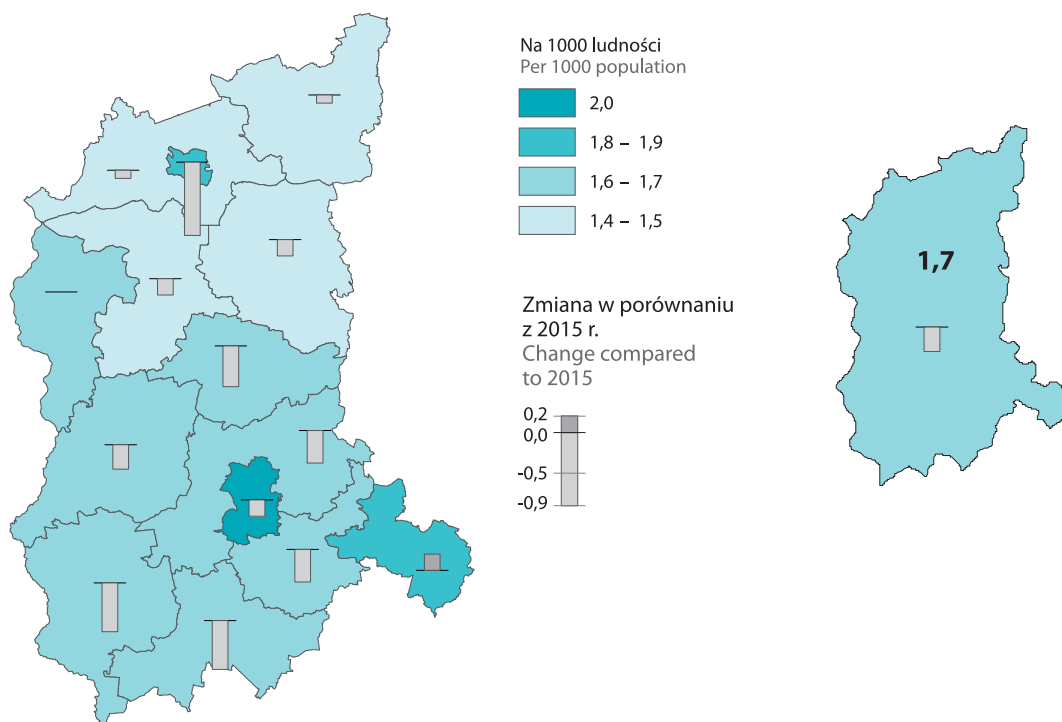
Współczynnik rozwodów (Divorces rate) stosunek liczby rozwodów orzeczonych w danym okresie (zazwyczaj roku) do liczby ludności w połowie okresu lub średniej liczby ludności – wyrażony w ‰ (tj. na 1000 ludności)

W miastach województwa lubuskiego wartość współczynnika była wyższa (1,9) niż na obszarach wiejskich (1,3). Zróżnicowanie wskaźników pomiędzy obszarem miejskim i wiejskim zmniejszyło się w porównaniu z 2015 r., kiedy wartość wskaźnika w miastach wynosiła 2,4, podczas gdy na terenach wiejskich 1,5.

Liczba rozwodów na 1000 zawartych małżeństw w 2025 r. wyniosła 481. Spośród powiatów i miast na prawach powiatu najwyższą wartość tego wskaźnika zanotowano w powiecie strzelecko-dreźnieńskim (580 rozwodów na 1000 zawartych małżeństw). Wysokie wartości wskaźnika odnotowano także m.in. w powiecie krośnieńskim (569) i wschowskim (567). Liczba rozwodów na 1000 zawartych małżeństw wzrosła o 31 w porównaniu z poprzednim rokiem, natomiast w stosunku do 2015 r. zwiększyła się o 67. Wzrost wskaźnika w porównaniu z 2015 r. wystąpił w 13 powiatach, w tym największy w powiecie strzelecko-dreźnieńskim (o 285). Znaczący wzrost wskaźnika notowano także m.in. w powiecie wschowskim (o 249) i gorzowskim (o 206). Natomiast spadek liczby rozwodów na 1000 małżeństw zawartych wystąpił w Gorzowie Wlkp. (o 173).

W 2025 r. najwyższą wartość współczynnika rozwodów zanotowano w Zielonej Górze (2,0). Wyższą od średniej wojewódzkiej wartość wskaźnika zanotowano także w Gorzowie Wlkp. (1,9), powiecie wschowskim (1,8) oraz krośnieńskim (1,7). Najniższą wartość współczynnika rozwodów odnotowano w powiecie międzyrzeckim (1,4). Spadek współczynnika rozwodów w odniesieniu do 2015 r. zanotowano w niemal wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu, przy czym największy w Gorzowie Wlkp. (z 2,8 w 2015 r. do 1,9 w 2025 r.). Jedynym powiatem, w którym odnotowano wzrost, był powiat wschowski – z 1,6 w 2015 r. do 1,8 w 2025 r.

Mapa 19. Rozwody według powiatów w 2025 r.
Map 19. Divorces by powiats in 2025

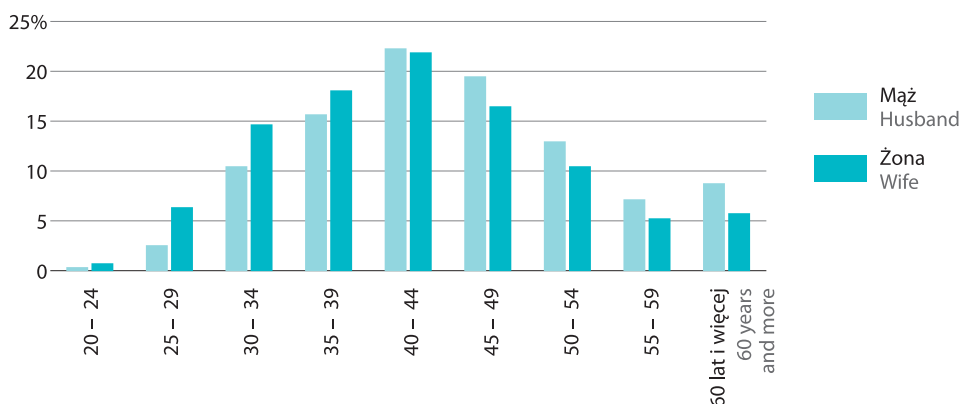
Rozwody według płci i wieku

Divorces by sex and age

W 2025 r. spośród odnotowanych rozwodów największy odsetek stanowiły rozwody osób, które w momencie zawarcia małżeństwa miały 20-24 lata; kobiety z tej grupy wieku stanowiły 38,7% ogółu rozwiedzionych kobiet, natomiast mężczyźni – 28,0%. W 2015 r. było to odpowiednio 47,9% i 40,2%. Wysoki odsetek stanowiły również osoby, które zawarły małżeństwo w wieku 25-29 lat (30,6% rozwodzących się kobiet i 34,0% mężczyzn). W miarę wzrostu wieku osób zawierających małżeństwa odsetek rozwodów maleje.

W 2025 r. najwięcej rozwiązanych małżeństw zanotowano w grupie osób, które w momencie wniesienia powództwa miały 40-44 lata (kobiety z tej grupy wieku stanowiły 21,0% ogółu rozwiedzionych kobiet, natomiast mężczyźni – 22,8%). W strukturze osób rozwiedzionych wysoki był również udział osób, które wniosły pozew o rozwód w wieku 35-39 lat (19,4% rozwodzących się kobiet i 17,0% mężczyzn) oraz w wieku 45-49 lat (odpowiednio 14,8% i 17,6%). W porównaniu z 2015 r. wzrósł odsetek rozwodzących się kobiet, które w momencie wniesienia powództwa były w wieku 40-44 lata (z 14,8% w 2015 r. do 21,0% w 2025 r.) oraz w wieku 45-49 lat (z 9,4% w 2015 r. do 14,8% w 2025 r.). Zmniejszył się natomiast odsetek rozwodzących się zarówno kobiet, jak i mężczyzn w młodszej grupie wieku, tj. 25-29 lat (wśród kobiet z 15,3% w 2015 r. do 8,5% w 2025 r. i wśród mężczyzn z 9,6% do 4,3%).

Wykres 14. Rozwody według wieku małżonków w momencie orzeczenia rozwodu w 2025 r.
Chart 14. Divorces by age of spouses at the time of divorce in 2025

Rozwody według poziomu wykształcenia

Divorces by education level

W 2025 r. spośród mężczyzn rozwodzących się największą grupę stanowili mężczyźni z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym (odpowiednio 38,8% i 30,4% wszystkich rozwodów). Z kolei spośród rozwodzących się kobiet 39,4% stanowiły kobiety z wykształceniem średnim, a 35,1% – z wykształceniem wyższym. Udział rozwodów pomiędzy małżonkami o tym samym poziomie wykształcenia w ogólnej liczbie rozwodów w województwie wyniósł 46,9%, tj. o 0,9 p. proc. więcej niż w 2015 r. Rozwody osób z wykształceniem średnim stanowiły w województwie 19,9% wszystkich rozwiązanych małżeństw, z wyższym – 15,5%, z zasadniczym zawodowym – 10,1%, a z podstawowym i gimnazjalnym – 1,5%.

Znaczny odsetek rozwodów stanowiły przypadki, w których żona miała wykształcenie wyższe, a mąż średnie (13,5% rozwodów) oraz przypadki, gdy żona miała wykształcenie średnie, a mąż zasadnicze zawodowe (11,8% ogółu rozwodów). W odniesieniu do 2015 r. nastąpiła zmiana w strukturze wykształcenia osób rozwiedzionych. Wyraźny był wzrost odsetka kobiet z wykształceniem wyższym wśród rozwodzących się (z 24,4% w 2015 r. do 35,1% w 2025 r.), a także mężczyzn o wyższym wykształceniu (z 13,0% do 20,3%). Zmniejszył się natomiast odsetek rozwiedzionych z wykształceniem zasadniczym zawodowym (wśród kobiet z 23,5% do 16,9%, a w przypadku mężczyzn z 38,0% do 30,4%).

Rozwody według okresu trwania małżeństwa

Divorces by duration of marriage

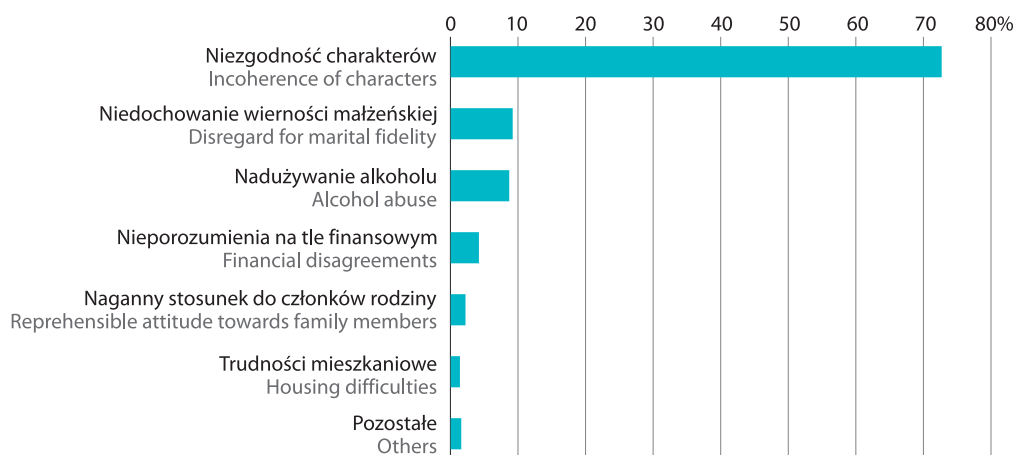
W 2025 r. najwięcej rozwodów odnotowano wśród małżeństw trwających 5-9 lat (19,7% ogółu rozwodów). Znaczny odsetek rozwodów dotyczył małżeństw trwających 10-14 lat (17,9%). W dalszej kolejności były małżeństwa trwające 15-19 lat (17,3%), a następnie 2-4 lata (13,5%). W porównaniu z 2015 r. największy wzrost odsetka rozwodów odnotowano wśród małżeństw trwających 15-19 lat (o 4,4 p. proc.). Zwiększył się także odsetek rozwodów wśród małżeństw trwających 10-14 lat (o 3,5 p. proc.) oraz 20-24 lata (o 0,2 p. proc.). Spadek w omawianym okresie wystąpił m.in. wśród małżeństw trwających 5-9 lat (o 4,3 p. proc.). W tym czasie zmniejszył się także m.in. odsetek rozwodów wśród małżeństw trwających 25-29 lat (o 1,3 p. proc.), a także 2-4 lata (o 0,9 p. proc.).

Rozwody według przyczyn rozkładu pożycia małżeńskiego oraz winy stron

Divorces by causes of marriages dissolution and guilt of spouses

Główną przyczyną rozkładu pożycia małżeńskiego w dalszym ciągu była niezgodność charakterów, która wystąpiła w przypadku 72,7% ogółu orzeczonych rozwodów (wobec 35,4% w 2015 r.). W porównaniu z 2015 r. zmniejszył się m.in. odsetek rozwodów z powodu niedochowania wierności małżeńskiej (9,2%, wobec 22,6% w 2015 r.), nadużywania alkoholu (8,7%, wobec 15,3%) i nieporozumień na tle finansowym (4,2%, wobec 7,2%).

Wykres 15. Rozwody według wybranych przyczyn rozpadu pożycia małżeńskiego w 2025 r.
Chart 15. Divorces by selected causes of the breakdown of marriage in 2025

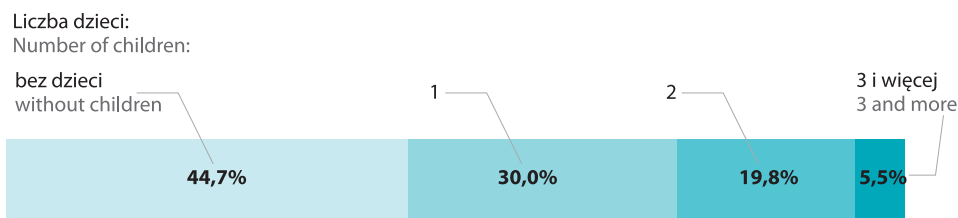
W 2025 r. większość małżeństw rozwodzących się (85,7%, wobec 74,1% w 2015 r.) zostało rozwiązanych bez orzekania o winie. Zmniejszył się odsetek rozwodów orzeczonych z winy męża (do 8,3%, wobec 17,8% w 2015 r.), z winy żony (do 2,5%, wobec 3,9%), a także z winy obojgu stron (do 3,5%, wobec 4,2%).

Rozwody według liczby dzieci

Divorces by number of children

W 2025 r. wśród rozwodzących się małżeństw więcej było rodziców posiadających małoletnie dzieci (55,3%) niż rozwodzących się małżeństw nieposiadających dzieci (44,7%). Niespełna 1/3 rozwodów dotyczyła małżeństw z jednym dzieckiem (30,0%). Udział małżeństw wielodzietnych w ogóle rozwodzących się małżeństw maleje wraz z rosnącą liczbą dzieci. Małżeństwa z dwójką dzieci stanowiły 19,8% ogółu rozwiedzionych małżeństw, natomiast z trójką i więcej dzieci – 5,6%. W porównaniu z 2015 r. nieznacznie zmniejszył się odsetek rozwodów wśród małżeństw posiadających dzieci (o 0,1 p. proc.), a zwiększył się odsetek rozwodów wśród małżeństw nieposiadających dzieci. Biorąc pod uwagę liczbę małoletnich dzieci, wzrósł odsetek rozwodów wśród małżeństw posiadających dwoje dzieci (z 18,4% w 2015 r. do 19,8%), zmniejszył się natomiast pośród małżeństw z jednym dzieckiem (z 33,2% do 30,0%).

Wykres 16. Rozwody w 2024 r. według liczby małoletnich dzieci
Chart 16. Divorces in 2024 by the number of underage children

W 2025 r. sądy w województwie lubuskim najczęściej powierzały sprawowanie opieki nad dziećmi obojgu rodzicom (74,5%). Odsetek przypadków, w których sąd powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej po rozwodzie matce wyniósł 19,7%, a w przypadku ojca – 3,4%. W porównaniu z 2015 r. zmniejszył się odsetek przypadków wykonywania władzy rodzicielskiej powierzonej tylko matce (o 39,3 p. proc.), a wzrósł odsetek przypadków wykonywania władzy rodzicielskiej powierzonej razem matce i ojcu (o 42,0 p. proc.).

Tablica 15. Powierzenie wykonywania władzy rodzicielskiej po rozwodzie w 2025 r.
Table 15. Entrusting the execution of parental authority after divorce in 2025

Liczba dzieci Number of children	Ogółem Total	Wykonywanie władzy rodzicielskiej powierzono Entrusting the execution of parental authority to				Dziecko powierzono Child was entrusted to		Inne przypadki powierzenia opieki Others
		matce mother	ojcu father	razem matce i ojcu both mother and father	oddzielnie matce i ojcu separately mother and father	rodzinie zastępczej foster family	placówce wychowawczej educational institution	
OGÓŁEM TOTAL	895	176	30	667	7	5	2	8
1 dziecko 1 child	485	77	17	388	-	1	2	-
2 dzieci 2 children	320	69	9	228	4	2	-	8
3 dzieci i więcej 3 children and more	90	30	4	51	3	2	-	-

Rozdział 6. Migracje

Chapter 6. Migration

Migracje wewnętrzne i zagraniczne są zjawiskami demograficznymi, które – obok ruchu naturalnego – decydują o stanie i zmianach liczby ludności w województwie. W 2025 r. aktywność migracyjna ludności w województwie lubuskim spadła zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i z 2015 r.

Migracje, rozumiane jako suma napływu i odpływu ludności, zmniejszyły się w stosunku do poprzedniego roku o 4,4%, a w porównaniu z 2015 r. spadły o 9,5%. W ruchu wewnętrznym aktywność migracyjna ludności obniżyła się odpowiednio o 4,7% i 4,8%. W przypadku migracji zagranicznych ruch wędrowniczy był o 9,8% większy niż w roku poprzednim, natomiast o 29,4% mniejszy w relacji do 2015 r.¹ W kolejnych latach analizowanego okresu utrzymuje się niekorzystna dla województwa przewaga odpływu ludności nad napływem, co skutkuje ujemnym saldem migracji.

Należy podkreślić, że statystyka migracji, na podstawie której omówiono zjawisko przemieszczania się ludności, ujmuje tylko zarejestrowane fakty zmiany miejsca zamieszkania, tj. zameldowania i wymeldowania z pobytu stałego wewnątrz kraju lub za granicę.

6.1. Migracje wewnętrzne i zagraniczne na pobyt stały

6.1. Internal and international migration for permanent residence

Tablica 16. **Migracje wewnętrzne i zagraniczne**
Table 16. **Internal and international migration**

Wyszczególnienie Specification	2015 ^a	2020	2024	2025
Napływ Inflow	11389	11169	11505	11066
Odpływ Outflow	12945	11886	12258	11717
Saldo migracji Net migration	-1556	-717	-753	-651
na 1000 ludności per 1000 population	-1,5	-0,7	-0,8	-0,7

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

W 2025 r. napływ ludności do województwa lubuskiego w ruchu wewnętrznym i zagranicznym wyniósł 11,1 tys. osób, tj. o 3,8% mniej niż w 2024 r. oraz o 2,8% mniej w porównaniu z 2015 r. Współczynnik napływu ludności (napływ na 1000 mieszkańców) wyniósł 11,5 wobec 11,8 w 2024 r. i 11,2 w 2015 r.

Odpływ migracyjny ludności z województwa lubuskiego wyniósł 11,7 tys. osób, tj. o 4,4% mniej niż przed rokiem oraz o 9,5% mniej w porównaniu z 2015 r. Współczynnik odpływu ludności zmniejszył się z 12,7 w 2015 r., przez 12,6 w 2024 r., do poziomu 12,1 w 2025 r.

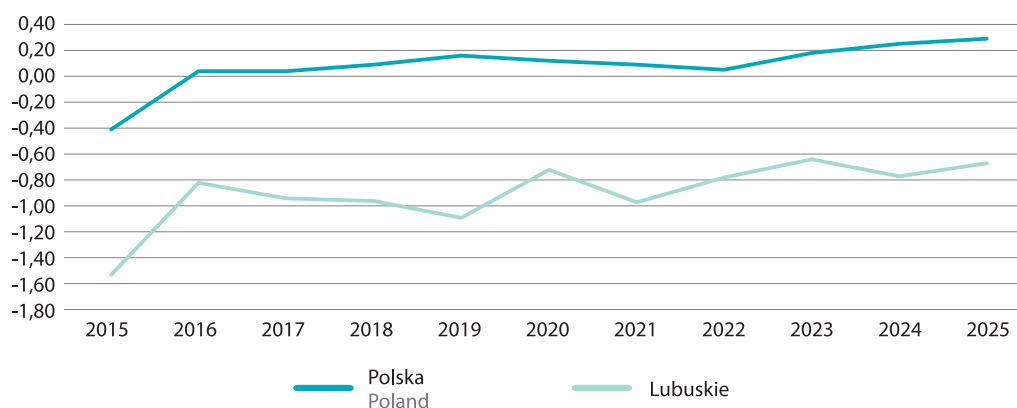
W rezultacie, podobnie jak w poprzednich latach, wobec utrzymującej się przewagi odpływu ludności nad napływem, saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w 2025 r. było ujemne i wyniosło minus 0,7 tys. osób. Odnotowano spadek wielkości salda migracji w stosunku do 2024 r. (o 0,1 tys. osób) oraz w porównaniu z 2015 r. (o 0,9 tys. osób).

¹ W 2015 r. dla migracji zagranicznych przyjęto dane za 2014 r.

Saldo migracji na pobyt stały (Net migration for permanent residence) różnica między liczbą osób, które przybyły na stałe do danej jednostki administracyjnej/kraju w danym okresie a liczbą osób, które wyjechały na stałe z danej jednostki administracyjnej/kraju w danym okresie.

Współczynnik salda migracji w 2025 r. wyniósł minus 0,7 wobec minus 0,8 w 2024 r. i minus 1,5 w 2015 r. Tym samym województwo lubuskie pozostało w grupie 11 województw, w których odnotowano ubytek migracyjny ludności, przy czym ubytek ten był mniejszy niż w połowie województw z ujemnym saldem migracji. Największy ubytek migracyjny ludności wystąpił w województwach: lubelskim (minus 2,4 osoby na 1000 ludności), świętokrzyskim (minus 2,3) oraz warmińsko-mazurskim (minus 1,8). W grupie województw charakteryzujących się nadwyżką napływu ludności nad odpływem pozostały województwa: mazowieckie, pomorskie, małopolskie, dolnośląskie i wielkopolskie. Współczynnik salda migracji w tych województwach wyniósł od 0,8 (w wielkopolskim) do 2,4 (w mazowieckim).

Wykres 17. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych^a na 1000 osób
Chart 17. Internal and international migration^a net per 1000 population

a W 2015 r. dla migracji zagranicznych przyjęto dane za 2014 r.

a In 2015, 2014 data was applied for international migration.

W 9 powiatach województwa lubuskiego saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały było ujemne. Największy ubytek ludności w 2025 r. odnotowano w powiecie strzelecko-dreźnieńskim, w którym współczynnik salda migracji wyniósł minus 4,0. Wśród powiatów o wyraźnym ubytku ludności znalazły się również: żagański (minus 3,9), krośnieński (minus 3,5), wschowski (minus 3,3), międzyrzecki (minus 3,2), żarski (minus 3,1) oraz Gorzów Wlkp. (minus 2,9). Zanotowany w Gorzowie Wlkp. ubytek ludności był mniejszy niż w roku poprzednim (minus 5,1), natomiast większy niż w 2015 r. (minus 1,6). W powiecie strzelecko-dreźnieńskim ubytek ludności zwiększył się w porównaniu z 2024 r. (o minus 0,7 pkt), natomiast zmniejszył się w odniesieniu do 2015 r. (o minus 0,8 pkt).

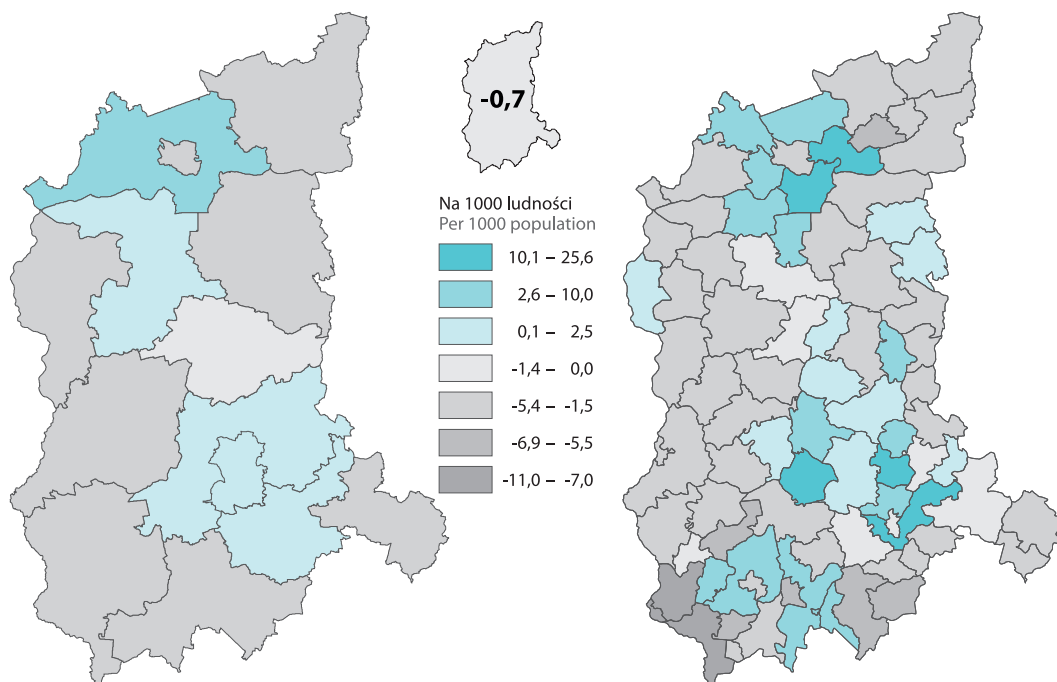
W 2025 r. dodatnie saldo migracji na pobyt stały odnotowano w powiatach: gorzowskim (6,9), zielonogórskim (2,4), sulcińskim (0,7) i nowosolskim (0,5), a także w mieście na prawach powiatu Zielona Góra (2,0). W porównaniu z 2015 r. w większości powiatów województwa nastąpiła poprawa współczynnika salda migracji na pobyt stały.

Spośród gmin województwa lubuskiego w 52 zanotowano ubytek migracyjny ludności. W gminie o największym ubytku ludności – Łęknica – współczynnik salda migracji wyniósł minus 11,0. Wysoki ubytek ludności notowano też w gminie wiejskiej Przewóz (minus 9,1). Kolejne gminy zanotowały współczynnik na poziomie ok. minus 7-8, m.in.: gmina wiejska Trzebiel i Wymiarki oraz gmina miejska Żagań. Najwyższy dodatni współczynnik salda migracji zanotowano w gminie wiejskiej Deszczno (26,5 osoby na 1000 ludności). Wysoką wartość współczynnika notowano także w gminach wiejskich: Zabór (16,5), Santok (13,6), Świdnica (11,7), Nowa Sól (10,7) oraz w gminie Kłodawa (8,4).

W porównaniu z 2015 r. w 52 gminach współczynnik salda migracji poprawił się, w tym w 10 gminach zmienił się z wartości ujemnej (wskazującej ubytek ludności) na dodatnią (oznaczającą nadwyżkę migracyjną). Zjawisko to wystąpiło w gminach miejsko-wiejskich: Lubniewice, Czerwieńsk i Sulechów, oraz w gminach wiejskich: Bogdaniec, Lubiszyn, Dąbie, Pszczew, Szczaniec, Trzebiechów i Żagań.

Spośród 27 gmin, w których współczynnik salda migracji pogorszył się w porównaniu z 2015 r., w trzech wartość współczynnika zmieniła się z dodatniej na ujemną. Były to gminy wiejskie: Bobrowice i Trzebiel oraz gmina miejsko-wiejska Trzciel. W gminie miejsko-wiejskiej Sulęcín oraz w gminach wiejskich Bojadła i Tuplice strumień napływu i odpływu ludności się zrównoważył.

Mapa 20. Migracje wewnętrzne i zagraniczne na pobyt stały według powiatów i gmin w 2025 r.
 Map 20. Internal and international migration for permanent residence by powiats and gminas in 2025

6.2. Migracje wewnętrzne

6.2. Internal migration

Migracje wewnętrzne (Internal migration) zmiany miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) w obrębie kraju, polegające na przekroczeniu granicy administracyjnej gminy, w tym: w przypadku gmin miejsko-wiejskich; zmiany miejsca zamieszkania w obrębie gminy; z terenów wiejskich na miejskie lub odwrotnie.

Tablica 17. Migracje wewnętrzne

Table 17. Internal migration

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2024	2025
Napływ Inflow	10959	10759	10875	10334
z tego samego województwa from the same voivodship	8207	8090	8210	7712
z innych województw from other voivodships	2752	2669	2665	2622
Odływ Outflow	11852	11601	11909	11374
do tego samego województwa to the same voivodship	8207	8090	8210	7712
do innych województw to other voivodships	3645	3511	3699	3662
Saldo migracji wewnętrznych Internal migration net	-893	-842	-1034	-1040
Na 1000 ludności Per 1000 population	-0,9	-0,8	-1,1	-1,1

Napływ

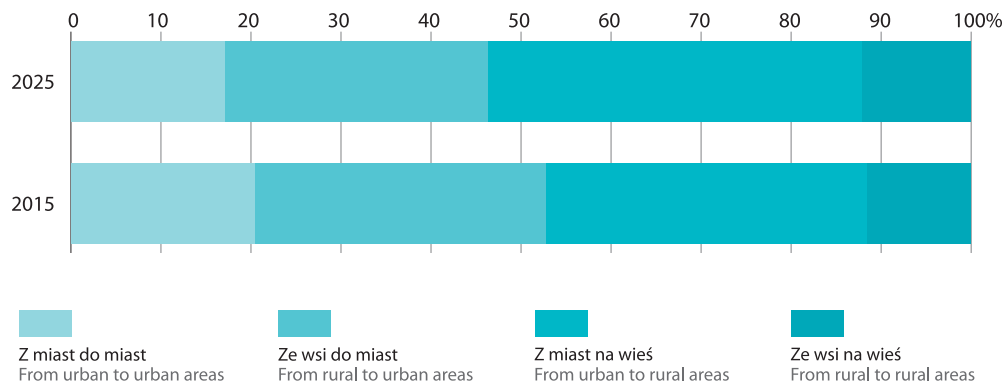
Inflow

W 2025 r. napływ ludności do gmin województwa lubuskiego w ramach migracji wewnętrznych wyniósł 10,3 tys. osób, co stanowiło 93,4% łącznego napływu ludności do województwa. W porównaniu z poprzednim rokiem wielkość strumienia napływu ludności w ramach migracji wewnętrznych zmniejszyła się o 5,0%, a w odniesieniu do 2015 r. – o 5,7%.

W napływie ludności w ramach migracji wewnętrznych przeważały migracje wewnątrzwojewódzkie (74,6%), wpływające na zmianę liczby mieszkańców poszczególnych gmin i powiatów, lecz niewpływające na liczbę ludności województwa ogółem.

W ramach migracji wewnątrzwojewódzkich częściej notowano przemieszczenia na wieś niż do miast (53,6% napływu). Wśród osób migrujących na wieś 77,3% stanowili mieszkańcy miast. Odsetek osób przeprowadzających się na obszary wiejskie wzrósł w porównaniu z 2015 r. o 6,3 p. proc., przy czym udział napływu ze wsi zmniejszył się o 1,7 p. proc., a z miast zwiększył się o 1,7 p. proc. W grupie migrujących do miast (46,4% ogółu migracji wewnątrzwojewódzkich) dominowały osoby przemieszczające się z obszarów wiejskich (63,2%).

Wykres 18. Struktura napływu w ruchu wewnątrzwojewódzkim
Chart 18. Structure of inflow in the intra-voivodship movement

Napływ w ramach migracji międzywojewódzkich w 2025 r. stanowił 25,4% napływu w ruchu wewnętrznym ogółem. W porównaniu z rokiem poprzednim był niższy o 1,6%, a w relacji do 2015 r. – o 4,7%.

Główne strumienie napływu ludności do województwa lubuskiego wiodą z województw ościennych, tj. dolnośląskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego (łącznie 66,2% napływu w ruchu międzywojewódzkim). Wielkość strumienia napływu z tych województw nieznacznie się zmniejszyła w porównaniu z 2015 r. (0,9%).

Odpyływ Outflow

Odpyływ ludności w ruchu wewnętrznym w województwie lubuskim wyniósł w 2025 r. 11,4 tys. osób. W porównaniu z poprzednim rokiem wielkość tego strumienia zmniejszyła się o 4,5%, a w odniesieniu do 2015 r. – o 4,0%.

Odpyływ w ruchu wewnątrzwojewódzkim stanowił 67,8% strumienia odpyływu ludności w ruchu wewnętrznym, natomiast pozostałe 32,2% to odpyływ w ruchu międzywojewódzkim. W porównaniu z 2024 r. odpyływ ludności do innych województw zmniejszył się o 1,0%, a w odniesieniu do 2015 r. wzrósł o 0,5%.

Główne strumienie odpyływu ludności z województwa lubuskiego kierowały się do województw ościennych: wielkopolskiego, dolnośląskiego i zachodniopomorskiego (łącznie 74,4% odpyływu w ruchu międzywojewódzkim). Wielkość odpyływu do tych województw zwiększyła się w stosunku do 2015 r. o 4,1%. Względnie wysoki odpyływ ludności notowano również do województwa mazowieckiego (6,3% wobec 8,5% w 2015 r.).

Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały Net internal migration for permanent residence

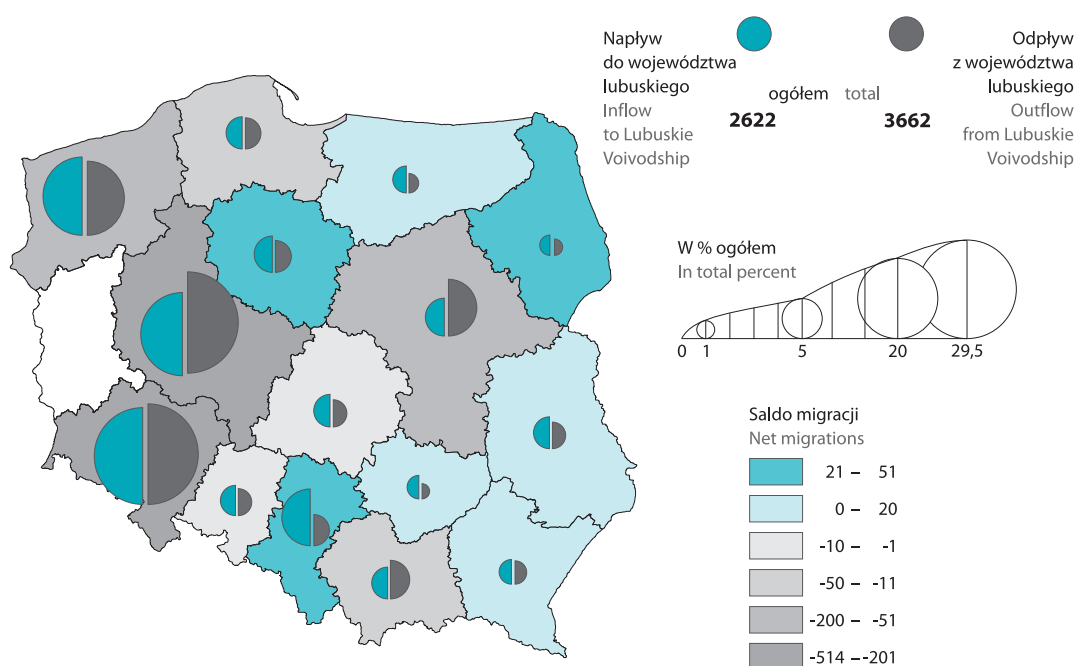
Saldo migracji wewnętrznych w województwie determinują migracje międzywojewódzkie. W 2025 r., podobnie jak we wszystkich latach prezentowanego okresu, napływ ludności do województwa lubuskiego był mniejszy niż odpyływ. W rezultacie saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały w województwie lubuskim było ujemne, na poziomie minus 1,0 tys. osób.

W 2025 r. saldo migracji wewnętrznych było zbliżone do poziomu z 2024 r. (minus 1040, wobec minus 1034). W porównaniu z 2015 r. zwiększyło się o 141 osób.

Na ujemne saldo migracji w ruchu wewnętrznym w największym stopniu wpłynęła nadwyżka odpływu ludności nad napływem w ruchu pomiędzy województwem lubuskim i wielkopolskim (saldo w wysokości minus 0,5 tys. osób) oraz lubuskim i dolnośląskim (minus 0,4 tys.). Wyraźnie więcej osób na stałe wyjeżdżało niż przyjeżdżało także w ruchu między województwem lubuskim i województwami: mazowieckim, zachodniopomorskim, małopolskim i pomorskim. W kontaktach z większością pozostałych województw notowano przewagę napływu ludności do województwa lubuskiego nad odpływem. Najwyższe dodatnie saldo migracji wewnętrznych zanotowano w przypadku ruchu migracyjnego pomiędzy województwem lubuskim i śląskim (51 osób).

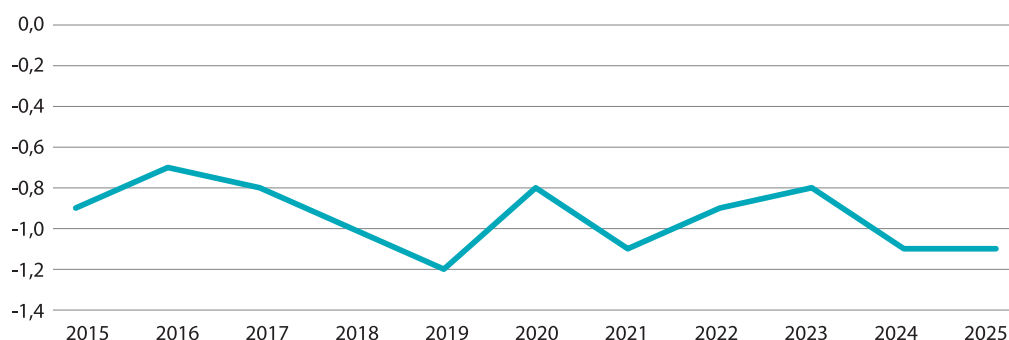
W porównaniu z 2015 r. pogorszenie salda migracji wewnętrznych odnotowano m.in. w ruchu między województwem lubuskim i dolnośląskim (z minus 266 osób w 2015 r. do minus 411 osób w 2025 r.), wielkopolskim (z minus 472 osób do minus 514), zachodniopomorskim (z 23 osób do minus 63), także małopolskim (z minus 16 osób do minus 42 osób). W relacjach z większością pozostałych województw saldo migracji międzywojewódzkich uległo poprawie, m.in. z województwami: mazowieckim (z minus 168 osób do minus 104), kujawsko-pomorskim (z minus 20 osób do 31) oraz śląskim (z 7 osób do 51).

Mapa 21. Migracje międzywojewódzkie do i z województwa lubuskiego w 2025 r.
Map 21. Intervoivodship migration to and from Lubuskie Voivodship in 2025

Województwo lubuskie należy do grupy 11 województw, w których w 2025 r. odnotowano ujemne saldo migracji wewnętrznych. Największy bezwzględny ubytek ludności w ruchu wewnętrznym wystąpił w województwie lubelskim, gdzie saldo wyniosło minus 5,0 tys. osób. Znaczny ubytek migracyjny charakteryzował również województwa: podkarpackie (minus 2,9 tys.), świętokrzyskie (minus 2,7 tys.), śląskie (minus 2,4 tys.), warmińsko-mazurskie (minus 2,5 tys.) oraz podlaskie (minus 2,0 tys.). Z kolei dodatnie saldo migracji wewnętrznych odnotowano w pięciu województwach: wielkopolskim, dolnośląskim, małopolskim, pomorskim i mazowieckim, gdzie wyniosło ono od 1,8 tys. do 9,4 tys. osób.

Wykres 19. Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności
Chart 19. Net internal migration per 1000 population

W 2025 r. saldo migracji wewnętrznych w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło minus 1,1, podobnie jak w 2024 r. Poziom ten był jednak niższy niż w 2015 r., kiedy wynosił minus 0,9. W pięciu województwach wskaźnik ten przyjmował wartość niższą niż w województwie lubuskim, m.in. w województwie lubelskim (minus 2,5 na 1000 ludności), świętokrzyskim (minus 2,3) oraz warmińsko-mazurskim (minus 1,8). Z kolei dodatnie saldo migracji odnotowano w pięciu województwach: pomorskim (2,0), mazowieckim (1,7), małopolskim (1,2), dolnośląskim (1,1) oraz wielkopolskim (0,5).

6.3. Migracje zagraniczne

6.3. International migration

Migracje zagraniczne (International migration) wyjazdy za granicę i przyjazdy do kraju w celu osiedlenia się (zamieszkania na stałe) lub na pobyt czasowy.

Tablica 18. Migracje zagraniczne
Table 18. International migration

Wyszczególnienie Specification	2014	2020	2024	2025
Imigracja Immigration	430	410	630	732
Emigracja Emigration	1093	285	349	343
Saldo migracji Net migration	-663	125	281	389
na 1000 ludności per 1000 population	-0,7	0,1	0,3	0,4

Imigracja

Immigration

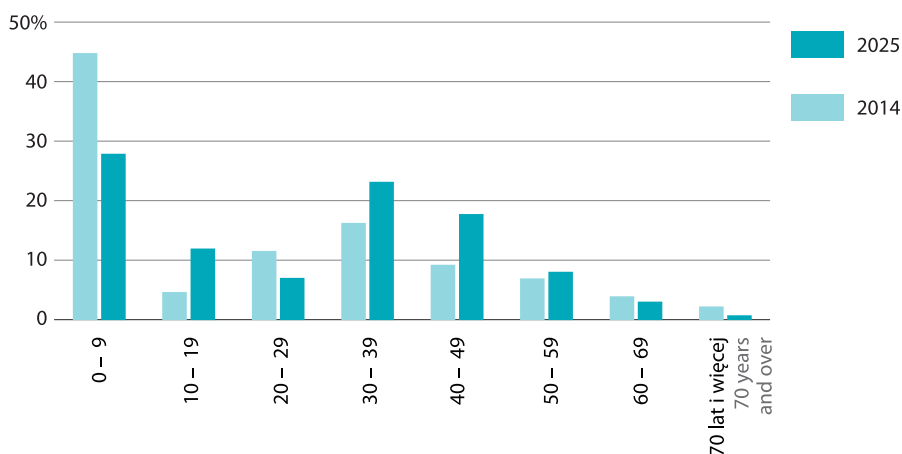
W 2025 r. napływ ludności do województwa lubuskiego w ramach migracji zagranicznych wyniósł 0,7 tys. osób. Było to o 16,2% więcej niż w 2024 r. oraz o 70,2% więcej niż w 2014 r.

W przeliczeniu na 1000 ludności liczba zameldowań z zagranicy na pobyt stały wyniosła 0,76, wobec 0,65 w 2024 r. i 0,42 w 2014 r. W skali kraju wskaźnik ten w 2025 r. osiągnął wartość 0,56.

W populacji imigrantów w województwie lubuskim 51,1% stanowili mężczyźni. Ich liczba wzrosła o 12,3% w porównaniu z 2024 r. oraz o 55,2% względem 2014 r. Liczba kobiet przyjeżdżających na stałe z zagranicy była o 20,5% większa niż rok wcześniej i o 89,4% większa niż w 2014 r.

Pośród osób przyjeżdżających z zagranicy i zameldowanych na pobyt stały w województwie lubuskim największą grupę stanowiły dzieci w wieku do 9 lat (27,9%). Ich udział w strukturze imigrantów zmniejszył się jednak w porównaniu z 2014 r. o 16,9 p. proc. Spadek udziału odnotowano również w grupach wieku 20-29 lat (o 4,5 p. proc. do 7,1%), 60-69 lat (o 0,9 p. proc. do 3,1%) oraz wśród osób w wieku 70 lat i więcej (o 1,5 p. proc. do 0,8%). Wzrost udziału imigrantów w stosunku do 2014 r. dotyczył natomiast osób w wieku 40-49 lat (o 8,5 p. proc. do 17,8%), 10-19 lat (o 7,3 p. proc. do 12,0%), 30-39 lat (o 6,9 p. proc. do 23,2%) oraz 50-59 lat (o 1,1 p. proc. do 8,1%).

Wykres 20. Struktura imigrantów według grup wieku
Chart 20. Structure of immigrants by age groups

Z ogólnej liczby imigrantów w województwie 97,1% stanowiły osoby przyjeżdżające z krajów europejskich. Największe grupy pochodziły z Ukrainy (47,7%), Niemiec (24,3%), Wielkiej Brytanii (8,6%), Holandii (5,1%) oraz Białorusi (3,4%).

W porównaniu z 2014 r. odsetek imigrantów przyjeżdżających do województwa lubuskiego z krajów Europy zwiększył się o 5,9 p. proc. Udział imigrantów z Ukrainy wzrósł o 44,9 p. proc., natomiast udział osób przyjeżdżających z Niemiec zmniejszył się o 14,0 p. proc., a z Wielkiej Brytanii – o 18,2 p. proc.

Emigracja

Emigration

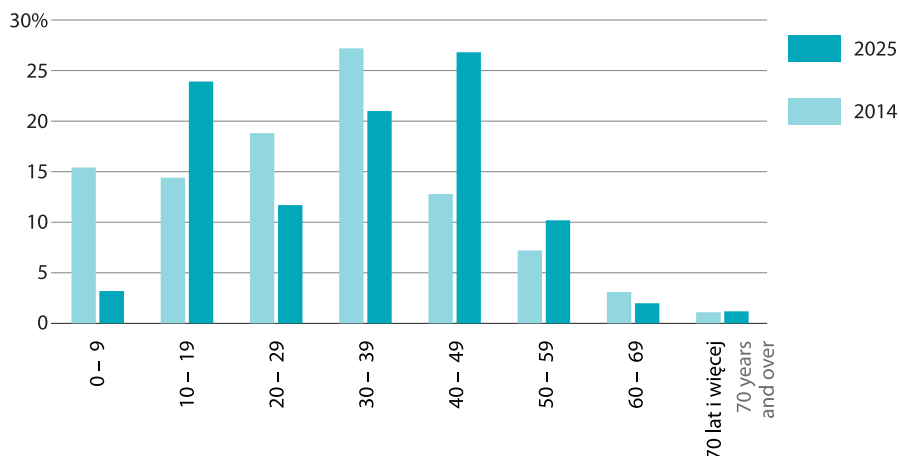
Odływ ludności z województwa lubuskiego za granicę wyniósł 0,3 tys. osób, co było wartością zbliżoną do odnotowanej w roku poprzednim. W porównaniu z 2014 r. liczba ta była jednak niższa o 68,1%.

W przeliczeniu na 1000 ludności liczba wymeldowań za granicę wyniosła 0,35, wobec 0,36 w 2024 r. oraz 1,07 w 2014 r. W skali kraju wskaźnik ten w 2025 r. ukształtował się na poziomie 0,27.

Spośród osób wyjeżdżających na stałe za granicę 66,5% stanowili mężczyźni. Odsetek mężczyzn w strukturze emigrantów zwiększył się zarówno w porównaniu z 2024 r. (o 0,3 p. proc.), jak i w odniesieniu do 2014 r. (o 16,6 p. proc.). Natomiast udział kobiet zmniejszył się w stosunku do 2024 r. (o 0,3 p. proc.) oraz w relacji do 2014 r. – z 50,1% do 33,5%.

W strukturze emigrantów z województwa lubuskiego według grup wieku największy odsetek stanowiły osoby w wieku 40-49 lat (26,8% ogółu wyjeżdżających za granicę), następnie w wieku 10-19 lat (23,9%) oraz 30-39 lat (21,0%). Udział emigrantów w wieku 40-49 lat zwiększył się w porównaniu z 2014 r. o 14,0 p. proc., a w grupie 10-19 lat – o 9,5 p. proc., natomiast zmniejszył się udział osób migrujących w wieku 30-39 lat – o 6,2 p. proc. Wzrost odnotowano także w grupie wieku 50-59 lat (o 3,0 p. proc.) oraz nieznaczny wśród osób w wieku 70 lat i więcej (o 0,1 p. proc.). Wyraźnie zmniejszył się natomiast udział migrujących dzieci do 9. roku życia – o 12,2 p. proc., osób w wieku 20-29 lat – o 7,1 p. proc. i w wieku 60-69 lat – o 1,1 p. proc.

Wykres 21. **Struktura emigrantów według grup wieku**
Chart 21. **Structure of emigrants by age groups**

Z ogółu emigrantów w województwie 97,8% stanowiły osoby wyjeżdżające do krajów europejskich, w tym najwięcej do: Niemiec (44,2%), Wielkiej Brytanii (20,6%), Holandii (9,6%), Irlandii (5,4%) oraz Danii (4,5%). Wśród kierunków pozaeuropejskich ok. 2,0% emigrantów z województwa lubuskiego wyjechało do krajów Ameryki Północnej, Australii i Oceanii.

W porównaniu z 2014 r. odsetek emigrantów wyjeżdżających z województwa lubuskiego do krajów Europy wzrósł o 1,0 p. proc. Wzrost udziału wyjeżdżających odnotowano m.in. w kierunku Danii (o 3,4 p. proc.), Irlandii (o 1,9 p. proc.), Szwajcarii (o 1,7 p. proc.), Holandii (o 1,6 p. proc.) oraz Hiszpanii (o 1,5 p. proc.). Odsetek osób wyjeżdżających na stałe do Niemiec zmniejszył się o 8,1 p. proc., a migrujących do Wielkiej Brytanii – o 3,8 p. proc. W przypadku kierunków pozaeuropejskich odnotowano nieznaczny spadek udziału emigrantów wyjeżdżających do Stanów Zjednoczonych (o 0,2 p. proc.).

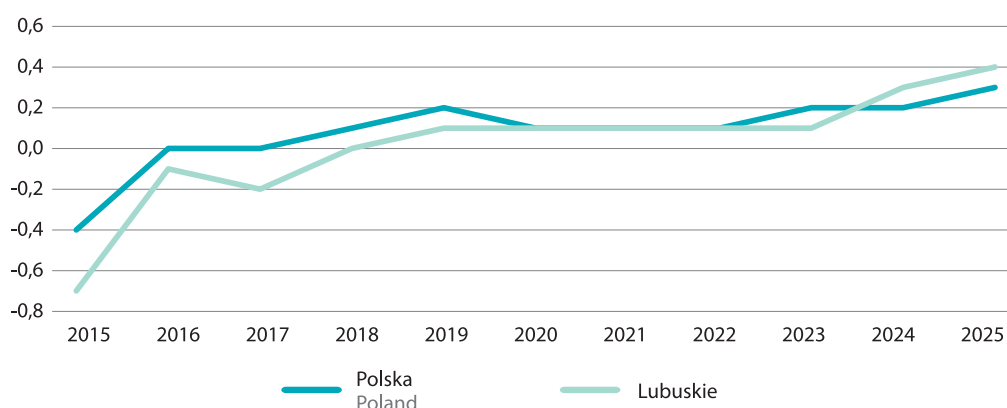
Saldo migracji zagranicznych

International migration net

W 2025 r. napływ ludności z zagranicy na pobyt stały do województwa lubuskiego był większy niż odpływ za granicę. W rezultacie kolejny rok z rzędu odnotowano nadwyżkę imigracji nad emigracją, wyrażoną dodatnim saldem migracji zagranicznych, które w badanym roku wyniosło 389 osób. W 2024 r. saldo migracji zagranicznych wyniosło 281 osób, natomiast w 2014 r. odnotowano saldo ujemne na poziomie minus 663 osoby.

Na dodatnie saldo migracji zagranicznych znacząco wpłynęło saldo migracji dzieci (tj. osób w wieku 0-14 lat), które wyniosło 231 osób oraz osób w wieku 30-44 lata – 135 osób. Jednocześnie w grupie 15-24 lata saldo migracji zagranicznych było ujemne i wyniosło łącznie minus 38 osób.

Wykres 22. Saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności
Chart 22. International migration net per 1000 population

a W 2015 r. przyjęto dane za 2014 r.
a In 2015, 2014 data.

Biorąc pod uwagę główne kierunki migracji, dodatnie saldo migracji zagranicznych odnotowano m.in. w ruchu pomiędzy województwem lubuskim a Ukrainą (339 osób), Niemcami (25 osób) oraz Białorusią (24 osoby). Nadwyżka emigracji nad imigracją wystąpiła natomiast m.in. w relacjach z Danią (minus 13 osób), Wielką Brytanią (minus 8 osób), Irlandią (minus 6 osób), Szwajcarią (minus 5 osób), Hiszpanią i Austrią (po minus 4 osoby).

W 2025 r. saldo migracji zagranicznych w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło 0,40, wobec 0,29 w 2024 r. oraz minus 0,65 w 2014 r. W kraju wskaźnik ten ukształtował się w 2025 r. na poziomie 0,29.

Pod względem wartości analizowanego wskaźnika województwo lubuskie zajęło 4. miejsce w kraju, ustępując województwom: mazowieckiemu, małopolskiemu i podlaskiemu. Najniższe saldo migracji zagranicznych w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w województwie opolskim (minus 0,39). We wszystkich pozostałych województwach wskaźnik ten miał wartość dodatnią, przy czym najwyższe saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności zanotowano w województwie mazowieckim (0,67).

Rozdział 7. Analiza potencjału demograficznego jednostek terytorialnych województwa lubuskiego

Chapter 7. Demographic potential analysis of territorial units of Lubuskie Voivodship

W poprzednich rozdziałach przedstawiono dane i wskaźniki dotyczące stanu i struktury ludności, procesów starzenia się, ruchu naturalnego oraz migracji. Wynika z nich, że w województwie lubuskim od lat systematycznie maleje liczba mieszkańców, co jest efektem zarówno ujemnego przyrostu naturalnego, jak i ujemnego salda migracji. Postępują również procesy starzenia się populacji. W tej części opracowania dokonano klasyfikacji gmin i powiatów województwa lubuskiego na podstawie charakterystyk zachodzących procesów demograficznych. Do przedstawienia ich zróżnicowania przestrzennego wykorzystano dwa narzędzia: Trójkąt Osanna oraz typologię Webba.

7.1. Trójkąt Osanna

7.1. Osann's Triangle

Jednym ze sposobów przedstawienia zróżnicowania procesów starzenia się ludności w powiatach województwa lubuskiego jest tzw. trójkąt Osanna. Metoda ta umożliwia identyfikację podobieństw i różnic między powiatami na podstawie trzech cech opisujących badaną zmienną. Trójkąt Osanna konstruuje się w układzie współrzędnych, którego osiami są boki trójkąta równobocznego odpowiadające udziałom ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem. Położenie każdego powiatu wyznacza punkt przecięcia trzech linii równoległych do boków trójkąta, odzwierciedlający jego strukturę wieku. Trójkąt podzielony jest na sześć typów określających etap rozwoju struktury wieku ludności. Na tej podstawie powiaty sklasyfikowano jako młode demograficznie, stabilne demograficznie lub starzejące się demograficznie, przy czym w każdej kategorii wyróżniono dwa zróżnicowane typy.

Od 2020 r. według klasyfikacji trójkąta Osanna województwo lubuskie znajduje się w grupie regionów starzejących się demograficznie. Wynika to z mniejszego niż przeciętnie w Polsce udziału osób w wieku przedprodukcyjnym (17,3%, wobec 17,7% w kraju w 2025 r.) oraz produkcyjnym (58,0%, wobec 58,2%), a także z wyższego udziału osób w wieku poprodukcyjnym (24,7%, wobec 24,1%).

Tablica 19. Ludność według ekonomicznych grup wieku na podstawie typologii trójkąta Osanna w 2025 r.
Table 19. Population by economic age groups based on Osann's triangle typology in 2025

Typ Type	Ludność w wieku Population at age			Ludność w stadium Population at a stage of
	przedprodukcyjnym pre-working age	produkcyjnym working age	poprodukcyjnym post-working age	
	w % in %			
II	>17,3	<58,0	<24,7	Młodości demograficznej Demographic youth
III	>17,3	>58,0	<24,7	
I	>17,3	<58,0	>24,7	Stabilności demograficznej Demographic stablization
IV	<17,3	>58,0	<24,7	
V	<17,3	>58,0	>24,7	Starości demograficznej Demographic ageing
VI	<17,3	<58,0	>24,7	

W 2025 r. za względnie młody demograficznie w województwie lubuskim można uznać powiat gorzowski (typ III), który wyróżniał się stosunkowo wysokim udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym (19,3%) oraz niskim odsetkiem seniorów (20,5%). Taka struktura wskazuje na niższy stopień zaawansowania procesu starzenia się ludności.

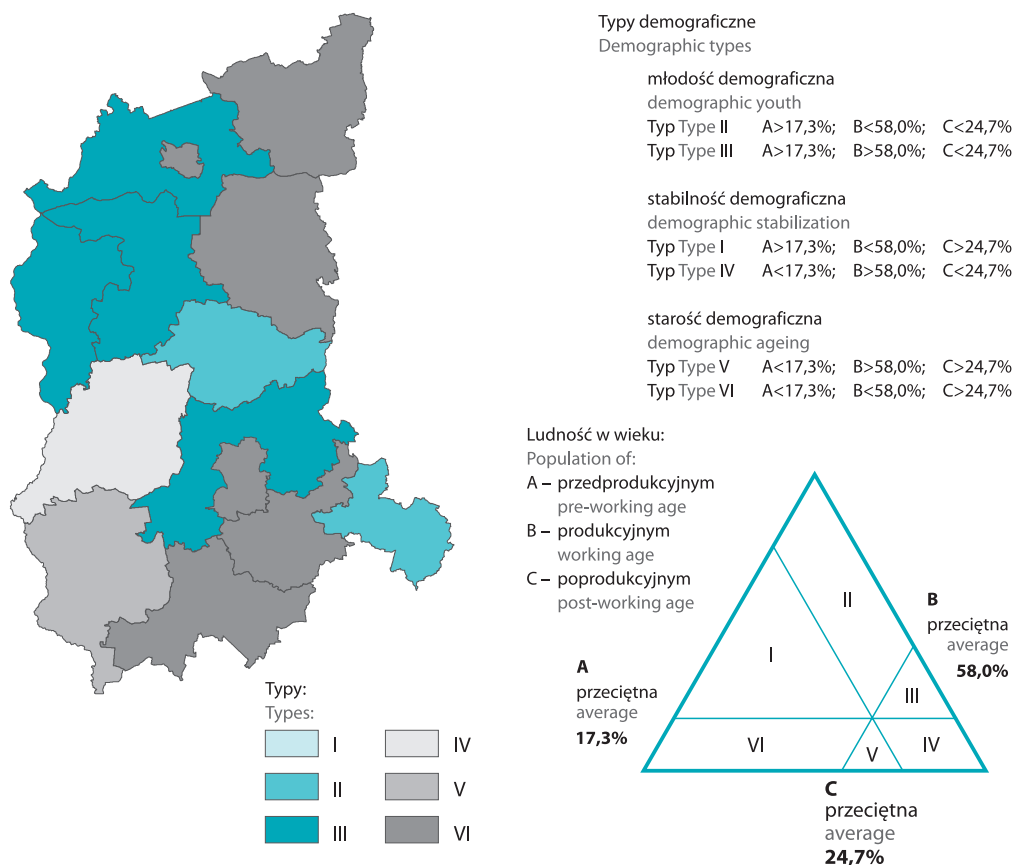
Młodość demograficzna charakteryzowała również powiaty: słubicki, sulęciński oraz zielonogórski (typ III). W powiatach tych udział osób w wieku przedprodukcyjnym kształtował się na poziomie 17-18%, natomiast odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym wynosił 22-23%.

Powiaty wschowski i świebodziński reprezentowały typ II, również zaliczany do stadium młodości demograficznej. Oznacza to relatywnie wysoki udział ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz niski udział osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednocześnie niższym niż przeciętnie poziomie ludności w wieku produkcyjnym.

Powiat krośnieński został zaklasyfikowany do typu IV, określanego jako przedpole starzenia. Struktura wieku tego powiatu ma charakter przejściowy – choć wartości udziałów ludności w poszczególnych grupach wieku mogą sprawiać wrażenie zbliżonych do układu stabilnego, niski udział ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym wskazują na wczesną fazę procesu starzenia demograficznego.

Mapa 22. Kwalifikacja powiatów według ekonomicznych grup wieku na podstawie typologii trójkąta Osanna w 2025 r.

Map 22. Qualification of powiats by economic age groups based on Osann's triangle typology in 2025

Powiat żarski, mimo podwyższonego udziału ludności w wieku poprodukcyjnym, został zaklasyfikowany do typu V, czyli wcześniejszego stadium starości demograficznej. Charakteryzuje się on niskim udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym, wysokim udziałem ludności w wieku produkcyjnym oraz rosnącym odsetkiem osób w wieku poprodukcyjnym.

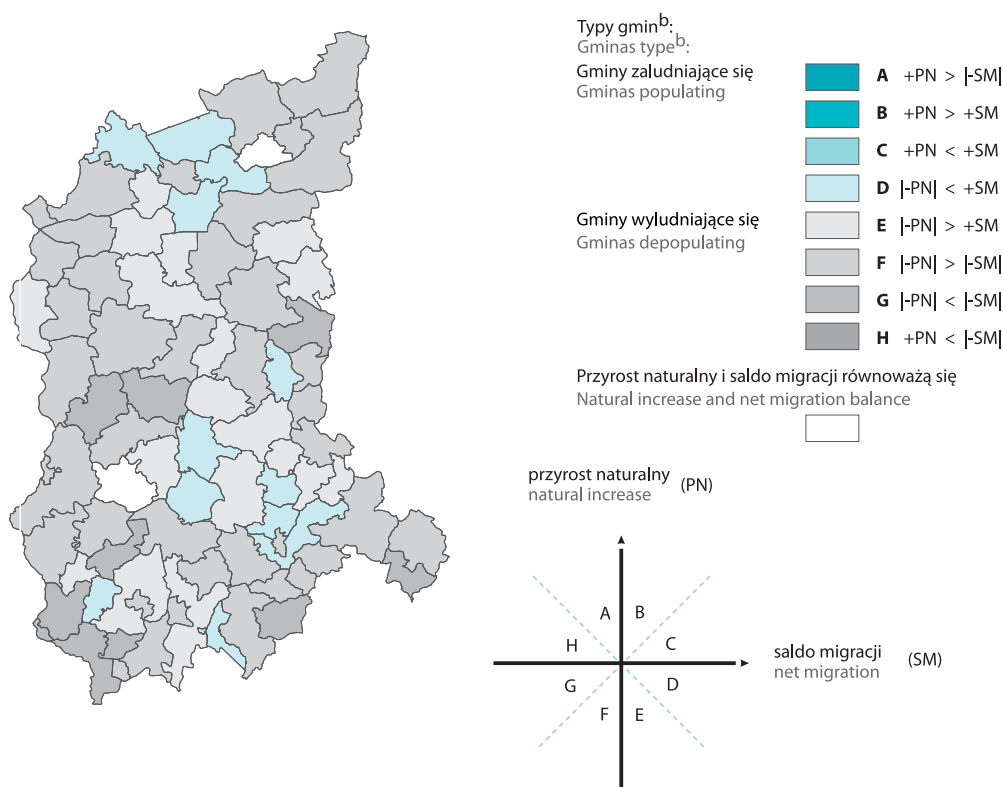
W stadium zaawansowanej starości demograficznej (typ VI) znajdowały się powiaty: żagański, nowosolski, międzyrzecki, strzelecko-drezdenecki oraz miasta na prawach powiatu – Zielona Góra i Gorzów Wlkp. We wszystkich tych jednostkach udział ludności w wieku poprodukcyjnym przekraczał 25%, natomiast odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym kształtował się na poziomie 17% lub niższym.

7.2. Typologia demograficzna gmin według Webba

7.2. Webb's demographic typology of gminas

Na podstawie wzajemnego powiązania wskaźników ruchu naturalnego oraz salda migracji w gminach województwa lubuskiego dokonano klasyfikacji według typologii J. W. Webba. Metoda ta umożliwia agregację jednostek terytorialnych pod względem rzeczywistego ruchu ludności, czyli rzeczywistego przyrostu lub ubytku. Typologia Webba wyróżnia 8 typów demograficznych, oznaczonych literami od A do H. Analiza prowadzona jest w układzie współrzędnych, w którym na osi poziomej odkłada się wartości współczynnika salda migracji, natomiast na osi pionowej – wartości współczynnika przyrostu naturalnego.

Mapa 23. Typy rozwoju ludnościowego gmin według typologii Webba^a w 2025 r.
Map 23. Types of population progress in gminas according to Webb's typology^a in 2025

a Patrz uwagi metodologiczne b Uszeregowane według typów.
a See methodological notes b Listed according to types.

Typy A–D obejmują jednostki aktywne demograficznie, które można uznać za rozwojowe, natomiast typy E–H charakteryzują gminy nieaktywne, w których liczba ludności ulega zmniejszeniu. Najkorzystniejszą sytuację demograficzną mają gminy zaliczone do typów B i C, ponieważ cechuje je jednocześnie dodatni przyrost naturalny oraz dodatnie saldo migracji. Z kolei najtrudniejszą sytuację obserwuje się w gminach typów F i G, gdzie oba procesy składające się na przyrost rzeczywisty mają wartości ujemne.

Zastosowanie typologii Webba pozwala na identyfikację obszarów rozwojowych i depopulacyjnych oraz ocenę przestrzennego zróżnicowania dynamiki demograficznej gmin województwa lubuskiego.

W województwie lubuskim w 2025 r. dominowały gminy o niekorzystnej sytuacji demograficznej, charakteryzujące się rzeczywistym ubytkiem ludności. Ubytek rzeczywisty odnotowano w większości gmin regionu – w 70 jednostkach (wobec 67 w 2024 r.).

W grupie gmin typu E, w których ujemny przyrost naturalny przewyższa dodatnie saldo migracji, znalazło się 18 gmin. Najbardziej zaawansowany regres demograficzny dotyczył gmin typów F i G, gdzie zarówno przyrost naturalny, jak i saldo migracji przyjmują wartości ujemne. Typ F, najliczniej reprezentowany, obejmuje 42 gminy (wobec 38 w 2024 r.) i charakteryzuje gminy, w których ubytek naturalny jest większy niż ubytek migracyjny. Z kolei typ G tworzy 10 gmin, w których to ujemne saldo migracji ma większy wpływ na ubytek rzeczywisty niż ujemny przyrost naturalny.

W 2025 r. do kategorii gmin aktywnych demograficznie, czyli rozwojowych, zaliczono 12 jednostek (wobec 14 w 2024 r.). Wszystkie należą do typu D, w którym dodatnie saldo migracji przewyższa ujemny przyrost naturalny, co skutkuje rzeczywistym wzrostem liczby ludności. Żadna z gmin województwa lubuskiego nie została zaklasyfikowana do typów A, B ani C.

W porównaniu z 2024 r. zmieniła się sytuacja 39 gmin. Pięć gmin dotąd aktywnych demograficznie zostało w 2025 r. sklasyfikowanych jako nieaktywne. Są to gminy wiejskie: Maszewo, Górzycza, Żagań, Przewóz oraz Żary. Trzy gminy aktywne – Nowa Sól (wiejska), Otyń i Zabór – zmieniły swoją pozycję w ciągu roku, jednak pozostały w grupie gmin aktywnych demograficznie. W trzech gminach nieaktywnych demograficznie, w których w 2024 r. odnotowano rzeczywisty ubytek ludności, sytuacja uległa poprawie i w 2025 r. zostały one sklasyfikowane jako gminy typu D. Są to gminy wiejskie: Świdnica, Lipinki Łużyckie oraz Szczaniec.

Na podstawie skumulowanych wartości przyrostu naturalnego i salda migracji można zaobserwować, że procesy demograficzne w gminach województwa lubuskiego mają postępujący, depopulacyjny charakter. Spośród 82 gmin aż 70 odnotowało wyludnianie się, w tym w 52 gminach zarówno przyrost naturalny, jak i saldo migracji były ujemne. Zaludniało się 12 gmin dzięki dodatniemu saldu migracji.

W 2025 r. największy przyrost rzeczywisty ludności odnotowano w gminie Deszczno. Ujemny przyrost naturalny (minus 6,3 na 1000 ludności) został tam skompensowany przez wysokie dodatnie saldo migracji (25,6 na 1000 ludności), co przełożyło się na wzrost liczby mieszkańców o 18 osób na każde 1000 ludności. Najtrudniejsza sytuacja demograficzna wystąpiła w gminie wiejskiej Przytoczna, gdzie liczba ludności zmniejszyła się o niemal 21 osób na każde 1000 mieszkańców. Gmina ta odnotowała najwyższy w województwie ubytek naturalny (minus 13,4 na 1000 ludności).

Uwagi metodologiczne

Dane do publikacji opracowano na podstawie bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie gminy:

- dane o liczbie i strukturze ludności dla okresów międzyspisowych są sporządzane poprzez przyjęcie wyników spisu powszechnego za bazę wyjściową dla gminy, a następnie naliczanie danych metodą bilansową. W 2015 r. podstawą (bazą wyjściową) bilansu są wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z dnia 31.03.2011 r., natomiast dla lat 2020-2025 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z dnia 31.03.2021 r.
- rejestru PESEL – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały;
- sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- sprawozdawczości sądów okręgowych – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach;
- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Podstawowe pojęcia stosowane w opracowaniu

Stan i struktura ludności

Do ludności **zamieszkałej** w danej jednostce podziału terytorialnego zalicza się ludność zameldowaną na pobyt stały i rzeczywiście tam zamieszkałą oraz ludność przebywającą tam czasowo (zameldowaną na pobyt czasowy ponad 3 miesiące).

Ludność **zameldowana na pobyt stały** w danej jednostce podziału terytorialnego, ale faktycznie przebywająca w innej jednostce (zameldowana w niej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące) ujmowana jest jako ludność zamieszkała w tej jednostce podziału terytorialnego, w której jest zameldowana na pobyt czasowy.

Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18-44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45-64 lata, kobiety – 45-59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

Współczynnik obciążenia (demograficznego) określa relacje między poszczególnymi ekonomicznymi grupami wieku ludności, tj. liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Mediana wieku (wiek środkowy) jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa osób w danej zbiorowości już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

Starzenie się społeczeństwa

Opracowanie zawiera informacje dotyczące sytuacji demograficznej osób w wieku 65 lat i więcej oraz przewidywane zmiany w strukturze ludności województwa w kolejnych latach. Przedstawiono charakterystykę osób starszych według cech demograficzno-społecznych oraz trendy sytuacji demograficznej w przekroju terytorialnym.

Współczynnik starości określa udział osób powyżej 65 roku życia w populacji.

Indeks starości to relacja pokoleniowa dziadków i wnuczków, tj. liczba osób w wieku 65 i więcej lat przypadająca na 100 osób w wieku 0-14 lat.

Podwójne starzenie to miara charakteryzująca relację osób w wieku 85 lat i więcej w populacji osób w wieku 65 lat i więcej.

Współczynnik obciążenia (demograficznego) określa stosunek liczby dzieci (0-14 lat) i osób w starszym wieku (65 i więcej lat) do liczby osób w wieku 15-64 lata.

Współczynnik wsparcia międzypokoleniowego określa stosunek pomiędzy ludnością w wieku powyżej 85. roku życia a grupą 50-64 lata.

Ruch naturalny

Analizując dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano następujące informacje:

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych wśród kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia wśród kobiet w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia wśród kobiet w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie;
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności);
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie;
- **przyrost naturalny ludności** stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie;
- przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

Małżeństwa i rozwody

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Pierwszy związek małżeński dla każdej ze stron - dotyczy wyłącznie osób, których stan cywilny prawny w momencie zawierania małżeństwa określony został jako kawaler oraz panna (małżeństwo kawalera z panną). Stosuje się również wyodrębnianie małżeństwa pierwszego przy przyjęciu kryterium stanu cywilnego kawaler, panna wyłącznie dla jednej z osób zawierających związek małżeński.

Procesy migracyjne

Dane o **migracjach wewnętrznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

Dane o **migracjach zagranicznych** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

Odływ migracyjny - liczba osób, które opuściły w danym okresie daną jednostkę administracyjną przenosząc się do innych miejscowości w kraju. W bieżącej statystyce migracji na pobyt stały, opartej na administracyjnych źródłach danych, odływ z jednostki oznacza liczbę osób, które zameldowały się w innych jednostkach na pobyt stały a poprzednio były zameldowane w tej jednostce. Określenie „odływ” odnosi się do migracji wewnętrznych.

Saldomigracji wewnętrznych jest różnicą liczby osób przybyłych w danym okresie do danej jednostki administracyjnej z innych miejscowości w kraju i liczby osób, które w tym okresie opuściły tę jednostkę przenosząc się do innych miejscowości w kraju (napływ-odływ). W bieżącej statystyce migracji na pobyt stały, opartej na administracyjnych źródłach danych, liczba osób przybyłych do danej jednostki administracyjnej oznacza liczbę osób, które zameldowały się w danym okresie na pobyt stały w tej jednostce; liczba osób, które opuściły tę jednostkę oznacza liczbę osób, które zameldowały się w innych jednostkach na pobyt stały a poprzednio były zameldowane w tej jednostce. Saldo migracji wewnętrznych dla kraju jako całości jest równe 0.

Emigracja definiowana jest jako wyjazdy za granicę w celu osiedlenia się (zamieszkania na stałe) lub na pobyt czasowy.

Imigracja to przyjazdy z zagranicy w celu osiedlenia się (zamieszkania na stałe) lub na pobyt czasowy.

Napływ migracyjny to liczba osób przybyłych do danej jednostki administracyjnej w danym okresie z innego miejsca w kraju. W bieżącej statystyce migracji na pobyt stały, opartej na administracyjnych źródłach danych, napływ do jednostki to liczba osób, które zameldowały się w danym okresie na pobyt stały w tej jednostce. Określenie „napływ” odnosi się do migracji wewnętrznych.

Typologia demograficzna gmin wg Webba

Metoda Webba polega na zakwalifikowaniu badanej jednostki terytorialnej (gminy, powiatu) do jednego z ośmiu typów rozwoju ludności w zależności od znaku i wartości bezwzględnej przyrostu naturalnego i salda migracji na pobyty stały w przeliczeniu na 1000 ludności. Klasyfikacja Webba wyróżnia:

— cztery typy odnoszące się do jednostek zaludniających się w wyniku:

A – przewagi przyrostu naturalnego nad ubytkiem migracyjnym ($+PN > |-SM|$),

B – przyrostu migracyjnego i jeszcze wyższego przyrostu naturalnego ($+PN > +SM$),

C – przyrostu naturalnego i jeszcze wyższego przyrostu migracyjnego ($+PN < +SM$),

D – przewagi przyrostu migracyjnego nad ubytkiem naturalnym ($|-PN| < +SM$),

— cztery typy odnoszące się do jednostek wyludniających się w wyniku:

E – przewagi ubytku naturalnego nad przyrostem migracyjnym ($|-PN| > +SM$),

F – ubytku migracyjnego i jeszcze większego ubytku naturalnego ($|-PN| > |-SM|$),

G – ubytku naturalnego i jeszcze większego ubytku migracyjnego ($|-PN| < |-SM|$),

H – przewagi ubytku migracyjnego nad przyrostem naturalnym ($+PN < |-SM|$).

Typ badanej jednostki określa się odczytując relację obu zmiennych przy wykorzystaniu układu współrzędnych (oraz dodatkowo wprowadzonych przekątnych), w którym oś rzędnych odpowiada wartościom współczynnika przyrostu naturalnego, a oś odciętych wartościom współczynnika salda migracji na pobyty stały.

Methodological notes

Data to the publication are compiled on the basis the balances of the size and structure of the population (living in a gmina).

- data on the number and structure of population for inter-census periods are prepared by adopting the results of the general census as the starting point for the gmina, and then calculating the data using the balance method. In 2015, the base (initial basis) of the balance sheet has been the results of the National Population and Housing Census of 31 March 2011, while for 2020-2025 the results of the National Census of Population and Housing of March 31, 2021;
- PESEL register – on internal and international migration of population for permanent residence;
- reporting of civil registry offices – on registered marriages, births and deaths;
- district courts reporting – legally valid decisions in actions for separation and divorce;
- marriages – according to the place of permanent residence of the husband before the wedding (in case when the husband lived abroad before the wedding, the place of registration of the wife before the wedding is assumed);
- separations – according to the place of residence of the person filing petition (in case when the person filing petition lives abroad, the spouse's place of residence is assumed, in the case of a compliant application of the parties, the place of residence of the husband is assumed);
- divorces – according to the place of residence of the person filing petition (if the person filing petition lives abroad, the place of residence of the spouse is taken);
- birth – according to the place of permanent residence of a new born child's mother;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

Basic concepts used in the study

Population and its structure

The population **residing** in a given administrative unit includes: persons registered there for permanent residence and staying there and persons staying there temporarily (registered in a given administrative unit for a temporary stay for 3 months and over).

People registered for **permanent residence** in a given administrative unit but staying in another unit (registered there for temporary stay over 3 months) are treated as residing in administrative unit, in which they are registered for the temporary stay.

The **working age population** refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the pre-working age population, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

The **dependency ratio** defines the relationships between the individual economic age groups of the population, i.e. the number of people in non-working age per 100 people in working age.

Median age of population is a parameter determining the exact age that half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

Expectancy of life expresses average number of years that a person in a given age shall survive assuming a steady level of mortality in the period for which the table of the expectation of life was worked out.

Ageing processes

The study contains information on the demographic situation of people aged 65 and over and the expected changes in the structure of the voivodship population in the following years. The characteristics of older people according to demographic and social characteristics as well as trends of the demographic situation in the territorial cross-section are presented.

Old-age ratio defines the share of people over 65 in the population

Ageing index is the generational relation of grandparents and granddaughters, what defines the number of people aged 65 and over, per 100 people aged 0-14.

Double ageing is a measure characterizing the relationship of people aged 85 and more in the population aged 65 and over.

Age dependency ratio determines the ratio of the number of children (0-14 years) and older people (65 and more) to the number of people aged 15-64.

The parent support ratio determines the relationship between population over 85 and a group of 50-64 years.

Vital statistics

Analysing data on vital statistics by territorial division, the following information was compiled:

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over – to the group 45-49.

The reproduction rates:

- **total fertility rate** means the number of children that would be born on average by the woman during the whole her reproductive age (15-49), assuming that in particular phases of this period she would give birth the children with the intensity observed in a given year, i.e. the age-specific fertility rates are treated as constant;
- **gross reproduction rate** shows the number of daughters born on average by the woman assuming that she in her reproductive age will bear with the intensity characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate (constant fertility rates) is calculated;
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period;
- **natural increase of the population** means the difference between the number of live births and deaths in a given period;
- **infant** is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

Marriages and divorces

Data on **marriages** take into account marriages concluded in the form provided for by law in civil registry offices. Pursuant to the Act of July 24, 1998 (Journal of Laws No. 117, item 757), marriages registered under the internal law of the Church or the Religious Union in the presence of a clergyman are also registered in civil registry offices. Marriage included in this form is subject to Polish law and entails the same civil law consequences as a marriage concluded before the head of the civil registry office.

First marriage for each of the parties - applies only to persons whose marital status at the time of entering into marriage was defined as a single (a marriage of a single male with single female). Moreover, first marriages are also defined by applying the criterion of marital status – single - exclusively for one of the persons contracting the marriage.

Migration processes

Data regarding **internal migration of the population** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (urban area), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

Data regarding **international migration** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

Migration outflow means the number of people who left a given administrative unit in a given period moving to other places in the country. In current migration statistics for permanent residence, based on administrative data sources, outflow from the unit means the number of people who registered in other units for permanent residence and who were previously registered in this unit. The term refers to internal migration.

Net internal migrations refer to the difference in the number of people who arrived in a given administrative unit from other localities in the country and the number of people who left this unit during this period moving to other places in the country (inflow-outflow). In the current statistics of migration for permanent residence, based on administrative data sources, the number of people who came to a given administrative unit means the number of people who registered in a given period for permanent stay in that unit; the number of people who left this unit means the number of people who registered in other units for permanent residence and who were previously registered in this unit. The internal migration balance for the country as a whole is equal to 0.

Emigration is defined as traveling abroad to settle (permanent residence) or for temporary stay.

Immigration means arrivals from abroad in order to settle (permanently reside) or for temporary stay.

Migration inflow is the number of people who came to a given administrative unit in a given period from another place in the country. In the current migration statistics for permanent residence, based on administrative data sources, the inflow to the unit is the number of people who are registered in a given period for permanent residence in this unit. The term refers to internal migrations.

Demographic typology of communes according to Webb

Webb's method classifies surveyed territorial unit (gmina, powiat) into one of eight types of population development depending on the sign and absolute value of natural increase and net migration for permanent residence per 1,000 population. Webb's classification distinguishes: — four types for units populated as a result:

— four types related to the units which are populating due to:

A – advantage of natural increase over migration loss,

B – migration increase and even higher natural increase,

C – natural increase and even higher migration growth,

D – advantage of migration growth over natural loss.

— four types referring to units depopulating due to:

E – advantage of natural loss over migration growth,

F – migration loss and even greater natural loss,

G – natural loss and even greater migration loss,

H – advantage of migration loss over natural increase.

The type of surveyed unit is determined by reading the relation of both variables using the coordinate system (as well as additionally introduced diagonal lines), where the axis of ordinates corresponds to values of the rate of natural increase and the axis of abscissa – values of the rate of net migration for permanent residence.

Demographic typology of communes according to Webb

Webb's method classifies surveyed territorial unit (gmina, powiat) into one of eight types of population development depending on the sign and absolute value of natural increase and net migration for permanent residence per 1,000 population. Webb's classification distinguishes: — four types for units populated as a result:

— four types related to the units which are populating due to:

A – advantage of natural increase over migration loss,

B – migration increase and even higher natural increase,

C – natural increase and even higher migration growth,

D – advantage of migration growth over natural loss.

— four types referring to units depopulating due to:

E – advantage of natural loss over migration growth,

F – migration loss and even greater natural loss,

G – natural loss and even greater migration loss,

H – advantage of migration loss over natural increase.

The type of surveyed unit is determined by reading the relation of both variables using the coordinate system (as well as additionally introduced diagonal lines), where the axis of ordinates corresponds to values of the rate of natural increase and the axis of abscissa – values of the rate of net migration for permanent residence.